

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชน
สุเหร่าทรายกองดิน : กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน
(กามาคู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

นายประสิทธิ์ หวังมีอาจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

TECHNICAL STUDY ON HEAR THE SPREAD VOICED ONLION FROM
SAI-KONG-DIN COMMUNITY IN DEVELOPMENT COMMUNITY
RIGHT SEANSEAB MINBURI DISTRICT, BANGKOK

Mr.Prasit Hwangmeeagr

A Thesis Submitted in Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Arts Program in Development Strategy

Rajabhat Rajanagarindra University

2014

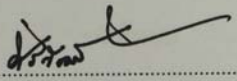
ชื่อเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสี่ยงตามสายชุมชนสุเหร่า
ทรายกองดิน: กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)
แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

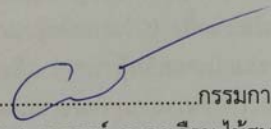
ผู้วิจัย นายประสิทธิ์ หวังมีอาจ

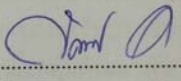
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงเดือน ไม้สนธิ์

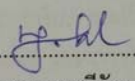
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ตี๋ยง

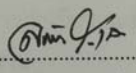
คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ)

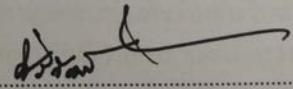

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงเดือน ไม้สนธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ตี๋ยง)

.....กรรมการ
(ดร.บุญยอด ศรีรัตนสรณ์)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล)

คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชายุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 14 เดือน 5 ค.ศ. 2557

ชื่อเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย
ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน
ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นายประสิทธิ์ หวังมีอาจ

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา

พ.ศ. 2557

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ตี๋ยิง

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงเดือน ไม้สนธิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) 2) เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) และ 3) เพื่อประเมินผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) จำนวน 230 คน นักจัดรายการเสียงตามสายจำนวน 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 240 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ ไม่มีโครงสร้าง แบบสอบถาม การดำเนินงานเสียงตามสาย แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย โครงการฝึกอบรม และโครงการศึกษาดูงาน

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานเสียงตามสาย ก่อนการส่งเสริมประสิทธิภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับฟังเสียงตามสายเป็นประจำ โดยมีความชัดเจนของการรับฟังเสียงตามสายปานกลาง ช่วงเวลาในการรับฟังเสียงตามสาย คือ 08.00-08.15 น. วันเสาร์อาทิตย์ชอบรับฟังช่วงเวลา 17.00-18.00 น. หัวข้อที่ชอบฟังคือ ข่าวท้องถิ่น รูปแบบรายการที่ชอบมากที่สุด คือข่าว โดยเฉพาะข่าวสารสุขภาพ โดยมีความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายก่อนการใช้อยุทธศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.17 หลังการสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) โดยการสัมภาษณ์นักจัดรายการ การประชุมกลุ่มย่อย การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน เพื่อนำมาใช้ในการส่งเสริมประสิทธิภาพ การดำเนินงานเสียงตามสาย ได้มีการส่งเสริมการดำเนินงานในเรื่อง การปรับผังรายการ เสียงตามสาย ที่ได้เพิ่มรายการข่าวสารสุขภาพในช่วงเวลา เวลา 08.00-09.00 น.ของทุกวัน และรายการ ข่าวและข่าวท้องถิ่น ท้องถิ่น ในช่วงเวลา เวลา 16.00-17.50 น.ของทุกวันตามข้อเสนอแนะของผู้ฟังหลังการปรับผังรายการ และได้ทดลองจัดรายการเป็นเวลา 1 เดือนและให้ประชาชนในชุมชนประเมิน ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนความพึงพอใจรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสาย ผู้จัดรายการเสียงตามสาย

Title: TECHNICAL STUDY ON HEAR THE SPREAD VOICED ONLION
FROM SAI-KONG-DIN COMMUNITY IN DEVELOPMENT
COMMUNITY RIGHT SEANSEAB MINBURI DISTRICT, BANGKOK

Researcher: Mr. Prasit Hwangmeeagr

Degree: Degree of Master of Arts Program in Development Strategy

Year: 2014

Advisor: Asst. Prof. Dr.Sathaporn Deeying

Co-advisor: Asst. Prof. Dr.Wongduen Maisonthi

ABSTRACT

The objectives of this study were to 1) study the process on how to spread voiced online from Sai-Kong-Din community (kamal ul Islamic), and 3) assess the enhancement of proficiency on how to spread voiced online from Sai-Kong-Din community (kamal uj Islamic). The samples used in this study were 230 persons who live in Sai-Kong-Din community (kamal ul Islamic) and 10 voiced online spokesmen. The samples were taken by using sampling and the tools used in this study were non-structuer interview, questionnarire on how to spread the voiced online, small-group nothing form, seminar and field trip project. It was found that population in this community listened to the spread voiced online regularly and the online voice was clear at the middle level. They listened on Monday to Friday during 08.00-08.15 a.m. and 05.00-06.00 p.m. on the weekends. Their favorite news was local news. Their favorite program was the news, especially, health care news. Their satisfaction on spreading voiced online before using the enhancement of technical strategies was at an average level ($\bar{X}=3.17.$) The voiced online spokesmen were interviewed in a small group and field studies were held to promote the efficiency of the voiced online spokesmen by changing the voiced online program with proposing the healthcare news at 08.00-09.30 am. Moreover, general news and local were daily proposed at 04.00-05.30 pm. According to the listeners' suggestions after listening to a month of testing program, the program was assessed by the listeners in the community. The finding showed that the listeners' satisfaction was at a high level ($\bar{X}=3.91.$) and it was found that the listeners satisfied at a high level of all aspects.

Keywords: Technical study to promote the efficiency of the voiced online spokesen

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ยุทธศาสตร์ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน: กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานครสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยได้รับความช่วยเหลือให้คำปรึกษาและแนะนำจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ตี๋ยิ่ง ประธานกรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงเดือน ไม้สนธิ กรรมการที่ปรึกษา ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ช่วยกรุณา ตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านที่สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำในการดำเนิน งาน มาโดยตลอด จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ซึ่งมีคุณค่าและเป็นเกียรติต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้บริหารและคณะกรรมการชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร คณะวิทยากร ผู้ที่ให้ความรู้ เพื่อนร่วมงาน ที่ให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และขอขอบคุณผู้รับบริการทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนๆ ยุทธศาสตร์ เพื่อ การพัฒนารุ่นที่ 5 และพี่ๆ ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำจนทำให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้มีความสนใจได้นำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ หรือนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริการต่อไป

นายประสิทธิ์ หวังมีอาจ

สารบัญ

บทที่ หน้า	
หน้าอำนวยการ.....	(1)
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(2)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(3)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
สารบัญ.....	(5)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(9)
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 บริบทชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ดอิสลาม)	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับเสียงตามสาย.....	13
2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อเสียงตามสาย	14
2.2.2 ท่อกระจายข่าว	15
2.2.3 ลักษณะการใช้งานเสียงตามสาย	17
2.2.4 การดำเนินงานสื่อเสียงตามสาย	19
2.2.5 ลักษณะรายการสื่อเสียงตามสายที่ดี	23
2.2.6 การเสนอข่าวในสื่อเสียงตามสาย	24
2.2.7 องค์ประกอบที่สำคัญของการผลิตรายการเสียงตามสาย หรือการจัดรายการเสียงตามสาย	25
2.2.9 ลักษณะรายการวิทยุหรือรายการเสียงตามสายที่ดี	29
2.2.10 รูปแบบของรายการเสียงตามสาย	29
2.2.11 ข้อดีและข้อเสียของสื่อเสียงตามสาย	30
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36

บทที่ หน้า

3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีสร้างเครื่องมือ.....	41
3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	43
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร	47
ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี.....	53
ตอนที่ 3 ผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่า ทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร.....	74
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	81
5.2 อภิปรายผล	84
5.3 ข้อเสนอแนะ	89
รายการอ้างอิง	90
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก ภาพประกอบการดำเนินโครงการ.....	94
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	97
ประวัติผู้วิจัย.....	102

สารบัญตาราง

ตาราง หน้า

1 ตารางเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย ของการติดตั้งหอกระจายข่าวแบบเสียงตามสาย และแบบไร้สายอัตโนมัติ	16
2 รายการและผู้จัดรายการเสียงตามสายชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)	32
3 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	46
4 ผลการรับฟังและพฤติกรรมการรับฟังรายการเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน ...	48
5 ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)	51
6 ผลการสัมภาษณ์นักจัดรายการสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม/วิทยุชุมชน/เสียงตามสาย	53
7 ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม).....	70
8 ผลการประเมินการให้ความสำคัญของผู้เข้าร่วมอบรมในเรื่องทัศนังงานเสียงตามสาย	73
9 ความพึงพอใจต่อโครงการศึกษาดูงานเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม).....	75
10 ฟังรายการเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)	77
11 ความพึงพอใจต่อการรับฟังเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม).....	78

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษาระบบเสียงตามสาย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สำนักวิทยบริการฯ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราชนครินทร์

สารบัญภาพ

ภาพ หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
2 แผนผังผู้บริหารและคณะกรรมการสุหระาทรายกองดิน.....	9
3 แผนผังผู้ดำเนินรายการเสียงตามสาย.....	10
4 องค์ประกอบในการสำรวจสถานที่ติดตั้งหอกระจายข่าวแบบไร้สายอัตโนมัติ.....	19
5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	43

สำนักวิทยบริการฯ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒินครินทร์

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าในบรรดาสื่อมวลชน (mass media) ทั้งหลาย วิทยุกระจายเสียง นับเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพล (potential media) มากกว่าสื่ออื่นใดในประเภทเดียวกัน เพราะมีจำนวนผู้รับฟังจำนวนมาก ด้วยเหตุที่วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้ฟังได้ทุกแห่งหน ด้วยเวลา ที่รวดเร็วที่สุด จึงสามารถทันเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน อีกทั้งรายการวิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อสำคัญที่สามารถโน้มน้าว ตรึงอารมณ์ ก่อให้เกิดความรู้สึก หรือสร้างความเชื่อทัศนคติแก่ผู้ฟังได้ ดังนั้น วิทยุกระจายเสียงจึงเป็นเครื่องมือที่ถูกนำไปใช้ในลักษณะต่างๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ ธุรกิจการค้า การโฆษณาชวนเชื่อ การบริการ และพัฒนาประเทศ หรือการใช้เพื่อการศึกษาทั่วโลก (ภราดร ปรารงค์จันทร์, 2544, หน้า 1) การกระจายเสียงตามสายเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งลักษณะคล้ายกับวิทยุกระจายเสียง แต่จะย่อขนาดให้เล็กลงได้ โดยกระจายเสียงไปตามสายสัญญาณได้เสียงตามจุดต่างๆ ให้ครอบคลุมตามที่ต้องการให้ผู้ฟังรับข่าวสารนั้น แทนการ กระจายเสียง โดยอาศัยการส่งสัญญาณวิทยุที่สามารถกระจายเสียงได้กว้างขวาง เพื่อการประชาสัมพันธ์ภายในให้สมาชิกได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวต่างๆ ได้รวดเร็วและ ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งระบบเสียงตามสายนี้มีการนำมาใช้กันอย่างกว้างขวางในหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะ ในโรงเรียนที่พบว่าเกือบ 70 เปอร์เซ็นต์ มีระบบการขยายเสียง (บุญเลิศ กรรณิกานต์, 2528, หน้า 1) บางโรงเรียนมีศูนย์กลาง กระจายเสียงหรือเสียงตามสายประชาสัมพันธ์ เพื่อเสนอข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ความบันเทิง ตลอดจนประชาสัมพันธ์ในด้านต่างๆ ตามหมู่บ้านก็มีการนำ การกระจายเสียงตามสายมาใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยบางหมู่บ้านเรียกว่าหอกระจายข่าวหรือตามสาย โดยที่วิทยุกระจายเสียงและเสียงตามสายมีวัตถุประสงค์และเทคนิคในการจัดรายการคล้ายคลึงกัน แต่แตกต่างกัน ที่รายการวิทยุจัดโดยหน่วยงานรัฐ มีระบบระเบียบการปฏิบัติงานแน่นอน ตายตัว ให้ความรู้กว้างๆ สำหรับผู้ฟังทั่วไป มักเป็นรายการที่จัดทั้งวัน สถานีอยู่ในตัวเมือง ใช้คลื่นวิทยุกระจายเสียง มีกำลังส่งแรงกว่าและลงทุนสูงกว่า สำหรับเสียงตามสายจัดโดยกลุ่มบุคคลหรือคณะที่เป็น หน่วยงาน ของ รัฐบาลหรือเอกชนก็ได้ เช่น กลุ่มโรงเรียน คณะ นักศึกษาฝึกงาน ช่วงปฏิบัติงานไม่ตายตัว ให้ข่าวสาร ความรู้ที่ ไม่ตรงกับความสนใจของชาวบ้าน จัดรายการเฉพาะช่วงเวลาที่เหมาะสม สถานีกระจายเสียง อยู่ในหมู่บ้าน กระจายเสียงผ่านลำโพง ทำให้ระยะการรับฟังสั้นกว่า และการลงทุนต่ำ (ภราดร ปรารงค์จันทร์, 2544, หน้า 2) ซึ่งในสมัยรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์เป็น นายกรัฐมนตรี เริ่มมีการใช้วิทยุกระจายเสียงอย่างแพร่หลาย โดยจัดทำรายการวิทยุทางสาย จากห้องส่งไปยังบ้านเรือนที่มีผู้รับสายเป็นสมาชิกที่มีลำโพงเปิดรับฟังตามสายเก็บค่าสมาชิกรายเดือน ต่อมาจึงมีการแข่งขันในการเปิดให้มีการจัดทำคลื่นวิทยุอย่างเสรี ประชาชนมีโอกาสเลือกในการรับฟัง

จากหลายๆ คลื่นวิทยุ ไม่เสียค่าบริการ แต่เจ้าของสถานีเรียกเก็บค่าโฆษณา (sponsor) จากลูกค้าที่ลงโฆษณาสินค้าผ่านรายการแทน เรียกว่า “โฆษณาทางวิทยุ” (radio advertising) (สากล ไพเราะ, 2545, หน้า 64)

สุเหร่าทรายกองดินเป็นชุมชนก่อสร้างมาประมาณ 100 กว่าปี มีสมาชิก จำนวน 2,000 ครอบครัว มีจำนวนสมาชิกจำนวน 20,000 คน มีสุเหร่าจำนวน 1 หลัง โรงเรียน 3 หลัง การประชาสัมพันธ์ในชุมชนสุเหร่า ทรายกองดินในอดีตผู้นำศาสนาจะใช้วิธีการบอกกล่าวเมื่อมีกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เช่น การประกอบศาสนากิจประจำวันศุกร์ งานแต่งงาน หรือวิธีการประชาสัมพันธ์โดยทางเรือ โดยนำเครื่องขยายเสียงและลำโพงไปติดหัวเรือหรือท้ายเรือ การใช้ตีกองให้ดังๆ เพื่อจะบอกเวลาในการประกอบศาสนากิจประจำห้าเวลา หรือกรณีมีเหตุร้ายเกิดขึ้น เช่น มีคนตายในหมู่บ้านหรือมีกระบือหายในหมู่บ้านหรือ ในเวลาเกิดสุริยุปราคา ต่อมาได้นำสายโทรศัพท์ที่ใช้แล้วต่อกับเครื่องขยายเสียง และเดินสายโทรศัพท์เก่าไปตามเสาไฟฟ้าไปต่อกับลำโพงจำนวน 5 ตัว รอบบริเวณสุเหร่าทรายกองดิน ต่อมาคนชุมชนมองเห็นความสำคัญการได้รับรู้ข่าวสารท้องถิ่นและข่าวสารบ้านเมืองจึงได้ต่อสายลำโพงเพิ่มขึ้น โดยค่าใช้จ่ายในการติดตั้งลำโพงชาวบ้านจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองชุมชนจะไปติดตั้งให้ ถึงปัจจุบัน มีจำนวนลำโพงที่ติดตั้งจำนวน 700 ตัว โดยที่รูปแบบของรายการเสียงตามสายของชุมชน ที่ผ่านมา ช่วงเวลา 06.00-07.30 น. เป็นการถ่ายทอดเสียงจากวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ซึ่งเนื้อหา รายการเป็นรายการข่าวแบบพูดคุย และข่าวภาคบังคับเวลา 07.00 น. ช่วงเวลา 19.00 น. เป็นรายการ สลับกับการให้ความรู้ในด้านศาสนา การแนะนำ การตักเตือน โดยเนื้อหาข่าวเป็นแจ้งการดำเนินงาน ชี้แจง เชิญชวนให้ประชาชนร่วมกิจกรรม และแจ้งข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ซึ่งจากการศึกษาข้อมูล การใช้เสียงตามสาย ของสุเหร่าทรายกองดิน ในเบื้องต้นของผู้วิจัย พบว่า รายการข่าวอาชญากรรมท้องถิ่น และรายการสปอร์ต งานต่างๆ มี คนในชุมชนให้ความสนใจ โดยมีการจัดรายการช่วงเวลา 07.00-08.30 น. และช่วงเวลา 16.10-17.30 น. เฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ ส่วนปัญหาของ การใช้เสียงตามสาย ของสุเหร่าทรายกองดิน พบว่ามีปัญหา คือ ไม่มีรายการข่าวทุกวัน ไม่มีการประกาศข่าวผู้เสียชีวิตให้รู้ทั่วถึง หรือไม่ชัดเจน การประกาศไม่ชัดเจน เวลาประกาศไม่แน่นอน ระยะเวลาในการกระจายเสียง ไม่เหมาะสม การประกาศข่าวผู้เสียชีวิตมี คนในชุมชนได้รับข้อมูลไม่ทั่วถึง

ผู้วิจัยเป็นสมาชิก(สัปบุรุษ) และที่ปรึกษากฎหมายในชุมชน เห็นความสำคัญของการใช้เสียงตามสายให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ในชุมชน เนื่องจากเป็นแหล่งข่าวสารที่คนในชุมชนสามารถเข้าถึงได้มากที่สุดแหล่งหนึ่ง แต่ปัจจุบันการใช้งานของเสียงตามสายในชุมชนยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาใช้ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสาย และเพื่อ ประเมินผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(กามาตุ้ลอิสลาม)แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานสื่อเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาตุ้ลอิสลาม)ให้มีประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์สูงสุด ให้เกิดความคุ้มค่า สนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในชุมชน รวมถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ ได้มาร่วมกันกับกรรมการในชุมชนในการปรับปรุง และส่งเสริมการใช้เสียงตามสายด้านต่างๆ เพื่อให้การใช้สื่อเสียงตามสายที่มีอยู่สามารถใช้เป็นกลไกในการเผยแพร่

ให้ความรู้กับประชาชน รวมทั้งเป็นช่องทางในการสื่อสารกับประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้ประโยชน์จากเสียงตามสายเพื่อคนในชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

1.2.3 เพื่อ ประเมินผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาถึง สภาพการดำเนินงาน เสียงตามสาย ผลการรับฟังและพฤติกรรมกรรับฟังรายการเสียงตามสาย ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสาย และข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) โดยการสอบถามประชาชนในชุมชนและผู้ดำเนินรายการเสียงตามสาย ของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างยุทธศาสตร์และประเมินผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) ตั้งอยู่แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 845 คน นักจัดรายการเสียงตามสายจำนวน 18 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 230 คน นักจัดรายการเสียงตามสายจำนวน 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 240 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาทำการวิจัยในช่วง เดือนมีนาคม 2556 เดือนธันวาคม 2556

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยการยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทวายกองดิน : กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทวายกองดิน (กามาตุ้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสาย หมายถึง การสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทวายกองดิน (กามาตุ้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านโฆษก ด้านเนื้อหาของรายการ และด้านช่วงเวลาที่เหมาะสมในการนำเสนอรายการ โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการส่งเสริมประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

การสัมภาษณ์นักจัดรายการซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดี (best practice) ของการจัดรายการ การประชุม กลุ่มย่อย การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน

5

1.5.2 เสียงตามสาย หมายถึง ระบบการดำเนินรายการ เสียงตามสาย ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารความรู้ และความบันเทิงให้กับประชาชนในชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม)

1.5.3 ผู้จัดรายการเสียงตามสาย หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการเสียงตามสาย ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งทำหน้าที่ประกาศ พูดคุย เปิดเพลง นำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านระบบเสียงตามสายตาม ช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในผังของรายการเสียงตามสาย หรือเรียกว่าโฆษก หรือดีเจ (D.J.: Disc jockey) โดยที่ผู้จัดรายการเสียงตามสายเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ จะประกอบด้วยเยาวชนชาย และเยาวชนหญิง ที่ดำเนินรายการ เสียงตามสาย ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรีกรุงเทพมหานคร

1.5.4 พฤติกรรมการฟังเสียงตามสาย หมายถึง สภาพการรับฟังเสียงตามสาย การตอบสนอง การรับฟังโดยการร่วมประเมินความพึงพอใจต่อการรับฟังเสียงตามสาย ตลอดจนความรู้ที่ได้รับ และการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนใน ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

1.6.2 ได้ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

1.6.3 ทราบผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูล์อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

1.6.4 ผลการวิจัยสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ ปรับปรุง หรือพัฒนากิจกรรม อื่นๆ ให้ดีขึ้น เพื่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

สำนักวิทยบริการฯ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราชนครินทร์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชน
สุเหร่าทรายกองดิน: กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี
กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและบทสัมภาษณ์และทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 บริบทของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเสียงตามสาย
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยมีรายละเอียดของการศึกษา ดังนี้

2.1 บริบทชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม)

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 บรรพบุรุษได้ช่วยกัน
ถากถางป่าที่รกร้างจนกลายเป็นทุ่ง จับจองที่ดินทำกิน ปลูกสร้างบ้านเรือนเป็นหมู่บ้าน เช่น ทุ่งแสนแสบ
บ้านเกาะใหญ่ บ้านโตะห่ม (มดตาแย) ทำหน้าที่ทำคลอดเด็ก บ้านในชุมชนวังตะหวาด บ้านใหญ่ทรายกองดิน
ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือการทำนา การจัดตั้งชุมชนหลังแรก
ของตำบลแห่งนี้ (กามาลูอิสลาม ชื่อภาษาอาหรับ) ใช้บ้านทรงไทยเป็นที่ประกอบศาสนากิจ
ในวันศุกร์ และใช้เป็นศูนย์กลางประจำหมู่บ้านประจำหมู่บ้าน มีผู้บริจาคที่ดินอีกจำนวน 60 ไร่
และมีผู้บริจาคไม้มาทำสุเหร่าใช้ประกอบศาสนากิจในบ้านหลังเดิม สุเหร่าหลังนี้ไม่มีอายุ 70 ปี ประชากร
ขยายเพิ่มมากขึ้นสมาชิก (สัปบุรุษ) ได้รวบรวมความคิดและลงมติว่าจะขยายสุเหร่าให้กว้างขวางขึ้น
จึงช่วยกันซื้อทรายมากองไว้ ก็มีคนนำมากองเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นกองใหญ่กองค้างอยู่นาน
ผู้คนเดินทางผ่านไปมามองเห็น กองทรายทุกครั้ง ในสมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ได้เสด็จประพาสคลองแสนแสบ โดยทางเรือรถไฟ เมื่อปี พ.ศ.
2450 มาทางทิศตะวันออก เมื่อมาถึงสุเหร่าทรายกองดินเครื่องยนต์เกิดขัดข้อง นายท้ายเรือบังคับเรือ
เข้าฝั่ง ให้ช่างเครื่องแก้ไข พระองค์ท่านขึ้นมาเดินบนฝั่ง อยู่สักพักเครื่องยนต์ก็ใช้ได้ พระองค์ท่านลงเรือ
กลับ อยู่ไม่นานก็มีเรือโยกไฟนำหินมา จำนวน 10 ลำ ทราย 10 ลำ ทหารขึ้นมากองไว้วัน
พอสมควร ชาวบ้านไม่เคยเห็นกองหิน กองทรายใหญ่โตขนาดนี้ ก็พูดว่า “ทรายกองดิน” ซึ่งเตรียมไว้
สร้างสุเหร่า นับแต่นั้นเป็นต้นมา ชาวบ้านจึงเรียกมัสยิดนี้ว่า “สุเหร่าทรายกองดิน” และทางราชการ
ใช้เป็นชื่อตำบลจนถึงปัจจุบัน การก่อสร้างสุเหร่าเริ่มแล้วเสร็จ เป็นตัวอาคารกว้าง ยาว 46 เมตร
ใช้ทำพิธีทางศาสนาเรื่อยมาเป็นเวลา 80 ปี โครงสร้างชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน ได้ก่อสร้าง
มาประมาณ 100 กว่าปี ประชากรมาจากเมืองกันตห้หรือปัตตานีได้มาตั้งรกรากที่นี่ได้มาสร้างชุมชน
จากการบริจาคมิเนื้อที่ประมาณ 40 ไร่ ได้สร้างสุเหร่า 1 หลัง โรงเรียน 3 หลัง และโรงอาหาร 1 หลัง

ประชาชนอาศัยอยู่เป็นเกาะๆ (กลุ่ม) มีบ้านเรือนห่างกันไม่หนาแน่นเหมือนปัจจุบันวิถีชีวิตใช้หลักศาสนาอิสลามในการดำเนินชีวิต สภาพครอบครัวจะเป็นครอบครัวใหญ่ผู้นำชุมชนมาจากผู้มีความรู้ทางศาสนารับผิดชอบตั้งแต่เกิด จนตาย มีหมอต้าแยประจำหมู่บ้านสืบทอดมาจากบรรพบุรุษสมาชิกประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมผู้นำชุมชนเป็นผู้ส่งสอนลูกหลานในชุมชนมิเอาสินจ้างหรือผู้มีความรู้ในหมู่บ้านจะใช้บ้านพักอาศัยเป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่ลูกหลานในชุมชนหรือตั้งเป็นโรงเรียน (บาแลเป็นภาษายะวีใช้ประกอบกิจการศาสนาด้วย) โดยให้ผู้ปกครองมาทำนา ไถหว่านของครูผู้สอนศาสนาหรือผู้มีความรู้ทำให้ผู้ปกครอง และครูสอนศาสนามีความผูกพันใกล้ชิดกัน และเนื่องจากชุมชนสุเหร่าทรายกองดินไม่มีรายได้ทางอื่นได้ทำการหารายได้เพื่อนำเงินมาทำสุเหร่าหรือโรงเรียนสอนศาสนาจึงต้องมีการจัดงานประจำปี ก็ต้องมีรายการบันเทิง เช่น ดนตรี ภาพยนตร์ ตลก หรือลำตัด นาเซฟ (การเล่นพื้นบ้านในชุมชน) ลีกลอง (การเล่นพื้นบ้านในชุมชน) ผู้นำคนปัจจุบันเห็นว่าการจัดงานดังกล่าวนี้ทำให้สังคมตกต่ำลงคนในชุมชนไม่ได้ทำอะไรไม่มีการพัฒนาความศรัทธาทางค้าขาย โดยนำเรือมารถมีความยาวประมาณ 5 เมตร กว้างประมาณ 2 เมตร มาต่อจากข้างขึ้นด้านละ 1 เมตร นำสินค้าวางบริเวณกอบเรือ และนำมาติดเครื่องยนต์หางยาววิ่งขายของในลำคลองแสนแสบ เป็นกิจการหนึ่งที่สามารถหาเลี้ยงครอบครัวได้เป็นอย่างดีในสมัยนั้นการสื่อสารใช้กล่องเป็นสื่อและเป็นสัญญาณในการแจ้งข่าวหรือ ใช้กองไฟยังไม่มีไฟฟ้าใช้ การประชาสัมพันธ์ใช้การประกอบศาสนากิจกรรมในวันศุกร์แจ้งข่าวกิจกรรมของของชุมชนหรือปรับแนวคิดคนในชุมชนให้มีความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ในเรื่อง การเมืองการบริหารองค์กรโครงการต่างของชุมชน วิทยุรับร่ายจ่ายของชุมชน ขอความร่วมมือเสียสละกำลังกายในการก่อสร้างศาลาทำนํ้ากิจกรรมในการตัดหญ้าสุสาน (กุโบร์) ทำความสะอาดบริเวณสุเหร่าตั้งอยู่ริมคลองแสนแสบ ตำบลทรายกองดิน อำเภอคลองสามวา กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์รวมในการศึกษา และการประกอบศาสนากิจประจำวัน 5 เวลา ของมุสลิม และการแจ้งข่าวการเจ็บป่วยหรือตาย หรือมีการก่ออาชญากรรม การปล้น หรือ วิวาท วิวาท วิวาท (ด้วยการตีกล่องให้ดังเป็นจำนวน 3 ครั้ง) เพื่อเรียกมวลชนเพื่อช่วยติดตามหรือแกะรอยตีนควายต่อมาเริ่มการตัดถนนเข้ามาในชุมชนในปี พ.ศ. 2520 การสัญจรเริ่มการใช้ถนนหนทางเป็นการสะดวกค่าใช้จ่ายในการเดินทางถูกกว่าการสัญจรทางเรือประชาชนไม่นิยมทำให้คลองแสนแสบมีฝักตบชวามากขึ้นและอุดตันตลอดแนวลำคลองแสนแสบทำให้น้ำไหลผ่านไม่สะดวกน้ำเห็บน้ำโคลงเริ่มตื้นเขินและได้มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นมีเด็กตกลงไปในน้ำและได้ค้นหาไม่พบเนื่องจากฝักตบชวาหนาแน่นไม่สามารถช่วยตัวเองขึ้นเหนือน้ำได้ ผู้นำชุมชนเห็นว่าฝักตบชวาเป็นปัญหาสำคัญต่อคนในชุมชนจึงได้พูดผ่านเสียงตามสายให้คนชุมชนเห็นความสำคัญของคลองและน้ำและการได้รับประโยชน์จากน้ำในปี พ.ศ. 2535 ได้ให้ชาวบ้านในชุมชนริมสองฝั่งคลอง แสนแสบและเขตมีนบุรีและมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ให้นักศึกษาร่วมกันตั้งฝักตบชวขึ้นจากคลองแสน แสบตั้ง แต่มีนบุรีไปถึงตลาดหนองจอกทำให้น้ำไม่นิ่งอีกต่อไปและน้ำไหลผ่านทำให้มีออกซิเจน น้ำเริ่มใสขึ้นมีปลาอาศัยอยู่ เช่น ปลาหวาย ปลาตะเพียน ปลาจลเม็ด ปลาช่อน ปลาทราย ทางชุมชนถือให้เป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์ปลา เพื่อการศึกษา โดยกำหนดขอบเขตตั้งแต่บริเวณหน้าชุมชน สุเหร่าทรายกองดินไปทางทิศตะวันออก 1 กิโลเมตร จนถึงสะพานข้ามคลองแสนแสบ (บริเวณบาเล็เกะยะ) และตามแนวคลองแสนแสบทางทิศตะวันตก 1 กิโลเมตร จนถึงบริเวณสันนิธิอิสลาม ห้ามจับสัตว์น้ำทุกชนิด ตามแนวคลองแสนแสบเกิดอาชีพในชุมชนคือ การปลูกผักบุ้งจิถีการ ปลูกคือ นำไม้รวกยาว ประมาณ 2 เมตร ปักไว้ชายคลองแล้วนำผักบุ้งมา

พื้นไว้กลับหลักไม้ ลวก มีระยะห่างกันประมาณ 1 เมตร และการเลี้ยงปลากระชัง วิธีการ คือนำตาข่ายมีรูปร่างเป็นกล่องนำมามาร้อยเข้าไปหรือ ปลุกไว้กินหน้าบ้านหรือเลี้ยงไว้รับประทานเองในบ้านทำให้ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำนี้ ถ้าคลองสะอาดและชุมชนน่าอยู่ขึ้น เพื่อการรักษาสิ่งแวดล้อมไปในทิศทางในปัจจุบันมีสมาชิก จำนวน 2,000 ครอบครัว มีประชากรประมาณ 20,000 - 30,000 คน มีหมู่บ้านมาอยู่เป็นชุมชนใหม่ จำนวน 15 หมู่บ้าน หรือมีประชากรจำนวนที่อยู่จากที่อื่นๆ จำนวน 20,500 คน บางคนไม่เข้าใจวิถีชีวิต ของคนชุมชนเดิม ทำให้เข้าใจวิถีชีวิตของชุมชนเดิมจากเสียงตามสาย ทำให้ไม่เกิดการขัดแย้งทางความคิด กำลังจะเปลี่ยนเป็นชุมชนเมืองใหญ่ไม่เป็นเมืองปลาตะเพียน เมืองเกษตรกรรมอีกต่อไป เพราะคนรุ่นใหม่เริ่มหันมาให้ความสนใจในการศึกษามากขึ้น จากการให้การแนะนำของผู้นำ และยังให้แนวคิดต่อไปว่า คนรุ่นใหม่จะต้องมีความรู้อย่างน้อยต้องสามภาษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ และอีกสองภาษา ก็คือ ภาษาจีน ภาษารัสเซีย ปัจจุบันนี้เริ่มมีการสอนภาษาอังกฤษทุกวันอาทิตย์เด็กที่มีอายุตั้งแต่ 8 ปีขึ้นมาเรียนจำนวน 100 กว่าคนขึ้นไปและมีการสอนไหว่น้ำจากธรรมชาติที่สร้างขึ้นในคลองแสนแสบโดยจ้างครูไหว่น้ำมาฝึกสอนในวันอาทิตย์เก็บค่าเรียนถูกกว่าไปที่ยังไม่เข้าใจประเพณีวัฒนธรรมวิถีการดำเนินชีวิตของคนเสียส่วนใหญ่ ส่งลูกหลานให้เรียนทางด้านศาสนาอิสลามส่งไปเรียนทางภาคใต้ไม่ให้ความสำคัญทางการศึกษาด้านสามัญแนวคิดนี้ยังปลูกฝังอยู่แต่ปัจจุบันวิถีชีวิตของคนในชุมชนเริ่มเปลี่ยนแนวคิด เริ่มให้ลูกหลานเรียนหนังสือ ทางสายสามัญและมีโรงเรียนในชุมชนมีจนถึงมัธยมปลายและศาสนาควบคู่กันไป เริ่มใช้แนวคิดให้ ชุมชนเป็นสถานที่ให้ความรู้ลำคลองแสนแสบเป็นโรงเรียนและให้ชุมชนเป็นมหาวิทยาลัยใช้เสียงตามสายเพื่อแจ้งข่าวสารในการพัฒนาชุมชนสุเหร่าทรายกองดินตามโครงการต่างๆ

โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดินเป็นของรัฐซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามสุเหร่าทรายกองดิน มีอาคารเรียน 7 หลัง ให้การศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมปีที่ 3 ใช้เสียงตามสายในการแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบในการแจ้งข่าวของทางโรงเรียนในเรื่องการประชุมผู้ปกครองการประกาศนโยบายของโรงเรียนหรือปัญหาเกิดจากผู้ปกครองและโรงเรียนไม่เข้าใจกันให้ทางโรงเรียนมาประชาสัมพันธ์ให้ทราบ

มีหมู่บ้านที่เกิดขึ้นใหม่ซึ่งมีจำนวน 10 หมู่บ้านที่ได้รับฟังเสียงตามสายและมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกับบุคคลที่อยู่ดั้งเดิมและนับถือศาสนาและมีวัดศรีกุเรชาที่เกิดขึ้นใหม่ในท้องถิ่นนี้แต่อยู่กันอย่างปกติสุข

ผู้นำชุมชนตามพระราชบัญญัติการบริหารมัสยิดอิสลาม พ.ศ. 2540 ประกอบไปด้วย

- 1) ผู้บริหาร (อิหม่าม)
- 2) รองผู้บริหาร (คอเตบ)
- 3) ผู้ช่วยรองผู้บริหาร (บินลาล)
- 4) คณะกรรมการสุเหร่าทรายกองดิน 15 คน
- 5) สมาชิก (สัปบุรุษ) จำนวน 2,000 ครอบครัวหรือสมาชิกจำนวน 20,000 คน

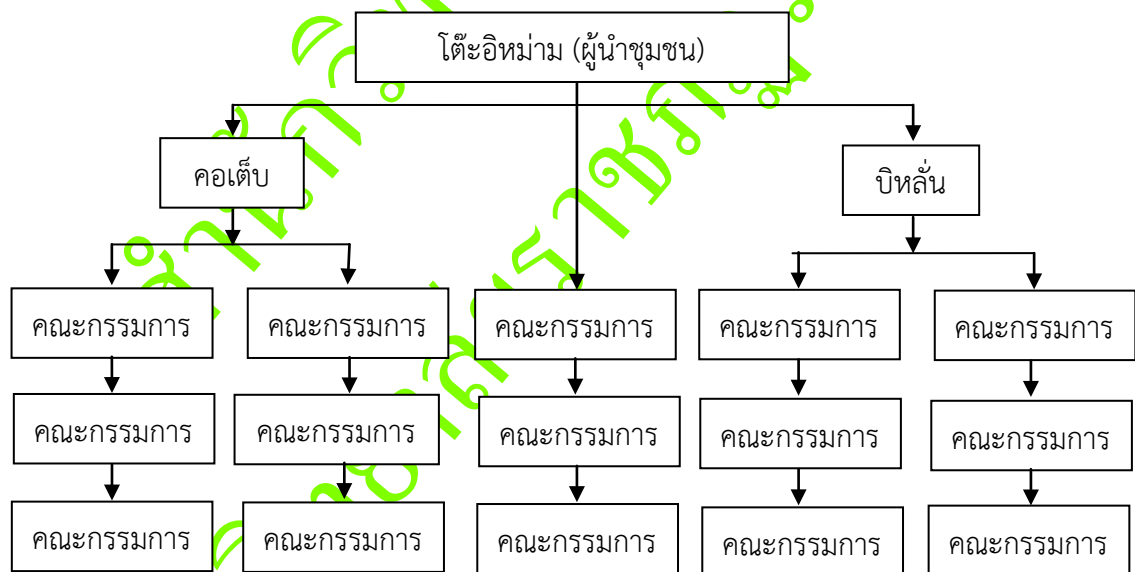
หน้าที่ความรับผิดชอบ

- 1) ให้การศึกษาในด้านศาสนาอิสลาม
- 2) ประกอบศาสนากิจ 5 เวลา
- 3) ตักเตือนให้ข้อแนะนำสมาชิก (สัปบุรุษ)
- 4) ประกอบศาสนากิจในวันศุกร์
- 5) ประชาสัมพันธ์เมื่อมีกิจกรรมในชุมชน เช่น แต่งงาน พัฒนาชุมชน ประกาศ

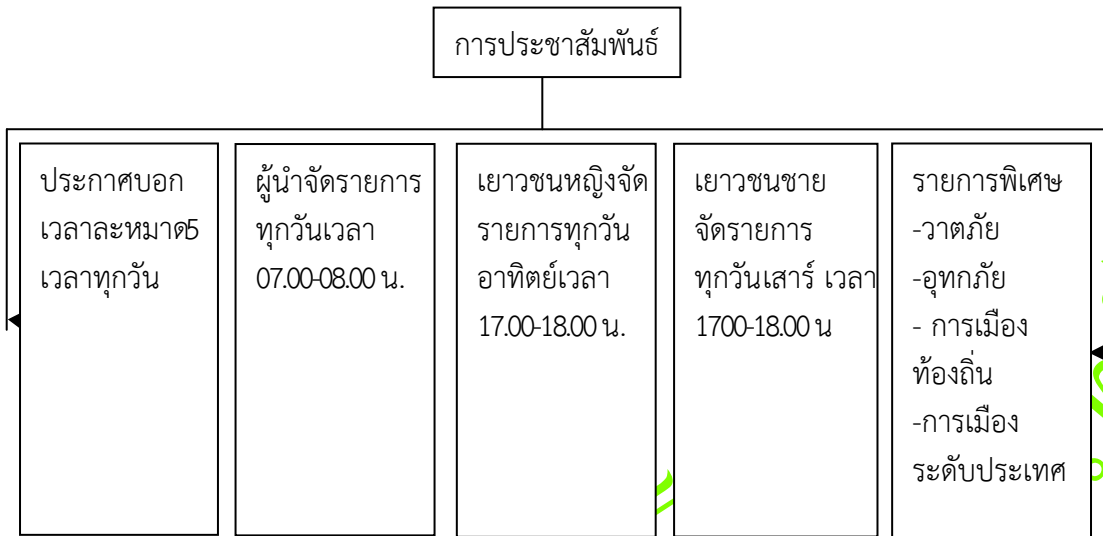
เมื่อมีคนตาย ฯลฯ

- 6) รับบริจาคในเดือนรอมฎอน 3 คืนสุดท้าย (วัฒนธรรมชุมชน)

คลองแสนแสบเป็นคลองที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้ขุดขึ้นเพื่อเชื่อมแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำบางปะกงที่ตำบลบางขนาก เมื่อ พ.ศ. 2380 ใช้เป็นเส้นทางลัดในการเดินทางไปเมืองปราจีนบุรีและเมืองฉะเชิงเทรา มีพระประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งอาวุธยุทธภัณฑ์ กำลังรบ และเสบียงอาหารไปยังประเทศญวนในราชสงครามไทย -ญวนซึ่งใช้เวลาไปถึง 14 ปี “สงครามอันนัมสยามยุทธ” คลองนี้มีความยาว 55 ไมล์ เชื่อมนครกรุงเทพฯ กับแม่น้ำบางปะกงผ่านบริเวณที่ราบชนบท ซึ่งใช้ในการเพาะปลูกข้าว คนพื้นเมืองเป็นคนซื้อสายมาเลย หรือมาลาญ (รายงานการเดินทางของ นาย ดี.โด.คิง (D.o. King) นักสำรวจชาวอังกฤษแห่งกรุงลอนดอน (สืบค้นวันที่ 19 มกราคม 55: http://www.youtube/watch?v=jbdvnpojwq&feature=player_embedded)

ภาพ 2 แผนผังผู้บริหารและคณะกรรมการสุเหร่าทรายกองดิน

ภาพ 3 แผนผังผู้ดำเนินรายการเสียงตามสาย

ระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน

- 1) มีเครื่องขยายเสียงจำนวน
- 2) ไมโครโฟน
- 3) ลำโพง 700 ตัว
- 4) สายไฟ (สายโทรศัพท์เก่า)
- 5) ผู้จัดรายการจำนวน 12 คน

นำสายโทรศัพท์เก่าหรือที่ไม่ได้ใช้แล้วนำมาต่อกันแล้วนำไปติดตามเสาไฟฟ้าปลายสายจะต่อติดกับลำโพง ในระยะแรกนั้นใช้ลำโพงจำนวน 5 ตัว เป็นการใช้รอบๆ ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน ต่อมาประชาชนเห็นมองเห็นว่าดีได้ประโยชน์จากการได้รับฟังข่าวในท้องถิ่นและการพูดแนะนำในเรื่องศาสนาและปัญหาบ้านเมืองอย่างตรงไปตรงมา และขอแนะนำในการศึกษาแนวคิดวัตถุประสงค์ของชุมชนจึงได้ลำโพงมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเงินทุนของชาวบ้านทางชุมชน จะดำเนินการต่อสายและติดตั้งถึงปัจจุบันมีลำโพงจำนวน 700 ตัว ให้และต่อมาก็มีสมาชิกที่สนใจเสียงตามสายเดินสายโทรศัพท์เก่าสุดด้านเขตของชุมชนสุเหร่าทรายกองดินทางทิศตะวันออก ติดชุมชนศาลาคู่ล่างและทิศตะวันตกติดชุมชนบ้านเกาะ และทิศตะวันตกติดชุมชนแสนแสบ ลากสายโทรศัพท์เก่าผ่านชุมชนอัดฮาดอะลุมมุดีนใช้ในลักษณะการบริหารร่วมกัน ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดชุมชนแสนแสบและลากผ่านไปถึงชุมชน กมาลุลอิหม่านเข้าทางซอยตาหวาน (วังตะหวาด) บางบ้านใช้วิธีต่อสายติดลำโพงเข้าในบ้านเพื่อให้ลูกบ้านได้รับฟังเป็นการเตือนสติลูกหลานหรือบางบ้านเกิดปัญหากับตนในลักษณะการปกครองเด็ก ก็แจ้งมาทางศูนย์ชุมชนสุเหร่าทรายกองดินให้กล่าวตักเตือนในรายการเสียงตามสายทำให้ปัญหาต่างๆดีขึ้น หรือปัญหาเรื่องมาตรวัดน้ำประปาหายก็พูดขอโรงงานซื้อของเก่าให้คนในชุมชนระมัดระวังหรือหาทางป้องกันใช้ลักษณะร่วมกันบริหาร ทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารร่วมกันมีแนวคิดในทิศทางเดียวกันและทำให้ผู้นำในชุมชนมีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ขอความร่วมมือ ในการจัดงานประจำปีให้มีมหรสพในงาน

จนถึงปัจจุบันสุเหร่าทุกที่ จะไม่มีมหรสพได้สำเร็จเพิ่ม มีกิจกรรมร่วมกันในงานการกุศลประจำปีของสถาบันนั้น

ระยะเวลาจัดรายการทุกวันตั้งแต่เวลา 06.40-08.00 นาฬิกา โดยผู้นำชุมชน

- 1) ศาสนา
- 2) ข่าวสารในชุมชน
- 3) แนะนำตักเตือน
- 4) สภาพงานประชุมงานอภิปราย (เพื่อแชร์ความรู้ร่วมกันในชุมชน)
- 5) ประกาศข่าวคนตาย (ถ้ามี)

จัดรายการวันเสาร์และวันอาทิตย์เวลา 16.15-17.00 นาฬิกา โดยเยาวชน

- 1) รายการสมุนไพรมะนาว
- 2) เพื่อสุขภาพ
- 3) บทความต่างๆ
- 4) เกร็ดความรู้ต่างๆ

รายการเฉพาะกิจขอบริจาคภัยพิบัติหรืออุทกภัยต่างๆ

โดยฮัจยีอุสมาน เด่นซอ (หัวหน้าคณะ)

นายอำนาจ ยูฮันเงาะ

ฮัจยีอีซา จินกิน

นายธีระพงษ์ ฮะซัน

รายการโฆษณาปล่อยแผ่นสปอร์ต 07.00 น. และ 16.15 น. (เฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์)

จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมกระจายข่าวและเสียงตามสาย

- 1) เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารที่เป็นประโยชน์ สอดคล้องต่อความต้องการและการแก้ปัญหาของชาวบ้าน
 - 2) เพื่อให้ชาวบ้านรับฟังการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์บ้านเมืองในระดับชาติและระดับชุมชน
 - 3) เพื่อทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ข่าวกิจกรรม หรือโครงการของรัฐที่ดำเนินอยู่ในชุมชน ซึ่งเมื่อประชาชนทราบจะเกิดความร่วมมือเป็นอย่างดี
 - 4) เพื่อใช้เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้าน ทักษะคน และการปฏิบัติตลอดจนการพัฒนาหมู่บ้าน ไปในทางที่เป็นประโยชน์ของชุมชน (ชาตรี กันทา, 2551, หน้า 12)
- ลำดับเหตุการณ์ต่างๆ และโครงการต่างๆ ในชุมชนสุเหร่าทรายกองดินผ่านเสียงตามสาย ประสบผลสำเร็จ มีดังต่อไปนี้

1) ปี พ.ศ. 2530 ได้ใช้เสียงตามสายต่อต้านภัยมืด คือ เจ้าของบ่อดินร่วมกับผู้อำนาจรัฐหรือผู้รักกากฎหมาย สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนโดยผู้ขับรถบรรทุกสิบล้อบรรทุกดินเต็มคันรถทำให้ดินตกบนถนนเรียกรวด ทำให้ถนนเลื่อน หรือขับรถเร็วขับแรงทำให้คนเดินถนนได้รับอันตราย เมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วไม่ช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บ ประชาชนร้องทุกข์กล่าวโทษต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ก็ไม่ได้รับการขจัดทุกข์ ชาวบ้านได้รวมตัวปิดถนนไม่ให้รถบรรทุกดินวิ่ง และเรียกร้องผ่านเสียง ตามสายให้ประชาชนมาร่วมกัน จนการเจรจาทั้งสามฝ่าย และได้ข้อสรุปปิดบ่อดิน

2) ปี พ.ศ. 2535 โครงการปีบสวรรค์ เป็นปีแรกที่ได้เกิดโครงการสร้างมัสยิดหลังใหม่ ซึ่งคับแคบเนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงได้พูดผ่านเสียงตามสายทุกวันเพื่อจะต่อเติมมัสยิดหลังใหม่ขึ้น เนื่องจากหลังเก่าทรุดโทรม และอนุรักษ์ ได้เริ่มลงมือวางรากฐานในปีนั้นโดยให้ทุกคนมาช่วยกันบริจาคด้วยเงินหรือแรงงานของคนในชุมชนโดยมาแบกไม้หิ้วปูน และสุดท้ายก็ใช้ปีบใส่ขนมเจาะรูแล้วไปวางตามร้านค้าในหมู่บ้าน เมื่อประชาชนในหมู่บ้านไปซื้อของตามร้านค้าเมื่อเหลือเศษสตางค์จากการทอนก็จะหยอดในปีบสวรรค์นั้นและผู้ได้พูดนำศาสนาเสนอตามเสียงตามสายให้ผู้ปกครอง ให้เศษสตางค์บุตรหลานของท่านคนละหนึ่งบาทให้แก่นักเรียนก่อนวัยเรียนนำไปใส่ปีบสวรรค์เพื่อสร้างนักบิรจาครูนเยาว์จนสามารถสร้างมัสยิดราคาก่อสร้างประมาณ 25 ล้านบาท เสร็จสิ้นในปี 2551 ทุกสิ่งทุกอย่างจะเกิดขึ้นจากคนในชุมชน เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างเหล็ก ช่างปูน และช่างสี เพื่อให้เศรษฐกิจเกิดขึ้นในชุมชน

3) ปี พ.ศ. 2535 เกิดโครงการอนุรักษ์คลองแสนแสบ (วันที่ 20 กันยายน 2535 เป็นวันคูคลองแห่งชาติ) เดิมทีในลำคลองแสนแสบเป็นเส้นทางเดินเรือในการคมนาคม ต่อมาได้มีถนนหนทางให้ประชาชนหันไปใช้ถนนกันหมด ในลำคลองจะมีแต่ผักตบชวา ผู้นำชุมชนได้เสนอแนวคิดในการใช้น้ำจากลำคลองแสนแสบ ให้ทุกคนในชุมชนมาช่วยดึงผักตบชวาขึ้นจากลำคลองเพื่อให้หน้าไหลได้สะดวกเมื่อน้ำเดินหรือมีแรงกระเพื่อมจะทำให้หน้ามีออกซิเจนมากขึ้นน้ำก็จะสะอาดนำมาซักเสื้อผ้า หรือรดน้ำต้นไม้ก็ได้และวิธีการจัดการน้ำเสียก่อนปล่อยลงลำคลอง

4) โครงการอนุรักษ์ปลาในคลองแสนแสบประชาชนริมสองฝั่งคลองแสนแสบได้มีข้อตกลงระหว่างกันตั้งแต่ชุมชนสุเหร่าทรายกองดินไปทางทิศเหนือ 1 กิโลเมตร และตั้งแต่ชุมชนสุเหร่าทรายกองดินไปทางทิศใต้ 1 กิโลเมตรห้ามทุกคนจับสัตว์น้ำทุกชนิด ถ้าใครฝ่าฝืนก็จะถูกประกาศชื่อผ่านเสียงตามสายในฐานะผู้ไม่ให้ความร่วมมือ

5) โครงการถมที่ดินที่ฝั่งศพคนมุสลิม จากประชากร (สัปปุรุช) เพิ่มขึ้นและมีจำนวนคนตายเพิ่มขึ้นการนำเขี่ยหรือการย่อยสลายต้องใช้เวลาประมาณ 3-5 ปีทำให้การฝังศพมีปัญหาเนื่องจากเมื่อขุดหลุมลงไปจะพบโรงศพที่ไม่ย่อยสลายผู้นำเสนอวิธีการแก้ไขให้ถมดินให้สูงประมาณ 50 เซนติเมตร ได้นำเสนอให้คนในชุมชนทราบถึงปัญหาดังกล่าวแล้วขอบริจาคผ่านเสียงตามสายให้คนในชุมชนบริจาคครั้งนี้ได้รับเงิน 800,000 บาทให้คนในชุมชนมีส่วนร่วม ใช้เวลาเพียง 7 วันโดยไม่ต้องจัดงานการกุศล

6) โครงการสร้างโรงเรียนพิทยพัฒน์การสร้างโรงเรียนปฐมการศึกษาขั้นต้น เปิดดำเนินการปี 2552 เป็นปีแรก ให้บุตรหลานได้เรียนทั้งศาสนาอิสลามและวิชาสามัญ ประกาศให้คนในชุมชนทราบผ่านเสียงตามสาย

7) ปี 2552 เดือนสิงหาคม 2552 โครงการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินบริจาค (วา ก้าฟ) เนื่องจากมีผู้บริจาคที่ดินจำนวนหนึ่งให้ทางมัสยิดแต่จะต้องเสียภาษีที่ดิน จำนวน 500,000 บาท ผู้นำชุมชนได้นำเสนอให้เห็นถึงความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องจ่ายเงินจำนวนดังกล่าว ผ่านเสียงตามสายให้ประชาชนในชุมชนทราบใช้เวลาเพียง 1 สัปดาห์ ก็ได้ผู้มีจิตศรัทธาให้ขอยืมจำนวนเงินดังกล่าว

ผู้นำชุมชนจะดำเนินรายการเสียงตามสายช่วงเวลาประมาณ 06.20-08.00 นาฬิกาของทุกวัน ได้นำข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ หรืออินเทอร์เน็ตผู้นำชุมชนจะดำเนินรายการในทุกเรื่อง มีการเสนอแนะ ให้ความรู้ทางศาสนา การเมืองการปกครอง การศึกษา ประกาศ กิจกรรมในที่ อંગถิ่น

ในเครือและร่วมกันในทางบริหาร ตักเตือน ชื่นชมยินดี แจ้งข่าวด่วน การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ท้องถิ่นในการรักษาพันธุ์สัตว์น้ำในคลองแสนแสบ การรักษาความสะอาดในลำคลองแสนแสบ (ชมรมอนุรักษ์คลองแสนแสบ) สร้างนักบริจาครุ่นเยาว์ โดยให้พ่อแม่ให้เงินเด็กๆ คนละ 1 บาท มาบริจาคในวันทุกๆ วันศุกร์ โครงการปีบสวรรค์ตามร้านค้าในชุมชน ถ้าไม่มีเงินให้มาออกแรงหิ้วปูน แบกไม้ และแนะนำให้ทุกคนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และจะเห็นได้ว่าการพัฒนาจะเกิดขึ้นได้จะต้อง ให้คนในชุมชน มีความรู้ความเข้าใจบริบทของชุมชนหรือแนวคิดของของผู้นำมีแนวคิดอย่างไร ต่อคน ในชุมชนอย่างไร และมีเป้าหมายอย่างไรในการพัฒนา จึงสามารถรวมความคิดของคนในชุมชนนั้นได้ ก็ต้องใช้สื่อเสียงตามสาย

ผู้นำชุมชนสุเหร่าทรายกองดินได้นำแนวคิด ห้ามมิให้มีสียดในเครือหรือองค์กรในเครือและ ร่วมกันบริหาร มีมหรสพหรือดนตรีอย่างเด็ดขาดขอความร่วมมือจากชุมชนและคณะกรรมการมีสียด ผ่านทางช่องทางเสียงตามสายทุกวัน ทุกคนในชุมชนเห็นด้วยในแนวคิดนี้และได้ถือปฏิบัติกันตลอดมา จนทุกวันนี้มีสียดทุกแห่งในประเทศไทยจะไม่มีสิ่งเหล่านี้ (ปี พ.ศ. 2525)

ปัจจุบันในเขตมีนบุรี เขตคลองสามวา เขตหนองจอก และเขตตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ทุกๆ องค์กร เช่น มูลนิธิ หรือสหกรณ์และมีสียดอิสลาม จะมีโทรทัศน์หรือวิทยุคลื่นสั้น ระยะคลื่นไปไกลได้ประมาณ 8-10 กิโลเมตร เสียค่าใช้จ่ายในการตั้งสถานีเป็นจำนวนเงิน 300,000-400,000 บาท และค่าใช้จ่ายค่าบำรุงรายเดือนๆ ละประมาณ 1,000 บาท บางองค์กรมีวิทยุเคลื่อนสั้น เอาไว้ประชาสัมพันธ์หน่วยงานของตน เช่น สหกรณ์หนองจอก หรือพัฒนาธุรกิจ ของตน หรือสุเหร่า บ้านเกาะมีวิทยุคลื่นสั้นหรือเรียกว่าวิทยุชุมชน หรือให้นักจัดรายการเข้าคิดค่าเช่าเดือนละ 1,500 บาทต่อวันต่อเดือน หรือมูลนิธิมีสียดเช่าสถานีเพื่อจัดรายการจำนวน 1 ชั่วโมงต่อวันต่อเดือน ต้องใช้เงินจำนวน 30,000-40,000 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายสูงมากสำหรับองค์กรการกุศล แต่ทุกองค์กรส่วนมากจะมีวิทยุคลื่นสั้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์หน่วยงานของตน

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเสียงตามสาย

จุฑาภัทร รินทร์ศรี (2551, หน้า 6-8) กล่าวว่า สื่อทางเสียงนับว่าเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ มากที่สุดชนิดหนึ่งการให้ข้อมูลข่าวสาร ประชาชน โดยเฉพาะประชาชนในเขตชนบท วิทยุกระจายเสียงเคยเป็นสื่อที่อิทธิพลอย่างมากต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบท ก่อนที่โทรทัศน์ จะเข้ามามีบทบาทมากขึ้น อย่างไรก็ตาม นับวิทยุกระจายเสียงก็มีบทบาทอยู่มาก แต่ในปัจจุบันสื่อ วิทยุกระจายเสียงส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางธุรกิจ ทำให้ใช้ค่าใช้จ่ายในการใช้สื่อชนิดนี้มีราคา สูงขึ้น จนทำให้สื่อชนิดนี้มาใช้ประโยชน์ได้มากนัก สื่อที่เป็นที่คุ้นเคยของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด ได้แก่ หอกระจายข่าวและรองลงมา คือที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน โดยหอกระจายข่าวและ เสียงตามสายประจำหมู่บ้าน จัดเป็นสื่อประจำชุมชนในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว แต่เดิมการใช้สื่อชนิดนี้จะเป็นลักษณะเฉพาะกิจใช้ในงานพิธีต่างๆ ทั้งวัดวาอารามบ้านเรือนประชาชน โดยจะตั้งเครื่องขยายเสียงชนิดหลอด ฟังกับเครื่องเล่นงานเสียงพร้อมลำโพง เปิดเพลงสลับกับ ประชาสัมพันธ์ การจัดงาน เพื่อให้ได้บรรยากาศอันครึกครื้น ส่วนใหญ่จะมีผู้ประกอบกิจการชาวบ้าน เรียกว่า “เครื่องไฟ” ทำหน้าที่จัดเครื่องไฟมาเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ เจ้าภาพโดยคิดรา คาอัตรา

ไม่แพงหนัก เป็นที่นิยมแพร่หลายในหมู่ประชาชนทั่วไป เพราะเครื่องโพงจะให้ประโยชน์ทั้งในด้านของความมีหน้ามีนามีตาและแสดงความยิ่งใหญ่ของการจัดงานอีกด้วย

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อเสียงตามสาย

คำว่าเสียงตามสาย (sound public address) หรือ (digital sound matrix public address system) หมายถึง สื่อเฉพาะกิจที่มีลักษณะกึ่งกลางระหว่างสื่อวิทยุและสื่อบุคคล ระบบการผลิตสื่อเสียงตามสายมีการแพร่เสียงผ่านสายไปสู่ลำโพงขยายเสียงไปยังผู้รับสาร มีอาณาเขตการกระจายเสียงจำกัดเฉพาะที่ใดที่หนึ่ง รูปแบบการจัดรายการสด ครอบคลุมเฉพาะพื้นที่ขนาดเล็ก และมีระยะเวลา ในการทำการสั้น ลงทุนต่ำ การผลิตเนื้อหาแบ่งรายการเป็นช่วง เน้นความบันเทิง ประกาศคนหาย ประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร เพื่อประโยชน์สาธารณะ จุดมุ่งหมายหลักของสื่อเสียงตามสาย คือ เพื่อต้องการให้ข้อมูลข่าวสารและความบันเทิง โดยการแจ้งข้อมูลผ่านช่องทางสื่อในรูปแบบเสียงเสียงผ่านไปตามสาย เพื่อตอบสนองการรับรู้ของผู้ฟังเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น สื่อเสียงตามสายจากอดีตอยู่ในรูปแบบของการเป็นสื่อเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณชนโดยไม่ได้หวังผลกำไรจากการผลิตเป็นสื่อที่นิยมกันแพร่หลายในหมู่บ้าน ชุมชนตามต่างจังหวัดที่ห่างไกลความเจริญ เนื่องจากผลิตขึ้นเพื่อแจ้งข่าวสารข้อมูลความรู้ต่างๆ ของคนภายในชุมชน เหมาะสมกับกลุ่มคนในชุมชนที่ด้อยการศึกษา ต่อมาสื่อเสียงตามสายเริ่มเข้ามามีบทบาทในหน่วยงานราชการ บริษัทเอกชนกลุ่มโรงงาน มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นสื่อเฉพาะภายในเพื่อการกระจายข่าวสาร แจ้งข้อมูลภายในองค์กรนั้นๆ (ปราณี ไทยวัฒนานนท์, 2527, หน้า 9)

1) ความเป็นมาของสื่อเสียงตามสาย

ประวัติความเป็นมาของหอกระจายข่าวนั้น ภาณุจนา แก้วเทพ และคณะ (2543, หน้า 323) ได้รวบรวมไว้ว่า เริ่มเกิดขึ้นพร้อมๆ กับเมื่อวิทยุ ถือกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. 2475 เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีเครื่องรับวิทยุ ดังนั้น จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี จึงมีแนวคิดให้มีการทำวิทยุสาธารณะด้วยการต่อสายจากสถานีวิทยุกระจายเสียงไปยังลำโพงที่ตั้งไว้ตามยอดไม้หรือเสาสูง ภายหลังเครื่องรับวิทยุราคาถูกลง ระบบวิทยุสาธารณะดังกล่าวจึงหายไปจากเขตเมืองหลวง

ต่อมาในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีชุมชนชาวจีนชอบฟังวิทยุภาษาจีนจากปักกิ่ง จอมพลสฤษดิ์เกรงจะเกิดอิทธิพลจากความคิดทางการเมืองจากจีนจึงได้จัดตั้งบริษัทส่งเสริมตามสายเป็นภาษาจีนสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ โดยต่อสายจากห้องส่งไปยังสมาชิก และเก็บค่าสมาชิก 30 บาทต่อเดือน บริษัทดังกล่าวล้มเลิกไปในปี พ.ศ. 2525 แต่แม้ว่าทั้งหอกระจายข่าวและเสียงตามสายจะสูญหายไปในเขตกรุงเทพฯ มหานคร อย่างไรก็ตามในต่างจังหวัดถือเป็นนโยบายที่จะใช้สื่อรูปแบบดังกล่าว เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง โดยภาคราชการได้ส่งเสริมสนับสนุนทั้งงบประมาณและวัสดุเผยแพร่ ให้มีการจัดตั้งหอกระจายข่าวซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุข บางครั้งก็มอบหมายให้ทางเทศบาลเข้ามาจัดการดูแลในรูปแบบของหอกระจายข่าวบ้าง เสียงตามสายบ้าง

2) พัฒนาการของสื่อเสียงตามสาย

จากการค้นคว้าของนักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษา รวมทั้งจากประสบการณ์ของการปฏิบัติงานกับสื่อเสียงตามสาย พอสรุปการพัฒนาของสื่อเสียงตามสายได้ว่า แรกเริ่มของการมีสื่อเสียงตามสายนั้น เป็นความต้องการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ซึ่งกลุ่มคนในชุมชน ซึ่งปกติจะมีการจัดงานรวมคน หรือเรียกประชุม แล้วชี้แจงบอกกล่าวข่าวสารต่างๆ ผ่านเครื่องขยายเสียงธรรมดา ซึ่งวิธีการดังกล่าวนั้น ไม่สะดวกในเรื่องสถานที่จัดประชุม เวลาของผู้เข้าร่วมและผู้ต้องการจะส่งข่าวสาร ต้องสอดคล้องกัน มีการเตรียมการยุ่งยาก จึงเกิดวิธีการในการสื่อสารประชาสัมพันธ์อีกรูปแบบหนึ่งขึ้นมาแทนที่ ก็คือ หอกระจายข่าว

2.2.2 หอกระจายข่าว

เป็นสื่อประชาสัมพันธ์กระจายเสียงที่ตอบสนองความต้องการส่งสารไปยังผู้คนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน ผู้ฟังหรือผู้รับข่าวสาร ไม่ต้องมา รวมกันเหมือนการประชุม ซึ่ง เครื่องขยายเสียงไม่สามารถสนองตอบความต้องการนี้ได้ โดยมีการสร้างเสาสูงพร้อมติดตั้งลำโพงฮอร์นหลายตัวรอบทิศทางบนเสา ติดตั้งไว้ในบริเวณชุมชนที่มีผู้คนอยู่หนาแน่นโดยผู้คนในบริเวณดังกล่าว สามารถฟังการกระจายเสียงได้ในพื้นที่กว้าง และได้ยินชัดเจน โดยไม่ต้องมานั่งรวมตัวกันในห้องประชุม ผู้ฟังสามารถทำกิจกรรมอย่างอื่น ควบคู่ไปกับการฟังการกระจายเสียงจากหอกระจายข่าวได้

อย่างไรก็ตาม เมื่อหอกระจายข่าวมีการใช้แพร่หลายในระดับหมู่บ้าน แต่ก็ครอบคลุมพื้นที่ไม่มากนัก เพราะการกระจายเสียงจากจุดเดียว แม้จะใช้ลำโพงฮอร์นหลายตัว หลายทิศทาง แต่การเดินทางซึ่งเสียงก็ยังไปได้ไม่ไกลเท่าที่ควร อาจไม่ครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน หรือชุมชนนั้นทั้งหมด ระดับความดังของเสียงก็ต่างกันออกไปตามระยะทางของผู้ฟังกับหอกระจายข่าว

ในด้านข้อดี และข้อเสียของหอกระจายข่าวนั้น คมสัน หุตะแพทย์ (2535, หน้า 87-88) ได้สรุปไว้ว่า ข้อดีของหอกระจายข่าวก็คือ ในเวลาที่เปิด คนที่อยู่ในหมู่บ้านหรือบริเวณใกล้เคียงจะได้ยินพร้อมๆ กันหมดไม่ว่าจะอยากฟังหรือไม่อยากฟัง จะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจฟัง ก็จะได้ยินเสียงข้อความเดียวกันพร้อมๆ กัน การใช้หอกระจายข่าวใช้ได้ง่ายไม่ซับซ้อน ชาวบ้านก็สามารถจัดการและใช้สื่อชนิดนี้ได้ด้วยตนเอง สะดวกและราคาถูก ยิ่งในปัจจุบันที่ไฟฟ้าไปถึงทุกหมู่บ้าน ราคาเครื่องมืออุปกรณ์ก็ไม่แพงมากนัก ซึ่งส่วนใหญ่ทางราชการได้ดำเนินการติดตั้งเกือบในทุกหมู่บ้านแล้ว

ข้อด้อยของสื่อชนิดนี้ก็คือ ความดัง-ค่อย ความชัดเจนของเสียงที่กระจายออกไปไม่เท่ากันและไม่สม่ำเสมอ ที่อยู่ใกล้ๆ หอกระจายข่าวก็ได้ยินชัดเจนหรือบางทีก็ดังเกินไปจน หนวกหู ในขณะที่คนที่บ้านอยู่ไกลออกไปก็อาจจะไม่ได้ยิน ฉะนั้น ประสิทธิภาพของเสียงที่กระจายออกไปจึงขึ้นอยู่กับทำเลที่ตั้ง และทิศทางติดตั้งลำโพง และยังขึ้นอยู่กับกำลังการส่งของเครื่องขยายเสียง และลำโพงอีกด้วย เวลาในการเปิดก็ต้องเลือกให้เหมาะสมกับการอยู่หรือไม่อยู่ของกลุ่มเป้าหมาย ในวิวัฒนาการต่อมาจึงมีการพัฒนาให้การกระจายเสียงครอบคลุมพื้นที่มากขึ้นโดยต่อสายลำโพงโยงออกไปจากหอกระจายข่าวดังกล่าวโดยใช้เครื่องขยายเสียงที่มีกำลังวัตต์สูงขึ้น โดยผู้ประกาศข่าว หรือผู้อยู่จุดเดิม ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมู่บ้านได้ เมื่อมีการต่อสายลำโพงไปยังหลายๆ จุดในหมู่บ้าน จึงเรียกว่า “เสียงตามสาย”

เสียงตามสาย สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ส่งข่าว ผ่านเครื่องกระจายเสียง ได้ทั่วทั้งชุมชน หรือหมู่บ้าน และทันกับความต้องการที่ต้องการสื่อสารประชาสัมพันธ์แบบเร่งด่วน ครอบคลุมพื้นที่ แต่ปัญหาของเสียงตามสายระบบนี้คือ การบำรุงรักษาค่อนข้างยาก เพราะ การต่อสายจากเครื่องขยายเสียงไปยังลำโพงที่อยู่ไกลๆ เกิดชำรุดเสียหายง่าย ความดันของเครื่อง ขยายเสียงก็เป็นอุปสรรคทำให้ความชัดของเสียงแต่ละชุดไม่เท่ากัน จึงมีการนำเทคโนโลยีการสื่อสาร แบบใช้คลื่นวิทยุมาใช้แทนสายส่งสัญญาณเสียง แต่ดวงของผู้เกี่ยวข้องยังคงเรียก “เสียงตามสาย” อยู่เหมือนเดิม ทั้งที่ไม่มีสายแล้ว แต่มีสถานีเครื่องส่งสัญญาณแล้วแปลงคลื่นเป็นเสียงกระจายไปตาม จุดที่กำหนดไว้ ระบบนี้ บางคนเรียกว่า เสียงตามสายแบบไร้สายบ้าง เสียงตามสายแบบไร้สาย อัตโนมัติบ้าง เรียกระบบกระจายเสียงชุมชนแบบไร้สายบ้าง

ตาราง 1 ตารางเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย ของการติดตั้งหอกระจายข่าวแบบเสียงตามสายและ แบบไร้สายอัตโนมัติ

ประเด็นเปรียบเทียบ	ข้อดี	ข้อเสีย
ด้านการใช้งาน	<ol style="list-style-type: none"> ประกอบด้วยอุปกรณ์จำนวนน้อยชิ้นทำให้สะดวกในการติดตั้ง การใช้งานไม่ยุ่งยากเนื่องจากใช้เทคโนโลยีพื้นฐานของระบบเครื่องเสียงที่ใช้กันทั่วไป 	<ol style="list-style-type: none"> ไม่สามารถควบคุมการกระจายเสียงในแต่ละชุดให้มีความเหมาะสมตามความต้องการ มีข้อจำกัดในการคัดเลือกที่ตั้งมากกว่าแบบไร้สายเนื่องจากต้องมีพื้นที่สำหรับก่อสร้างโครงสร้างติดตั้งลำโพง
ด้านการบำรุงรักษา	บำรุงรักษาได้ด้วยตนเอง	สายส่งสัญญาณเสียงชำรุดง่ายเมื่อขาด ตรวจสอบได้ยาก
ด้านราคา	<ol style="list-style-type: none"> อุปกรณ์มีราคาถูกกว่าแบบไร้สายมาก ประหยัดงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถูกกว่า 	สิ้นเปลืองงบประมาณในการก่อสร้างตัวโครงสร้างติดตั้งลำโพง และในการเดินสายลำโพงไปตามพื้นที่ต่างๆ
ด้านการใช้งาน	<ol style="list-style-type: none"> สามารถควบคุมการกระจายเสียงในแต่ละจุดให้มีความเหมาะสมตามที่ต้องการได้ 	<ol style="list-style-type: none"> ประกอบด้วยชุดอุปกรณ์จำนวนมากหลายชิ้น การติดตั้งและใช้งานต้องใช้ความรู้ และความชำนาญเฉพาะด้าน

ตาราง 1 (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ข้อดี	ข้อเสีย
	2. สามารถใช้งานร่วมกับอุปกรณ์สารสนเทศอื่นๆ ได้ เช่น คอมพิวเตอร์ทำให้การใช้งานมีความหลากหลายและสะดวกมากขึ้น	2. การใช้งานอุปกรณ์ค่อนข้างซับซ้อน เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีแบบไร้สาย ผู้ใช้งานต้องมีความรู้ความชำนาญ ในการใช้อุปกรณ์พอสมควร จึงจะใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
ด้านการบำรุงรักษา	ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาโครงสร้างเสาหอกระจายข่าวและสายลำโพง	อุปกรณ์แต่ละชิ้นใช้เทคโนโลยีระบบไร้สาย การตรวจสอบและการบำรุงรักษาต้องใช้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน ซึ่งทำให้มีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ค่อนข้างสูง
ด้านราคา	-	อุปกรณ์แต่ละชิ้นมีราคาสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับอุปกรณ์ในระบบเสียงตามสาย ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดซื้อ

2.2.3 ลักษณะการใช้งานเสียงตามสาย

สื่อเสียงตามสาย เป็นสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารในระดับหมู่บ้าน ชุมชน ซึ่งมักจะเริ่มด้วยการสนับสนุนจากภาคราชการก่อน แล้วมีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งประชาชนเข้ามาดำเนินการเอง โดยพัฒนาจากหอกระจายข่าวก่อน จากนั้นก็เริ่มโยงลำโพงออกไปตามจุดต่างๆ เป็นเครือข่าย เรียกว่า เสียงตามสาย แต่ในปัจจุบัน เทคโนโลยีด้านการสื่อสารและคลื่นวิทยุมีการพัฒนามากขึ้น ระบบเสียงตามสายส่วนใหญ่ที่ใช้อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นแบบสื่อเสียงตามสายแบบไร้สายอัตโนมัติ ซึ่งมีลักษณะเป็นสถานีวิทยุ ที่มีลูกข่ายรับคลื่นแล้วกระจายเสียงตามจุดที่กำหนด ทำให้การเผยแพร่ครอบคลุมบริเวณกว้าง ซึ่งมีนักวิชาการ ผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสื่อเสียงตามสาย ที่ทำการศึกษาไว้หลายท่าน มีตัวอย่างดังนี้

กาญจนา แก้วเทพ และคณะ (2543, หน้า 319-322) ได้กล่าวถึงเสียงตามสายไว้ดังนี้

“เสียงตามสาย” เป็นสื่อเฉพาะกิจประเภทการกระจายเสียงในระดับชุมชนอีกประเภทหนึ่ง เช่นเดียวกับหอกระจายข่าว หลักการทำงาน ของเสียงตามสายก็เหมือนกันกับ หอกระจายข่าว หรือ

อาจดัดแปลงจากหอกระจายข่าว คือ มีศูนย์กลางที่มีเครื่องกระจายเสียงอยู่ที่หนึ่ง จากนั้นก็จะมีการต่อลำโพงเป็นเครือข่ายไปทั่วอาณาบริเวณชุมชน สำหรับระบบการกระจายข่าวสารก็ดำเนินการ เช่นเดียวกับหอกระจายข่าวทุกประการ

ในแง่ของบทบาทของหอกระจายข่าว สามารถทำหน้าที่เช่นเดียวกับ สื่อมวลชนทั่วไป คือการให้ข่าวสาร การให้ความรู้ การให้ความบันเทิง ตลอดจนการใช้เป็นเครื่องมือโฆษณา ประชาสัมพันธ์บริการและการค้าต่างๆ และเนื่องจากเป็นสื่อขนาดเล็กที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้ง่าย จึงมีศักยภาพที่จะทำหน้าที่สำหรับการสื่อสารแบบสองทาง (two-way communication) และใช้เป็นเครื่องมือประสานงานระหว่างชาวบ้าน กับชาวบ้าน หรือชาวบ้านกับเจ้าหน้าที่

สำหรับวิธีการกระจายเสียงนั้น มีหลายรูปแบบ เช่น การจัดรายการสดของผู้กระจายเสียง ตัวอย่างเช่น ผู้ใหญ่บ้าน หรือ กำนัน นำข่าวของทางราชการมาอ่านประกาศให้ลูกบ้านทราบ หรือการใช้วิธีการถ่ายทอดเสียงจากวิทยุ และวิธีการเปิดเทปบันทึกเสียงจากวิทยุและวิธีการเปิดเทปบันทึกเสียงผ่านไมโครโฟนให้ได้ยินทั้งหมู่บ้าน

หอกระจายข่าวและเสียงตามสายอาจถือได้ว่า เป็นสื่อที่มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาชุมชน เนื่องจากเป็นแหล่งข่าวสาร 1 ใน 4 ที่พบจากการสำรวจว่า ประชาชนในชุมชนใช้เป็นแหล่งติดตามข่าวสาร และแสวงหาความรู้ คือ โทรทัศน์ วิทยุ เอกสารสิ่งพิมพ์เฉพาะ และหอกระจายข่าว และจากงานวิจัยหลายชิ้นจะพบอยู่เสมอว่า ในการติดตามข่าวสารเรื่องการเมือง การแสวงหาความรู้ทางการเกษตร สาธารณสุข และอื่นๆ ประชาชนจะอ้างถึงหอกระจายข่าวรวมอยู่ในแหล่งข่าวเสมอ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนขนาดใหญ่ เช่น โทรทัศน์และวิทยุแล้ว หอกระจายข่าวจะมีข้อเด่นเฉพาะตัวตรงที่เป็นสื่อขนาดเล็กในชุมชน ดังนั้น โอกาสที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ระดับกำหนดความต้องการ ร่วมการผลิต ร่วมดำเนินการ ตลอดจนถึงร่วมวางแผนการใช้งานย่อมมีสูงกว่าสื่อขนาดใหญ่ เช่น วิทยุและโทรทัศน์

สื่อเสียงตามสายถูกใช้เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในด้านการเกษตร และการสาธารณสุข เป็นเบื้องต้น จึงมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านนี้เข้ามามีบทบาท โดยกองสุขศึกษากระทรวงสาธารณสุข (2543, หน้า 13-26) ได้ศึกษาและพบว่า การใช้งานสื่อเสียงตามสาย ในประเทศไทยมีการกระตุ้นให้หมู่บ้านจัดตั้งระบบข้อมูลข่าวสารของตนเอง โดยผ่านการกระจายเสียงทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้านหนึ่ง หรือบางครั้งสองหมู่บ้านรวมกัน โดยรวบรวมเงินซื้ออุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องรับวิทยุ เครื่องบันทึกเทป เครื่องกระจายเสียง ที่พูด เช่น ไมโครโฟน สายอากาศ เงินทุนมักรวบรวมกันจากสภาตำบล วัด และจากแหล่งต่างๆ ในหมู่บ้าน (พัชรินทร์ เล็กสวัสดิ์, 2542, หน้า 162-163)

เมื่ออุปกรณ์มีครบตามต้องการแล้ว ฝ่ายสุขศึกษาในจังหวัดจะได้รับแจ้งให้จังหวัดจะได้รับแจ้งให้ทราบและมีการจัดทีมงาน โดยให้ผู้นำในหมู่บ้าน เจ้าอาวาส อาสาสมัครท้องถิ่น และครูเข้าริบอบรมเพื่อดูแลและใช้งานอุปกรณ์เหล่านี้ ทีมในหมู่บ้านเรียนรู้ที่จะผลิตโครงการผ่านสื่อกระจายเสียงเพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสุขภาพและสวัสดิการรวมทั้งข้อมูลคร่าวๆ ที่น่าสนใจให้กับชุมชน ฝ่ายสุขศึกษาประจำจังหวัด สอนทีมงานในหมู่บ้านให้ส่งกระจายเสียงข่าวสุขภาพ คู่มือสำหรับการอบรมมีการเขียนขึ้น และนำมาจากหน่วยงานอื่น โดยจะทำการฝึกอบรมตามเนื้อหาวิชาการที่กำหนด ไว้ รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสำหรับ การฝึกอบรม การช่วยเหลือ

ประชาชนในหมู่บ้าน น โคน การใช้ระบบหออกระจายข่าวในท้องถิ่นตนเองให้มีความรู้ บผิดชอบ ในการกระจายข่าวสาร ได้ช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิต ซึ่งได้รับการพิสูจน์แล้วถึงผลสำเร็จในปัจจุบัน หนึ่งในสามของหมู่บ้านประเทศไทย ประมาณ 20,000 แห่ง มีระบบหออกระจายข่าวตนเอง

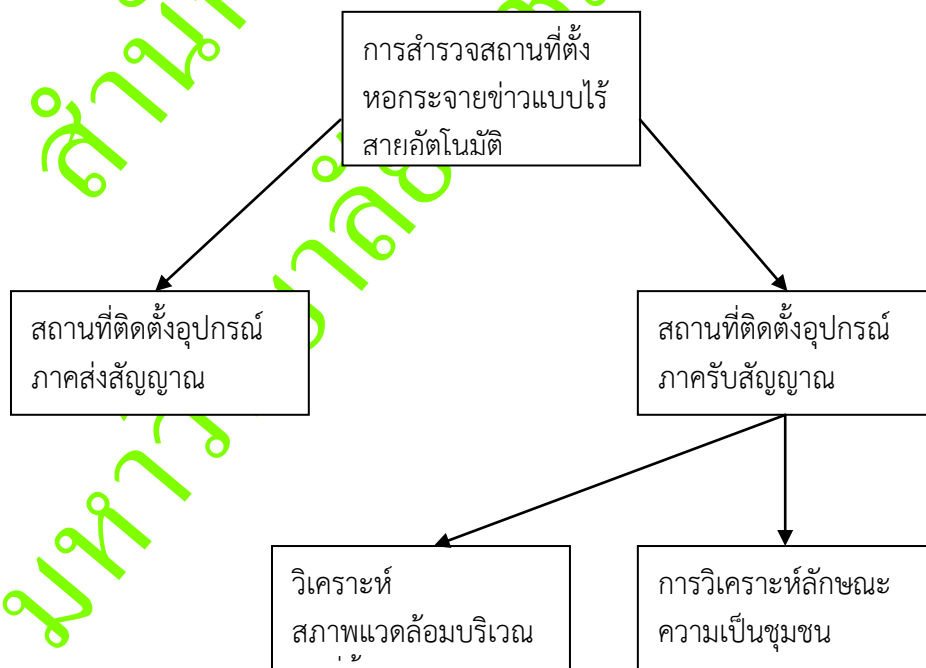
2.2.4 การดำเนินงานสื่อเสียงตามสาย

การดำเนินงานสื่อเสียงตามสายที่มีประสิทธิภาพนั้น มีปัจจัยหลายประการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้สื่อเสียงตามสายมีประสิทธิภาพ โดยในที่นี้แยกเป็นด้านความเหมาะสมของที่ตั้งของสื่อเสียงตามสายในชุมชน ด้านการดำเนินงานของสื่อเสียงตามสาย ด้านเทคนิคของระบบสื่อเสียงตามสาย ด้านรายการและผู้ประกาศรายการ ด้านประสิทธิภาพของรายการเสียงตามสาย

1) ด้านความเหมาะสมของที่ตั้งของสื่อเสียงตามสายในชุมชน

ตามมาตรฐานหออกระจายข่าว กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดการเลือกติดตั้งไว้ว่า เนื่องจากข้อแตกต่างระหว่างการติดตั้งหออกระจายข่าวแบบเสียงตามสายกับแบบไร้สายอัตโนมัติ คือ รูปแบบของเทคโนโลยีและส่วนประกอบของอุปกรณ์ที่ต้องใช้ร่วมกันในระบบ ในขณะที่หออกระจายข่าวแบบเสียงตามสายใช้อุปกรณ์เพียงไม่กี่ชิ้นสำหรับการออกอากาศ และใช้เทคโนโลยีพื้นฐานทางด้านไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นส่วนใหญ่ แต่หออกระจายข่าวแบบไร้สายอัตโนมัติใช้อุปกรณ์ร่วมกันหลายชิ้น ทั้งภาคส่ง และภาครับสัญญาณ คลื่นวิทยุกระจายเสียง นอกจากนี้ยังใช้เทคโนโลยีระบบไร้สาย ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านในการใช้งานตลอดจนการดูแลรักษา

อย่างไรก็ตาม การสำรวจสถานที่สำหรับติดตั้งอุปกรณ์ของหออกระจายข่าวแบบไร้สายอัตโนมัติ มีองค์ประกอบดังนี้

ภาพ 4 องค์ประกอบในการสำรวจสถานที่ติดตั้งหออกระจายข่าวแบบไร้สายอัตโนมัติ

(1) การสำรวจสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์ภาคส่งสัญญาณ องค์กรส่วนท้องถิ่น มีสถานที่ที่เป็นสัดส่วนสำหรับการติดตั้งอุปกรณ์ภาคส่งสัญญาณหรืออุปกรณ์แม่ข่าย ซึ่งมีอุปกรณ์หลายชิ้น เช่น เครื่องควบคุมการออกอากาศ เครื่องจ่ายไฟ มิกเซอร์ ฯลฯ เพื่อสะดวกต่อการดูแลรักษา เนื่องจากอุปกรณ์แต่ละชิ้นในระบบไร้สายมีราคาค่อนข้างสูง ควรมีการจัดสร้างห้องสำหรับการออกอากาศโดยเฉพาะ นอกจากจะช่วยให้การติดตั้งและการเก็บรักษาอุปกรณ์มีความเป็นระเบียบสวยงาม และถูกต้องตามมาตรฐานของอุปกรณ์แต่ละชิ้นแล้ว ยังช่วยให้ผู้ประกาศข่าวทำงานได้สะดวกด้วย

(2) การสำรวจสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์ภาครับสัญญาณ อุปกรณ์ในส่วนนี้ เช่น มิเตอร์ จ่ายไฟ เสาอากาศภาครับ เครื่องรับสัญญาณ ลำโพง ฯลฯ สามารถติดตั้งไว้ตามเสาไฟฟ้าในชุมชนได้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถเลือกกำหนดจุดที่จะติดตั้งได้ตามที่ต้องการ แต่ต้องขอการอนุญาตการติดตั้งจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก่อน โดยพิจารณาดังนี้

ก. สภาพแวดล้อมบริเวณจุดที่ตั้ง ควรพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเมื่อมีการกระจายเสียง เช่น เสียงอาจรบกวนบ้านพักอาศัย สถานประกอบการที่อยู่ใกล้เคียงหรือไม่ หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ ควรหามาตรการบรรเทาความเดือดร้อน เช่น การลดความดังของเสียงให้เบาลง การจัดผังรายการออกอากาศในช่วงเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น

ข. การวิเคราะห์ลักษณะความเป็นชุมชน อุปกรณ์ภาครับสัญญาณแต่ละจุดมีราคาค่อนข้างสูง การกำหนดจุดติดตั้งควรมีความเหมาะสมและคุ้มค่า โดยทั่วไปภาครับสัญญาณควรติดตั้งที่ที่เป็นชุมชนหนาแน่น เพื่อให้การกระจายเสียงครอบคลุมเกิดประโยชน์ต่อผู้ฟังมากที่สุด อาจติดตั้งไว้มากกว่า 1 จุด หากเห็นว่าการกระจายเสียงไม่ครอบคลุมพื้นที่ (มาตรฐานหอกระจายข่าวกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มหาตไทย, หน้า 110-111)

2) ด้านการบริหารจัดการสื่อเสียงตามสาย เมื่อกำหนดจุดติดตั้งด้วยความเหมาะสมแล้ว สื่อเสียงตามสายต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นกิจจะลักษณะ ซึ่ง สุมน โมรากุล (2539, หน้า 38-43) ได้ชี้ว่าการดำเนินงานของสื่อประเภทนี้ว่า มีการดำเนินการในรูปแบบต่างกัน คือ

(1) ดำเนินการโดยบุคคลคนเดียว ลักษณะนี้จะปรากฏกับหอกระจายข่าวที่จัดตั้งขึ้นตามความต้องการของผู้นำหมู่บ้าน ใช้ประโยชน์เพื่อการเฉพาะอย่าง เช่น ประชาสัมพันธ์ งานบุญ งานประเพณี หรืองานรื่นเริงเฉพาะครั้งคราวเป็นส่วนใหญ่

(2) การดำเนินงานในรูปแบบของกลุ่มบุคคล โดยการสนับสนุนจากหน่วยราชการ หรือโดยงบประมาณของ สส. หรือ สจ. ทำให้หอกระจายข่าวมีคุณภาพมากขึ้น ดำเนินงานได้อย่างมีแบบแผน โดยจัดตั้งกลุ่มบุคคลเข้ามาบริหารงานการกระจายเสียง ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากชุมชน หรือเป็นศูนย์รวมในการเผยแพร่ข่าวสารของชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู พระสงฆ์ สารวัตรกำนัน เจ้าหน้าที่อนามัยตำบล ทำหน้าที่เป็นแกนหลัก โดยจะมีบุคคลที่สนใจในการกระจายเสียงหรือมีความรู้ทางช่างเข้ามาช่วยเหลือในลักษณะแบ่งงานกันทำ หรือผลัดเปลี่ยนกัน แต่ไม่เป็นที่แน่นอน ข้อดีของการดำเนินงานในลักษณะนี้ คือ หากผู้นำชุมชนเป็นผู้สนใจข่าวสารบ้านเมือง และชอบนำมาบอกกล่าวถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นก็จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลในชุมชนอย่างมาก แต่ถ้าหากผู้นำชุมชนไม่มีความสนใจ ไม่กระตือรือร้น เปิดบ้างเป็นครั้งคราว ก็ไม่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

(3) การดำเนินงานในรูปแบบ ของคณะกรรมการดำเนินงานในลักษณะนี้ มีความมั่นคงทางด้านบุคลากร งบประมาณสนับสนุน รวมถึงเอกสารต่างๆ ที่จะใช้ในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ มีรูปแบบการบริหารชัดเจน โดยกลุ่มบุคคลซึ่งได้รับความไว้วางใจ อาจเป็นหน่วยงาน ราชการ มีแผนปฏิบัติงานแน่นอน มีการจัดทำตารางออกอากาศประจำวัน พร้อมผู้รับผิดชอบ ตลอดทั้งเสนอรายการหรือสาระที่มีเนื้อหาตรงกับความต้องการของคนในชุมชน

3) เทคนิคของระบบสื่อเสียงตามสาย

ปัจจุบันหอกระจายข่าวแบบไร้สายกำลังได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจาก ความสะดวกในการติดตั้ง และความสามารถในการกระจายเสียงที่ครอบคลุมพื้นที่ได้มากขึ้น การกระจายเสียงของหอกระจายข่าวแบบนี้ ประกอบด้วย ชุดอุปกรณ์หลัก 2 ชุด ได้แก่ ชุดเครื่อง ส่งกระจายเสียงทางไกลอัตโนมัติแบบไร้สาย (แม่ข่าย) และชุดเครื่องรับสัญญาณเสียงแบบไร้สาย (ลูกข่าย) โดยมีรัศมีการควบคุมระหว่างชุดแม่ข่าย และชุดลูกข่ายเป็นระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร

(1) คุณลักษณะของชุดสถานีส่ง(แม่ข่าย)

สื่อเสียงตามสายแบบอัตโนมัติไร้สายที่ใช้กับหน่วยงานองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทั่วไปนั้น จากการสอบถามตัวแทนบริษัท powerlink จำกัด พบว่าในปัจจุบันระบบ ที่ใช้กันล่าสุดปัจจุบันจะมีความทันสมัยมากขึ้น โดยเน้นไปที่การควบคุมปิด-เปิด เพิ่ม-ลดระดับเสียง ของตัวรับสัญญาณ (ตัวลูก) สามารถส่งควบคุมได้ที่สถานีส่งสัญญาณ (แม่ข่าย) ได้ทันทีไม่ต้องไปเพิ่ม-ลดเสียง ณ จุดที่ตัวลูกติดตั้งอยู่ ซึ่งจะสะดวกต่อการทำงานของเทศบาล หรือ อบต. กรณีที่ต้องการ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเฉพาะจุด เฉพาะชุมชน โดยไม่ให้ผู้รับฟังจากจุดอื่นเกิดความรำคาญ หรือ ในกรณีที่มีการร้องเรียนจากประชาชนว่า จุดตัวลูก ซึ่งกระจายเสียง ดังหรือเบาเกินไป ก็สามารถปรับ ได้ขณะที่กำลังกระจายเสียงอยู่ได้ทันที โดยคุณสมบัติด้านเทคนิคของสถานีแม่ข่ายของระบบนี้มี ดังนี้

ก. ความถี่ใช้งาน ระบบ UHF 4250.200 MHz (ตามที่กรมไปรษณีย์โทรเลข ได้จัดสรรให้)

ข. กำลังส่ง 10 W/50 OHM

ค. ค่าเบี่ยงเบนความถี่มาตรฐาน $\pm 0.000\%$ ที่ -30 องศา ถึง +60 องศาเซลเซียส
ง. วิธีผสมคลื่น แบบ FM 16F3

จ. การกำจัด SPURIOUS EMISSION (คลื่นรบกวน) ที่ -70 dB

ฉ. ควบคุมการเปิด - ปิด ระบบลูกข่ายได้อิสระ 4 PAGE 128 กลุ่ม แต่ละ

กลุ่มรองรับเครื่องรับไม่จำกัดจำนวน

ข. สามารถตั้งเวลาออกอากาศอัตโนมัติได้วันละ 5 โปรแกรมอิสระได้ตลอด ทั้งสัปดาห์

ช. ทั้งระบบสามารถทำตามโปรแกรมได้โดยไม่ต้องมีคนควบคุม

ฅ. การควบคุมการเปิด-ปิดและปรับระดับความดังเสียงของเครื่องลูกข่ายได้ จากระบบเครื่องแม่ข่าย

ฉ. ส่วนแสดงผลวัน เวลาโปรแกรมและสถานการณ์ทำงานทางจอ LCD

ค. กรณีฉุกเฉิน สามารถกดปุ่มเดียว เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยไปยังเครื่องรับ ที่ติดตั้งในจุดต่างๆ ภายในเขตได้

ฎ. มีระบบ telephone hybride รับสัญญาณเสียงจากโทรศัพท์มาออกอากาศ ขณะจัดรายการสดได้

ฉ. สามารถสั่งเปิด-ปิดระบบกระจายข่าวจากโทรศัพท์เพื่อประกาศเหตุฉุกเฉิน ขณะไม่มีเจ้าหน้าที่ควบคุม ณ สถานีแม่ข่าย

ต. มีมิคเซอร์ 7 ช่องสัญญาณ OUT PUT แบบสเตอริโอ รับสัญญาณจาก ไมโครโฟน และแหล่งสัญญาณต่างๆ ได้

ด. มีลำโพงมอนิเตอร์เสียงที่ส่งออกอากาศ
 ฉ. ชุดสถานีแม่ข่ายจะต้องผ่านการตรวจสอบทางวิชาการพร้อมขึ้นทะเบียน กทช. จากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (มาตรฐานหอกระจายข่าว กรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น มหาตไทย หน้า 112)
 (2) คุณลักษณะตัวรับสัญญาณและกระจายเสียง (ลูกข่าย)
 ก. รับสัญญาณในย่านความถี่ UHF 4250.200 MHz (ตามที่กรมไปรษณีย์ โทรเลขได้จัดสรรให้)

ข. ความไวในการรับสัญญาณ .8 uV/12dB SN เปิด/ปิดเครื่องด้วยรหัส CTCSS#2/CTMF/FSK

ค. power amplifier 80" ZRMS *1 ต่อพ่วงกับลำโพงขนาด 60-150 W ได้ 1-4 ตัว

ง. output impedance 8 Ohm.

จ. สามารถปรับเพิ่ม-ลด ระดับความดังได้ที่ตัวเครื่องรับ และจากสถานีแม่ข่าย

ฉ. สามารถใช้ได้ทั้งไป 220 VAC และแบตเตอรี่ 24 V

ช. มีระบบสำรองไฟอัตโนมัติ (อุปกรณ์เสริม)

ซ. ใช้ได้กับเครื่องส่งทุกระบบ

ด. สามารถติดตั้งกับเสาไฟฟ้า และเสาหอกระจายข่าว

ญ. กล่องโลหะหุ้มแผงอุปกรณ์ผลิตด้วยกรรมวิธีฉีดขึ้นรูปทั้งกล่อง

ฎ. เครื่องลูกข่ายทุกเครื่องจะต้องผ่านการตรวจสอบทางวิชาการพร้อมขึ้น ทะเบียน กทช. จากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (มาตรฐานหอกระจายข่าว กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มหาตไทย, หน้า 114)

นอกจากมีอุปกรณ์ครบแล้ว ในด้านเทคนิคของสื่อเสียงตามสาย เมื่อทำการออกอากาศ กระจายเสียงแล้วต้องมีความชัดเจน ไม่มีเสียงพรั่ว แทรก หรือหอน

4) ด้านรายการและผู้ประกาศรายการ

ในด้านการดำเนินรายการสื่อเสียงตามสาย และความสามารถของผู้ประกาศ รายการนั้น เป็นหัวใจสำคัญของสื่อเสียงตามสายที่จะทำให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ ซึ่งท้าวลัย ศรีรัตน์ (2544) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของรายการสื่อเสียงตามสายว่าต้องประกอบด้วย

(1) ผู้ฟัง (audience) ถือเป็นเป้าหมายของการสื่อสาร ผู้ฟังจะเป็นผู้ตัดสินว่ารายการที่จัดอยู่ประสพผลสำเร็จหรือไม่ โดยผู้จัดรายการต้องวิเคราะห์ว่า ผู้ฟังเป็นใคร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ วิถีทางการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อช่วยให้สามารถจัดรายการให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และช่วงเวลาที่ยากฟัง

(2) เนื้อหา (content) หมายถึงเรื่องราวต่างๆ ที่ผู้จัดรายการให้ผู้ฟังเป้าหมายรับฟัง การบรรจุเนื้อหาในรายการควรจะต้องสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับผู้ฟังเป้าหมาย ดังนั้นการที่ผู้จัดรายการรู้ผู้ฟังเป้าหมายอย่างละเอียดเพียงใดย่อมจะช่วยให้สามารถรู้แนวของการจัดรายการได้ว่า เนื้อหาอย่างไรจึงเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย

(3) วิธีนำเสนอ (program presentation) เป็นกระบวนการที่จะนำเนื้อหาสาระหรือเรื่องต่างๆ ไปสู่ผู้ฟังอย่างมีศิลปะ ซึ่งจะต้องมีทักษะ และเทคนิคในการสร้างจุดสนใจให้ผู้ฟัง เพราะสื่อเสียงตามสายนั้น ผู้ฟังส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งใจฟังโดยตรง แต่ผู้ฟังอาจจะทำ ภารกิจอย่างอื่นไปด้วย ทั้งนี้วิธีการนำเสนอจึงต้องมีส่วนสำคัญประกอบกัน คือ

(4) ภาษาพูด (talk language) ภาษาที่ใช้ควรจะเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ประโยคสั้นๆ กะทัดรัด เหมาะสมกับสภาพของการรับฟังหรือจับใจความในระยะสั้นๆ

ก. สลีการพูด (style) การพูดทางสื่อเสียงตามสายเหมือนการพูดทางสื่อวิทยุกระจายเสียง จะต้องพูดแบบคุย ไม่ใช่การอ่านหนังสือ ลักษณะเป็นการพูดคุยกับเพื่อนคนหนึ่ง และไม่ใช่เป็นการปราศรัยกับคนหมู่มาก เพราะจะทำให้ขาดความเป็นกันเอง

ข. เพลงประกอบรายการ (program music) ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการนำเสนออีกส่วนหนึ่ง ทำให้รายการน่าฟัง และผ่อนคลายความตึงเครียดของผู้ฟัง การฟังเสียงพูดของผู้จัดรายการไปนานๆ ผู้ฟังจะรู้สึกเบื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้จัดรายการที่ยังขาดความชำนาญในการพูด การใช้เพลงประกอบในรายการ จะช่วยเปลี่ยนบรรยากาศซึ่งส่วนใหญ่การใช้เพลงประกอบจะใช้เพื่อ 1) นำรายการ 2) สร้างบรรยากาศ 3) เปลี่ยนฉาก และ 4) เปลี่ยนเรื่องราวที่จะพูด

ค. เสียงประกอบ (sound effect) หมายถึงเสียงที่เกิดขึ้น โดยธรรมชาติ หรือเสียงที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์จริง เช่น เสียงนกร้องในป่า น้ำไหล ฝนตก เสียงคนพูดจ้อแจในที่ชุมนุม ผู้จัดรายการสามารถใช้นทีกเสียงเหล่านี้ไว้แล้ว วนนำมาเสนอแทรกในรายการ เพื่อสร้างบรรยากาศให้สมจริง และช่วยผู้ฟังเกิดจินตนาการได้เร็วขึ้น (มาตรฐานหอกระจายข่าว กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มหาตไทย, หน้า 116)

2.2.5 ลักษณะรายการสื่อเสียงตามสายที่ดี

รายการในสื่อเสียงตามสาย มีลักษณะเช่นเดียวกับรายการสื่อเสียง คือ ผู้ฟังรับสารจากทางเสียงได้เพียงอย่างเดียว ซึ่งการพิจารณาว่ารายการใดดีหรือไม่ จำเป็นต้องดูองค์ประกอบทั้ง 3 อย่าง ประกอบคือ (ฉิมพล ศรีแก่นจันทร์, 2544, หน้า 125-127)

1) รูปแบบรายการ

รูปแบบรายการทางสื่อเสียงตามสายเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตรายการต้องคำนึงถึง เป็นสิ่งแรกในการผลิตรายการ เนื่องจากรูปแบบรายการจะเป็นตัวชี้บอกว่า รายการวิทยุที่จัดขึ้นนั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร รูปแบบรายการวิทยุแต่ละแบบย่อมเหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่แตกต่างกัน ออกไป

สำหรับรายการทางสื่อเสียงตามสายนั้น มุ่งเน้นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ การบอกกล่าว การให้ความรู้ และความบันเทิงควบคู่ผสมผสานกันไป

2) เนื้อหาสาระ

เนื้อหาสาระ คือ ส่วนที่สำคัญของรายการ ซึ่งเนื้อหาของสื่อเสียงตามสายนั้น จะมีความเฉพาะเจาะจงกลุ่มเป้าหมายมากกว่ารายการวิทยุกระจายเสียงหากเป็นสื่อเสียงตามสาย ตามชนบทก็จะมุ่งเน้นด้านการเกษตร การสาธารณสุข แต่หากเป็นสื่อเสียงตามสายในชุมชนเมืองหรือในเขตชุมชนที่มีความเจริญ เช่น เขตเทศบาล ก็จะมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเมือง การเศรษฐกิจ ที่สำคัญ คือข่าวสารประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันก็สะท้อนสภาพปัญหาของพื้นที่ให้ประชาชนในเขตของการกระจายเสียงได้ทราบ เพื่อร่วมแก้ไข หรือระมัดระวัง หรือระมัดระวังตัวเอง ทั้งนี้เนื้อหาของรายการจะต้องไม่น้อยเกินไป หรือมากเกินไป และไม่ใช้เรื่อง ที่ฟังแล้วเข้าใจยาก

3) วิธีการนำเสนอ เป็นเทคนิคการสื่อสารในรูปแบบของรายการ ผ่านสื่อเสียงตามสาย โดยต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

(1) ภาษา จะต้องเป็นภาษาพูดที่สุภาพ เหมาะแก่กลุ่มผู้ฟังทั้งในแง่ของความยากง่ายของภาษา และผลการติดต่อสื่อสาร อาจเป็นภาษาถิ่น หรือภาษาไทยกลางก็ได้ แต่ต้องมีความถูกต้องตามหลักภาษา

(2) เพลงและเสียงประกอบ นำมาใช้เมื่อจำเป็นเพื่อช่วยทำให้รายการน่าฟัง เสริมความเข้าใจแก่ผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลาย ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหารายการ

(3) วิธีการดำเนินรายการ ซึ่งผู้ประกาศคือคนสำคัญในการดำเนินรายการ ต้องมีความชำนาญในการสื่อสารโดยการพูด มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะพูด มีน้ำเสียงที่เหมาะสม ไม่ใช้น้ำเด็กมาอ่านข่าว เป็นต้น และสื่อเสียงตามสาย นั้นสาระข่าวสารที่นำเสนอ ควรเป็นข้อความสั้น กระชับ เรื่องที่เข้าใจง่าย ไม่ยาวเป็นตอนๆ

2.2.6 การเสนอข่าวในสื่อเสียงตามสาย

รูปแบบรายการทางสื่อเสียงตามสาย อาจจัดรายการทั้งเพื่อให้ข่าวสารให้ความรู้และความบันเทิงผสมกันไป แต่ประการสำคัญคือ การเสนอข่าวจากหน่วยงานราชการ ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยงานระดับเหนือเทศบาลขึ้นไป หรือข่าวภายในเทศบาลเอง ล้วนเป็นเนื้อหาสำคัญของการเผยแพร่ผ่านสื่อเสียงตามสาย ฉะนั้น การเสนอข่าวในรายการสื่อเสียงตามสายควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้ คือ (อิซหมล ศรีแก่นจันทร์, 2544, หน้า 127)

1) คุณสมบัติของผู้ประกาศข่าว

ผู้ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เป็นผู้ประกาศข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ควรเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมในด้านการเป็นผู้ประกาศข่าวหรือผ่านการทดสอบและได้รับใบรับรองเป็นผู้ประกาศข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ตามระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ ว่าด้วยการออกใบรับรองเป็นผู้ประกาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2547 หรือเป็นผู้ที่ เคยศึกษา หรือสำเร็จการศึกษาทางด้านที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้การ นำเสนอข่าวสารของผู้ประกาศมีความเหมาะสม ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนในชุมชน

2) การนำเสนอข่าว

ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของหอกระจายข่าว คณะกรรมการบริหาร การดำเนินงานหอกระจายข่าว และผู้ประกาศข่าวจะต้องทำการคัดเลือกข่าว ผลิตข่าว จัดรูปแบบ รายการข่าว โดยพิจารณาคัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาเสนอให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และชุมชนทั่วไป ควรเลือกเรื่องดังต่อไปนี้ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนทราบตามความเหมาะสม คือ

- 1) นโยบายของรัฐและส่วนราชการ
- 2) โครงสร้างการจัดองค์กร อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของรัฐ
- 3) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเรียน ระเบียบ แบบแผนที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป
- 4) ผลการพิจารณาคือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อประชาชน
- 5) แผนงาน โครงการ และงบประมาณ รายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น
- 6) การบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของจังหวัด อำเภอ และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน
- 7) การขอความร่วมมือระหว่างราชการกับประชาชน หรือกิจกรรมที่ต้องการความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนที่เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพลง บทความ สารคดี เกี่ยวกับการพัฒนา คุณภาพชีวิตและพัฒนาอาชีพ เป็นต้น) เรื่องอื่นๆ ที่คณะกรรมการบริหารการดำเนินงาน หอกระจายข่าว ประจำหมู่บ้าน และชุมชนพิจารณาแล้เห็นว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้าน และชุมชนไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ราชการหรือบุคคลอื่น

ขณะเดียวกันจะต้องไม่ประชาสัมพันธ์ข่าวลักษณะดังต่อไปนี้ผ่านทางหอกระจายข่าว คือ

- 1) ข่าวที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
- 2) ข่าวที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือการคลัง ของประเทศ
- 3) ข่าวที่เป็นการกล่าวหาให้ร้ายกับบุคคล หรือผู้ใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ ขึ้นภายในบ้าน
- 4) ข่าวที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด
- 5) ข่าวที่เป็นการรุกรานสิทธิบุคคลโดยไม่สมควร

2.2.7 องค์ประกอบที่สำคัญของการผลิตรายการ เสียงตามสาย หรือการจัดเสียงตามสาย

ในการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงหรือการจัดรายการเสียงตามสายแต่ละครั้ง ควรจะทราบถึงองค์ประกอบที่สำคัญ เพื่อจะนำมาเป็นแนวทางให้ผู้จัดรายการจัดให้ถูกใจผู้ฟังและมีประโยชน์ต่อผู้ฟังมากที่สุด องค์ประกอบที่สำคัญคือ ผู้ฟัง เนื้อหา วิธีเสนอ เวลาออกอากาศ และการประเมินผล (รัชมล ศรีแก่นจันทร์, 2544, หน้า 128-130)

- 1) ผู้ฟัง (audience) คำว่า “ผู้ฟัง” ในที่นี้หมายถึง กลุ่มผู้ฟังเป็นเป้าหมาย ของการจัดรายการ (audience) ซึ่งจะเป็นผู้ตัดสินว่า รายการที่ตัดสินอยู่นี้ประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้จัดรายการต้องค้นหา (audience survey) ว่ากลุ่มผู้ฟังเหล่านี้เป็นใคร คือ ต้องทราบถึงอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ วิถีทางในการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาที่ใช้ในกลุ่ม ตลอดจนการรู้จักว่า เวลาของการดำเนินชีวิตประจำวันเวลาใด เป็นเวลาที่พอใจ ในการดำเนินชีวิตประจำวันเวลาใด เป็นเวลาที่พอใจอยากฟังรายการวิทยุ จนรู้ว่ากลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย มีความสนใจเรื่องอะไรมากที่สุด เพื่อช่วยให้สามารถจัดรายการ ให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และช่วงเวลาที่อยากฟัง

2) เนื้อหา (content) เนื้อหาในที่นี้หมายถึงเรื่องราวต่างๆ ที่ผู้จัดรายการต้องการให้ผู้ฟังเป้าหมายรับฟัง การบรรจุเนื้อหาในรายการควรจะสอดคล้องเป็นอย่างดี กับผู้ฟังเป้าหมาย ดังนั้น การจัดรายการรู้จักกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายอย่างละเอียดเพียงโดยอ้อมจะช่วยให้สามารถรู้แนวการจัดได้ว่า เนื้อหาอย่างไรถึงจะเหมาะสมกับผู้ฟังเป้าหมายของรายการ

3) วิธีเสนอ (program presentation) วิธีเสนอรายการคือ กระบวนการที่นำเนื้อหาสาระหรือเรื่องราวหรือเรื่องราวต่างๆ ไปสู่ผู้ฟังอย่างมีศิลปะ (artful) การที่ต้องใช้คำว่า การบรรยายในห้องเรียนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ เพราะสภาพการรับฟังของผู้ฟังไม่เหมือนกัน ผู้ฟังวิทยุส่วนใหญ่ มักจะไม่ได้ตั้งใจโดยตรง เหมือนฟังบรรยายในห้องเรียน

วิธีเสนอรายการประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ประการคือ

(1) ภาษาพูด (language) ภาษาที่ใช้ ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ประโยคสั้น กระชับรัดกุมเหมาะกับสภาพของการรับฟังวิทยุของผู้ฟังโดยทั่วไป

(2) ลีลาการพูด (style) การพูดทางวิทยุไม่ควรพูดเหมือนอ่านหนังสือ แต่ควรพูดเหมือน พูดคุยกันกับเพื่อนสักคนหนึ่ง และอย่าคิดว่าเรากำลังกล่าวคำปราศรัยกับคนฟังเป็นจำนวนมาก เพราะจะทำให้เกิดความเป็นกันเอง

(3) เพลงประกอบรายการ (program music) ส่วนที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้รายการน่าฟังและผ่อนคลายความตึงเครียดของผู้ฟัง ก็คือ เพลงประกอบ การฟังเสียงของผู้จัดรายการนานเกินไปจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกเบื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้จัดรายการที่ยังขาดความชำนาญการในการพูด การใช้เพลงประกอบในรายการ เป็นการช่วยให้ผู้ฟังได้พักหูเสียบ้าง และช่วยให้บรรยากาศดีขึ้น การใช้เพลงประกอบในรายการทั่วไป มีเป้าหมาย 4 ประการ คือ เพื่อนำรายการ คั่นรายการ สร้างบรรยากาศ และเพื่อเปลี่ยนฉากหรือเปลี่ยนเรื่องราวที่จะพูด

(4) เสียงประกอบเพลง (sound effect) หมายถึง หมายถึงเสียงที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือเสียงที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์จริง (actuality) เช่น เสียงนกร้องในป่า น้ำไหล เสียงฝนตก เสียงคนพูดกันจอแจในตลาด เป็นต้น ซึ่งผู้จัดรายการบันทึกเสียงเหล่านี้ไว้เพื่อนำมาสอดแทรกในรายการ เพื่อสร้างบรรยากาศให้สมจริงและช่วยให้ฟังเกิดจินตนาการตามได้รวดเร็วขึ้น

ความหลากหลายและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (variety and unity) การจัดรายการวิทยุ ต้องมีความหลากหลายและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้ปรากฏอยู่ด้วย ทำให้รายการน่าฟังและดึงดูดความสนใจ

ความหลากหลาย คือ เนื้อหาวิธีเสนอรายการที่ต้องอาศัยส่วนสำคัญ 4 ประการ คือ ภาษาพูด ลีลาการพูด เพลงประกอบ และเสียงประกอบ เพื่อผู้ฟังจะต้องไม่ต้องทนฟังเสียงผู้จัดรายการแต่เพียงฝ่ายเดียว

ส่วนการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนั้น หมายถึง เนื้อหาของรายการที่เป็นเรื่องราวเดียวกัน และวิธีเสนอยึดเอาสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นหลัก

วิธีการเสนอรายการ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ประการ คือ

(1) ความเหงา สื่อมวลชนต้องแก้เหงาได้ดี เพราะไม่เหตุผลสร้างแรงกดดันในการสนทนาหรือทางสังคมแก่ผู้รับ

(2) ความอยากรู้อยากเห็น มนุษย์ทุกคนอยากรู้อยากเห็นโดยเริ่มจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวที่สุดไปจนถึงที่อยู่ไกลตัวมากที่สุดเป็นลำดับ ซึ่งสื่อมวลชนสามารถที่จะตอบสนองในสิ่งเหล่านี้

(3) ประโยชน์ใช้สอยของตนเอง (self aggrandizement) มนุษย์ทุกคนจะเสาะแสวงหาและใช้ข่าวสารให้ประโยชน์แก่ตนเองทั้งในแง่ของการเสริมสร้างบารมี การช่วยให้ตนเองสะดวกสบายหรือสนุกสนานบันเทิง ซึ่งสื่อมวลชนสามารถให้ในสิ่งเหล่านี้ได้ วิลเบอร์ แชรรม์ (Wilbur schramm) ได้ให้หลักทั่วไปอันเป็นอันเป็นเหตุผลเป็นการเลือกกว่าคนยอมเลือกสื่อบริโภคความพยายามน้อยที่สุด (least effort) และได้ประโยชน์ตอบแทนดีที่สุด (promise of reward)

(4) ลักษณะของสื่อมวลชนทั่วไป ผู้รับข่าวสารแต่ละคนจะหันเข้า สนใจ ลักษณะเฉพาะบางอย่าง จากสื่อที่จะสนองความต้องการและทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ (ภราดร ประรงค์จันทร์, 2544, หน้า 25)

4) เวลาออกอากาศ หมายถึง เวลาที่เป้าหมายพร้อมที่จะรับฟังรายการต่างๆ จากผู้จัด เช่น เช้ามีด เช้า สาย บ่าย เย็น หัวค่ำ หรือดีกเวลาออกอากาศมีส่วนสัมพันธ์ในการออกอากาศมีส่วนสัมพันธ์ไปถึงการวางแผนจัดรายการว่าเป็นไปในรูปใดด้วย

5) การประเมินผล หมายถึง การสำรวจความต้องการของผู้ฟังเป้าหมายและวางแผนจัดรายการให้สอดคล้องกับความต้องการนั้น วิธีประเมินผลใช้เป็นสากลมักแบ่งเป็น 2 วิธีใหญ่ๆ คือ ประเมินผลไม่อย่างเป็นระบบ และมีระบบ

ไม่มีระบบ ได้แก่

- (1) จดหมายจากผู้ฟัง
- (2) โทรศัพท์จากผู้ฟัง
- (3) การฟังจากการพูดคุยของคนทั่วไป
- (4) การตระเวนไปตามบ้านว่าบ้านไหนเปิดวิทยุรายการอะไรบ้าง
- (5) การส่งจดหมายสอบถาม
- (6) การเข้าร่วมในการออกรายการ

มีระบบ ได้แก่

- (1) การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- (2) การสำรวจทัศนคติ
- (3) การสำรวจพฤติกรรม

การประเมินทั้ง 2 ระบบนี้ ผู้จัดรายการอาจเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อจะตัดสินใจในการจัดรายการของตนเอง ได้แน่นอนขึ้น อย่างไรก็ดี การประเมินผล แต่ละระบบมีข้อ ดีข้อเสียแตกต่างกัน การประเมินอย่างไม่มีระบบแบ่งที่สามารถทำได้ทุกเมื่อ แต่ข้อเสียอาจไม่เป็นความเห็นที่เป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายที่ผู้จัดต้องการอย่างแท้จริง ส่วนการประเมินผลอย่างแท้จริง ส่วนการประเมินผลอย่างมีระบบนั้น มีข้อเสียเรื่องเวลา เพราะต้องใช้เวลาในการทำวิธีประเมินเป็นขั้นไป ซึ่งกว่าจะรู้ผลอาจใช้เวลาถึง 6 เดือน หรือ 1 ปี

สรุปได้ว่าการประเมินผลจะช่วยให้ผู้จัดรายการได้ตัดสินใจจัดทำรายการใด ได้ใกล้เคียงกับความต้องการของผู้ฟังเป้าหมายมากที่สุด ซึ่งหมายถึงการจัดรายการได้รับผลเป็นอย่างดี แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ผู้จัดรายการควรระวังคือ ความสำเร็จในการจัดรายการ ถ้าต้องการนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับประเมินผลเพียงครั้งเดียวหรือสองครั้งเท่านั้น แต่จำเป็นต้องมีการประเมินเป็นประจำ โดยกระทำเป็นระยะๆ ไป ซึ่งอาจจะทำสลับกันไประหว่างวิธีประเมินผลอย่างมีระบบและไม่มีระบบ

2.2.8 รูปแบบการจัดรายการ

การจัดการทำบทกระจายเสียงนั้น ย่อมต้องคำนึงถึงเนื้อหาและความสนใจของผู้ฟัง จึงได้มีการดัดแปลงปรับปรุงบทกระจายเสียงเป็นแบบต่างๆ โดยผู้เกี่ยวข้องในวงการได้สังเกตพิจารณาแบบอย่างนั้นๆ มีตัวอย่างและแบบเช่นนั้น เท่าที่รวบรวมได้รูปแบบดังที่ปรากฏในพรำงค์จันทร 2544, หน้า 28)

การพูดแบบบรรยายล้วน (straight talk) เป็นการกระจายเสียงที่มีแต่คำพูดบรรยายตลอด ใช้คนเพียงคนเดียว เฉพาะผู้พูดใช้เนื้อหามาก ใช้เวลาน้อย

การสัมภาษณ์ (interview) เป็นการเชิญคนที่มีชื่อเสียง หรือมีความชำนาญในทางหนึ่งทางใดมาสัมภาษณ์ออกอากาศ อาจเป็นคนเดียวหรือสองคนก็ได้ไม่มีบทรายละเอียดให้

อภิปรายเป็นคณะหรือโต๊ะกลม(panel or round table) เป็นแบบที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกัน ทำให้ผู้ฟังเกิดความคิดเห็นหลายแง่ หลายมุม ผู้เข้าอภิปรายต้องมีความรู้หรือความชำนาญในเรื่องนั้นๆ เป็นการแลกเปลี่ยนที่คั้นะ

การบันทึกเหตุการณ์จริง (actuality or on the spot) เป็นการถ่ายทอดหรือบันทึกเสียงจากสถานที่แหล่งเหตุการณ์

แบบแข่งขันตอบปัญหา (quiz bee) เป็นการตั้งคำถามให้ผู้เข้าร่วมรายการเป็นผู้ตอบปัญหาที่เหมาะสมและเกี่ยวข้องกับผู้ฟัง

การถกเถียงปัญหาหรือโต้วาที (forum debate) เป็นแบบที่ต้องมีประธาน หรือผู้ดำเนินการให้ผู้ร่วมรายการใช้เหตุผลโต้แย้ง เพื่อให้เกิดความคิดและพิจารณาหาเหตุผล และขอขยายข้อเท็จจริงหลายมุม

แบบการละคร (dramatization) เป็นการแสดงด้วยเสียงคน เสียงดนตรี เสียงประกอบให้เกิดภาพพจน์ในความคิดของผู้ฟังถึงเรื่องราวที่ดำเนินไป

แบบสาธิต (demonstration) เป็นเรียนทางวิทยุที่ครูแลนักเรียนมีส่วนร่วมตามบทกระจายเสียงขณะที่กำลังรับฟัง บางครั้งผู้ต้องใช้อุปกรณ์ประกอบด้วย ในขณะที่รับฟังรายการ บางครั้งหยุดเป็นช่วงๆ เพื่อให้ผู้ฟังได้กระทำตาม

แบบ ดนตรี (music) มีหลายลักษณะ ใช้ดนตรีประกอบบทเรียนเพื่อสร้างอารมณ์ให้เพลิดเพลินและสนใจในบทเรียนเท่านั้น ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง ใช้ดนตรีประกอบบทเรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดอารมณ์ในห้องเรียน โดยเฉพาะเรื่องทำเป็นแบบละคร เป็นบทเรียนให้เด็กได้ฝึกนิสัยทางดนตรี เป็นบทเรียนที่มุ่งให้เด็กร้องตาม

แบบห้องเรียนจำลอง (classroom pick-up) เป็นลักษณะถ่ายทอดเสียงจากห้องเรียนที่มีครูสอนนักเรียนอย่างปกติ (ภราดร พรำงค์จันทร, 2544, หน้า 29)

2.2.9 ลักษณะรายการวิทยุหรือรายการเสียงตามสายที่ดี

ในการพิจารณารายการวิทยุ รายการใดดีหรือไม่ จำเป็นต้องดูองค์ประกอบทั้ง 3 อย่าง ประกอบกัน คือรูปแบบรายการ เนื้อหาสาระ ตลอดจนวิธีการนำเสนอรายการ

1) รูปแบบรายการวิทยุเป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งผู้ผลิตรายการต้องคำนึงเป็นสิ่งแรก ในการผลิตรายการ เนื่องจากรูปแบบรายการจะเป็นตัวชี้บอกว่ารายการวิทยุที่จัดขึ้นนั้นดีหรือไม่ อย่างไร รูปแบบรายการวิทยุแต่ละแบบย่อมเหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่แตกต่างกันออกไป เช่น จัดรายการให้ความรู้แก่ประชาชน ก็จัดในรูปของรายการสารคดี หรือรายการนิเทศสาร ซึ่งเป็นลักษณะรายการให้ความรู้โดยตรง

2) เนื้อหาสาระ คือส่วนสำคัญของรายการ รายการจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับเนื้อหา สาระเป็นสำคัญ ถ้าจะกล่าวโดยเปรียบเทียบกับรูปแบบของรายการก็อาจเปรียบเทียบกับรูปแบบ ของกล่องสิ่งของ ซึ่งอาจมีลักษณะต่างๆ กันไป เช่น บางกล่องอาจเป็นสี่เหลี่ยม รูปกลม หรือรูปวงรี เนื้อหาสาระเทียบได้กับสิ่งของในกล่อง เราอาจเลือกสรรรูปแบบอย่างใด แต่สิ่งของในกล่องหรือเนื้อหา สาระของรายการอาจไม่ดี หรือไม่มีคุณค่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จัดรายการมิได้จัดเตรียมเนื้อหาสาระ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายการที่กำหนดไว้ หรือไม่ก็ไม่ได้จัดเตรียมอย่างเต็มที่ นอกจากนั้น เนื้อหาสาระของรายการอาจมากเกินไปหรือน้อยเกินไป สำหรับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายของรายการนั้นๆ ตามที่ผู้จัดได้กำหนดไว้

3) วิธีการนำเสนอรายการ อาจเปรียบได้กับการห่อกล่องสิ่งของหรือตกแต่งกล่องให้แลดู สวยงาม แล้วนำไปมอบให้กับผู้อื่น วิธีมอบเป็นลักษณะที่แสดง “รสนิยม” ของผู้มอบได้วิธีหนึ่ง และ ศิลปะในการให้อย่างไร ผู้รับถึงจะรับด้วยความชื่นชมยินดี และเห็นคุณค่า เทคนิคหรือวิธีการนำเสนอ รายการนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) ภาษา จะต้องเป็นภาษาพูดที่สุภาพ เหมาะแก่กลุ่มผู้ฟัง ทั้งในแง่ของ ความยากง่ายของภาษา และผลของการติดต่อสื่อสาร และข้อที่สำคัญจะต้องเป็นภาษาไทยที่ถูกต้อง

(2) เพลงและเสียงประกอบ จะต้องใช้เมื่อจำเป็น เพื่อช่วยให้รายการน่าฟัง เสริมความเข้าใจแก่ผู้ฟัง และควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหารายการ

(3) วิธีการดำเนินรายการ คนสำคัญคือผู้ประกาศ หรือผู้ดำเนินรายการ ซึ่งผู้ผลิตรายการ อาจจะทำได้เองถ้ามีความสามารถหรือหาผู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงรูปแบบของรายการและ เนื้อหาสาระของรายการด้วย เช่น ไม่เอาคนที่มีลักษณะแบบเด็กมาอ่านข่าว เป็นต้น นอกจากนั้น ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงความสั้น ยาวของรายการ ช่วงเวลาที่จะเสนอ ตลอดจนความต่อเนื่องของ รายการทั้งชุดด้วย

2.2.10 รูปแบบของรายการเสียงตามสาย

ในการจัดรายการวิทยุ อาจเสนอในรูปแบบรายการดังต่อไปนี้

1) รูปแบบรายการเพื่อข่าวสาร โดยนำรูปแบบการอ่านข่าวหรือ ข่าวประกอบเสียง มีวัตถุประสงค์ เพื่อแจ้งให้ผู้ฟังทราบว่าใคร ทำอะไร หรือมีเหตุการณ์อะไร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด ทำไม และอย่างไร โดยเสนอข่าวติดต่อกันหลายๆ ข่าว หรือเสนอรูปแบบข่าวสั้น เฉพาะช่วงเวลา ข่าวเฉพาะเรื่อง ความยาว 1-5 นาที และใช้ผู้อ่านข่าวเพียง 1 หรือ 2 คน

2) รูปแบบรายการเพื่อความรู้อยู่ หมายถึง รายการที่มีส่วนในการเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้ฟังอันมีผลให้เกิดความสบายใจ เป็นการพัฒนาจิตใจได้เป็นอย่างดี มีได้มุ่งเน้นในด้าน เนื้อหาสาระมากนัก แต่จะเน้นในการสร้างอารมณ์มากกว่า

3) รูปแบบรายการเพื่อความบันเทิงเป็นรายการที่มีจุดประสงค์ให้ผู้ฟังผ่อนคลายอารมณ์ ก่อให้เกิดความสบายใจ เป็นการพัฒนาจิตใจเป็นอย่างดี มีได้มุ่งเน้นในด้าน เนื้อหาสาระมากนัก แต่จะเน้นในการสร้างอารมณ์มากกว่า

4) รูปแบบรายการเพื่อความบันเทิง รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อบริการสาธารณะ หมายถึง รายการที่จัดขึ้นเพื่อบริการความรู้ ข่าวสาร หรือสาระอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน การจัดรายการเพื่อการเสนอบริการสาธารณะ เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบและห่วงใยต่อสังคมส่วนรวม การบริการนั้นมีจุดประสงค์ให้สาธารณชนได้รับความรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้น หรือเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น สุภาพอนามัย ความปลอดภัยของบ้านเรือนทรัพย์สินและชีวิตเป็นอยู่

2.2.11 ข้อดีและข้อเสียของสื่อเสียงตามสาย

การใช้สื่อเสียงตามสายมีข้อดี ดังนี้ (ธชมล ศรีแก่นจันทร์, 2544, หน้า 131)

1) สามารถครอบคลุมพื้นที่เฉพาะเจาะจง ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง (mass coverage public address) เพราะสื่อเสียงตามสายเป็นสื่อที่มีขอบเขตชัดเจนจึงสามารถลงโฆษณาได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ระบบเสียงในพื้นที่มีลักษณะโดดเด่นตรงที่มีลำโพงขนาดใหญ่ติดตั้งรอบทิศทางทั่วพื้นที่ที่มีมิติของเสียงที่สมบูรณ์แบบ (สูง-กลาง-เบส)

3) สื่อโฆษณาที่ผ่านระบบเสียงตามสายเป็นสื่อเฉพาะพื้นที่ เน้นสถานที่ที่เป็นแหล่งการค้าขนาดใหญ่ มีกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากจึงสามารถเข้าถึง (reach) กลุ่มผู้บริโภคได้ชัดเจนและทั่วถึง

4) มีความถี่และต่อเนื่องในการรับสารจากโฆษณาสูง (high frequency) เนื่องจากเป็นสื่อกระจายเสียงความถี่ในการรับฟังโฆษณาแบบวนไปวนมาสูง ทำให้ผู้รับสารเกิดการฟังซ้ำและไม่สามารถเปลี่ยนช่องรับสารหรือคลื่นหนีได้อย่างวิหฤและจำนวนผู้ฟังที่จับต้องได้คิดเป็นค่าเฉลี่ยต่อหัวมากกว่าสื่อวิทยุที่ไม่สามารถวัดจำนวนคนฟังได้ชัดเจน

5) อัตราค่าซื้อสื่อโฆษณาอยู่ในอัตราต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อกระจายเสียงและสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้รับสารได้มาก

6) มีจุดจูงใจ เพราะสื่อโฆษณาผ่านเสียงตามสายอยู่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งการค้าปลีกขนาดใหญ่จึงเป็นช่องทางสำหรับนักโฆษณาที่ต้องเลือกลงสื่อโฆษณาที่มีสินค้าอยู่ในพื้นที่ขาย เพื่อเป็นการจูงใจและให้ผู้บริโภคสามารถตัดสินใจซื้อ ณ จุดขายได้ง่าย อย่างทันทีทันใด

7) ไม่ก่อให้เกิดการแข่งขันกันเองระหว่างสื่อประเภทเดียวกันและทั้งผู้ลงโฆษณา เนื่องจากเป็นสื่อที่ใหม่ในวงการสื่อและยังมีคู่แข่งน้อย

8) ผู้ที่อยู่ในพื้นที่เข้ามาซื้อสินค้าสามารถรับฟังทั้งความบันเทิง เพลง ข่าว นอกเหนือจากโฆษณาทำให้ผ่อนคลายและไม่เบื่อระหว่างการเลือกซื้อสินค้า

9) ผู้โฆษณาสามารถลงโฆษณาส่งเสริมการขาย ทั้งลดแลกแจก แถม โดยผ่านสื่อเสียงตามสายได้อย่างสะดวกสบาย

ข้อเสียของสื่อเสียงตามสาย มีดังนี้ (รัชมล ศรีแก่นจันทร์, 2544, หน้า 132)

1) เป็นสื่อที่มีลักษณะการโฆษณาแบบทางอากาศ คือ คำโฆษณาจะทำให้ผู้รับสารไม่สามารถจดจำได้ทันทีทันใด ต่างจากสื่อประเภทอื่นๆ ที่มีภาพและอักษร จึงอาจทำให้ผู้รับสารลืมข้อความสารทางโฆษณาได้ง่าย

2) ผู้บริโภคขาดสมาธิในการจดจำสารและฟังโฆษณา เนื่องจากช่วงเวลาที่มีการเปิดโฆษณาเป็นช่วงเวลาที่ได้รับสารกำลังมีสมาธิจดจ่อต่อสินค้า จึงไม่ได้เกิดการฟังหรือเปิดรับสารอย่างเต็มที่

3) สื่อโฆษณาทุกวันนี้มีความหลากหลาย กิจกรรมประจำวันของทุกคนจึงหนีสื่อโฆษณาไม่พ้น ทุกวันนี้เราบริโภคสื่อโฆษณาทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้รับสารจะไม่สนใจฟังสื่อเสียงตามสาย ปิดการรับสื่อโดยการเดินหนีออกจากสื่อโฆษณาผ่านเสียงตามสายทันที

นอกจากนี้ บรรจง โชะมณี (ม.ป.ป., หน้า 111-112) ยังได้กล่าวถึง ปัญหาข้อจำกัดของวิद्यุชุมชน ว่าการก่อตั้งวิद्यุชุมชนมีการเผชิญปัญหา แยกได้เป็นปัญหาทางการเมือง นโยบาย การบริหาร ความชำนาญ และงบประมาณ โดยที่ข้อจำกัดทางการเมือง รัฐบาลโดยส่วนใหญ่รู้สึกว่าเป็นผู้มีหน้าที่ควบคุม ระบบการสื่อสาร เพราะนั่นหมายถึงความมั่นคงในตำแหน่ง จะทำให้รายการสามารถฝึกกำลังภายในชุมชนทำให้ลุกขึ้นมาตอบโต้นโยบายของรัฐบาลหรือสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ส่วน ข้อจำกัดทางนโยบาย วิद्यุชุมชนภายใต้การสื่อสารใหญ่ของประเทศทำให้การบริการจากส่วนกลางในลักษณะรวมศูนย์ หากการบริหารของส่วนกลางไม่กำหนดนโยบายลงไปสู่ชุมชน ท้องถิ่นนโยบายของรัฐบาลอาจไม่อยู่ในหลักการของวิद्यุท้องถิ่นทั้งก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้อีกด้วย ส่วน ข้อจำกัดทางด้านความชำนาญ ข้อจำกัดของนักจัดรายการเป็นปัญหาหนึ่งของนักจัดรายการวิद्यุชุมชนที่เจ้าหน้าที่กระจายเสียง โดยส่วนใหญ่มีความชำนาญในการจัดรายการเพื่อคนส่วนใหญ่ จึงเลือกเสนอให้คนส่วนใหญ่เลือกเสนอรายการที่ตัวถนัด ถ้าหากให้ประชาชนร่วมเข้าจัดรายการด้วยนักจัดรายการเดิมจะทำให้ตนสูญเสียการควบคุม ไม่มีอิสระเพราะต้องเปลี่ยนแปลงการทำงานเพื่อให้เป็นไปตามหลักการทำวิद्यุชุมชน ในด้านเทคนิคจะรู้สึกไม่สะดวกสบายที่ต้องมาอุปกรณ์ต้นทุนต่ำ และเรื่องข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ประเทศที่ยากจนระบบการสื่อสารจะไม่ได้รับการดูแลให้มีประสิทธิภาพ เพราะไม่มีเงินทุนสนับสนุน วิद्यุชุมชนจึงไม่เน้นการใช้เครื่องมือสื่อสารที่มีราคาแพงใช้อาสาสมัครในชุมชนเสนอให้ใช้คลื่นฟรีและทางงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ประสารความร่วมมือองค์กรในชุมชน

ตาราง 2 รายการและผู้จัดรายการเสียงตามสายชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)

ผู้ดำเนินรายการ	สถานีกระจายเสียงชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน	บทสัมภาษณ์
ผู้นำชุมชนจัดรายการ	เวลา 007.00-08.00 น. ทุกวันตั้งแต่ปี 2530-ปัจจุบัน	<p>เสียงตามสายเริ่มขึ้นจากลำโพง 2-3 ตัว แล้วนำสายโทรศัพท์เก่ามาต่อเข้าด้วยกัน แล้วนำไปติดไว้ตามเสาไฟฟ้าบริเวณรอบ ชุมชนสุเหร่าทรายกองดินต่อผู้เดินผ่านไปมา ได้รับรู้เรื่องศาสนาและข่าวสารท้องถิ่นและ ข่าวสารทั่วไปจึงได้ต่อเพิ่มขึ้นเรื่อยๆจน ปัจจุบันมีถึงจำนวน 700 ตัว (ในสมัยนั้น อินเทอร์เน็ตและวิทยุชุมชนยังไม่แพร่หลาย)</p> <p>เสียงตามสาย ทำให้ทราบเป้าหมาย ของผู้นำจะดำเนินการเรื่องอะไรในท้องถิ่น และความคิดของคนในท้องถิ่นเป็นอิสระ โดยความเคารพซึ่งกันและกันทำให้คนอีก กลุ่มหนึ่งที่เข้ามาอยู่ใหม่ (หมู่บ้านจัดสรร) เข้าใจวัฒนธรรมอิสลาม มีความสุขร่วมกัน ในตำบลนี้</p> <p>เสียงตามสายในการบริหารองค์กร ได้ประสบความสำเร็จอย่างสูงช่วยให้คนใน ชุมชนเข้าใจในเจตนาของผู้นำและสนับสนุน โครงการต่างๆ เป็นอย่างดี เช่น อนุรักษ์ พันธุ์ปลาในคลองแสนแสบ วันคูคลองใน ประเทศไทยวันที่ 20 กันยายนของทุกปี เรื่องการศึกษาในท้องถิ่นจะเน้นผู้สอนและ ผู้เรียนเป็นบุคคลในท้องถิ่นเป็นหลัก</p> <p>การจัดรายการเน้นเนื้อหาสาระใช้คำพูด ธรรมดาไม่หยาบโลน ใช้คำพูดสุภาพ</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

ผู้ดำเนินรายการ	สถานีกระจายเสียงชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน	บทสัมภาษณ์
<p>มารีเยห์ บุญญรัตน์ ผู้ดำเนินรายการเสียง ตามสายเฉพาะวันเสาร์ และวันอาทิตย์ เวลา 16.40-17.00 น.</p>	<p>เสียงตามสายชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน</p>	<p>การจัดรายการเสียงตามสายอาหาร เพื่อสุขภาพ จะนำมาจากบทความตาม การจัดรายการจะมีสคริปต์ ปเล็กๆ หัวข้อและ เนื้อหา หนังสือพิมพ์ หรืออินเทอร์เน็ตมาให้ ความรู้คนชุมชนหรือข่าวเกี่ยวกับ ผลงานวิจัยทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์คนชุมชน เช่นจากเมล็ดลำไยหรือเปลือกมังคุด หรือ สิ่งของที่มีอยู่ในชุมชนจะดำเนินรายการ ประมาณ 20 นาที และจะประกาศข่าวประ สัมพันธ์แจ้งทราบ ข่าวงานการกุศลเพื่อหา รายได้ สมัครงาน หรือข่าวราชการ จะประกาศประมาณ 3 ครั้งถ้าประกาศข่าว ผู้เสียชีวิตประมาณ 20 นาทีต่อครั้ง ปัญหาเสียงตามสาย บางครั้งเสียงเบา เกินไปหรือดังเกินไป</p>
<p>มารีเยห์ ยิดนรดิน เริ่ม จัดรายการ ปี 2550 เฉพาะวันเสาร์และวัน อาทิตย์ เวลา 16.40- 17.00 น.</p>	<p>เสียงตามสายชุมชนสุเหร่า ทรายกองดิน</p>	<p>จัดรายการเพื่อสุขภาพ และสมุนไพรรเพื่อ สุขภาพ นำมาจากบทความต่างๆ รายข่าว ท้องถิ่น งานแต่งงาน งานการกุศล ข่าว การศึกษาในท้องถิ่น ข่าวการศึกษาทั่วไป หรือเหตุการณ์ปัจจุบันที่น่าสนใจ ข่าวที่ เด็กๆ สนใจ การใช้คำพูดสุขภาพ ใช้ถ้อยคำอย่างซ้ำๆ เพื่อให้ผู้ฟังได้รับฟังอย่างชัดเจนไม่คำพูดที่ กำกวม การประชุมสัมพันธ์ งานการกุศล ในชุมชน งานราชการ ประกาศผู้เสียชีวิต 3 ครั้งเพื่อให้ผู้รับฟังได้รับฟังได้ชัดเจนเกี่ยวกับ บุคคลที่เสียชีวิตสถานที่ฝังศพ เวลาและ สถานที่ขอพรให้ผู้ตายให้ชัดเจน เสียงชัดบางไม่ชัดมีไมโครโฟนตัวเดียว ต้องการไมโครโฟนสองตัวเพื่อจะให้เสียงชัด ขึ้น (สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 56)</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

ผู้ดำเนินรายการ	สถานีกระจายเสียงชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน	บทสัมภาษณ์
ชุมชนฯ จันทิมา จัดรายการมา 2 เดือน	เสียงตามสายชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน	<p>เป็นการจัดรายการครั้งแรกโดยหาบทความมาอ่านให้ผู้รับฟังเสียงตามสายฟัง และมีสคริปต์ ปรกติไว้ในการเตรียมการจัดรายการในหัวข้อที่จะพูดเพื่อไม่ให้เกิดอาการประหม่าจะช่วยให้การดำเนินรายการได้ดีมีข้อผิดพลาดน้อยลง</p> <p>ควรเตรียมการก่อนดำเนินรายการโดยใช้วิธีดูสคริปต์หลายเที่ยวช่วยลดการประหม่าจะช่วยจัดรายการให้น่ารับฟัง</p> <p>การใช้ภาษาที่เรียบง่าย การพูดหรือการใช้คำเสียงนุ่มนวล ไม่พูดหยาบคาย พูดให้ชัดเจนมีจังหวะ</p> <p>การประชาสัมพันธ์ข่าวหรือประกาศผู้เสียชีวิต จะต้องตรวจสอบข้อมูลหลายๆ เที่ยว ชื่อ ชื่อสกุล ชื่อใช้เรียกขานปัจจุบัน เวลาละหมาดยามาซะ(คนตาย) จะประกาศสามารถบอหนึ่งครั้ง</p>
นายวินัย ยูอันเงาะ	เสียงตามสายชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน	<p>เป็นฝ่ายประชาสัมพันธ์ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน เชิญชวนให้ทำกิจกรรมของทางชุมชน ให้ความรู้บทความประวัติศาสตร์ ต้องมีข้อมูลอยู่ในมือ รายงานข้อมูลเกี่ยวน้ำท่วม</p> <p>การใช้สำเนียงการพูดฟังชัดเจนจะนำข้อมูลจากการไปดูสถานที่จริง</p> <p>ประกาศข่าวหรือประกาศผู้เสียชีวิตในชุมชนจะประกาศประมาณ 3 ครั้ง เพื่อให้ประชาชนได้ทราบในครั้งแรก ครั้งที่สองเพื่อจะได้ทบทวนข้อความครั้งที่สามเพื่อจะให้ชัดเจนในข้อความใครอยู่ที่ไหน เวลาเท่าไร ใช้ชื่อเรียกขานปัจจุบัน</p> <p>ใช้คำพูดที่สุภาพ ใช้คำพูดภาษาชาวบ้าน ใดไม่สุภาพต้องขอโทษผู้ฟังก่อนพูด(สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2556)</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

ผู้ดำเนินรายการ	สถานีกระจายเสียงชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน	บทสัมภาษณ์
<p>อัจฉรีย์ี้อาจารย์นิก เป็นโฆษกตามงาน แต่งงาน และงานการ กุศลทุกสถาบัน</p>	<p>เสียงตามสายชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน</p>	<p>เป็นประชาสัมพันธ์และพิธีกรในงานต่าง ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน และ ในโอกาสอื่นๆ เช่น งานการกุศลของมูลนิธิ ธิ สันนิธิอิสลาม เป็นพิธีกรในรายการต่างเหตุ อุทกภัย วาตภัย เพื่อขอบริจาค ช่วยสิ่งของ ไปช่วยเหลือ และเป็นประชาสัมพันธ์ให้กับ ชุมชนอื่นที่อยู่ในเครือของสุเหร่าทรายกอง ในลักษณะร่วมกันบริหาร เช่น ทำแผ่นสปรอ ร์ตงานต่างเพื่อหารายได้ แนว การประชาสัมพันธ์ใช้เสียงดังฟังชัดใช้ภาษา สุภาพ เรียบง่าย</p>
<p>อัจฉรีย์ีสมาณ เต่นซอ เป็นโฆษกหนัง กลางแปลงหรือหนังขาย ยาและเป็นนักพากษ์หนัง อินเดีย</p>	<p>เสียงตามสายชุมชนสุเหร่า ทรายกองดิน</p>	<p>- ประชาสัมพันธ์พิเศษ อาวุโส ในการแต่ง เพลงฉ่อยเรียกกร้องให้บริจาค เรียกร้อง ให้บริจาคเมื่อเกิดอุทกภัย วาตภัย ที่เกิดในประเทศ - ใช้แนวการพูดเสียงดังฟังชัด ใช้ภาษา เรียบง่าย ไม่พูดเร็ว ใช้สำนวนการพูดว่าพบ กันใหม่เมื่อชาติต้องการ ใช้การพูดในเชิง ขอร้อง และโน้มน้าวให้คอยตามไม่พูดสอ เสียดหรือเปรียบเปรย หรือตีวักกระทบ คราด พูดด้วยความจริงใจ ไม่แสร้ง พูดให้เกียรติผู้ฟัง ไม่ยกตนข่มท่านเสนอ แนวคิดในเชิงสอบถาม (สัมภาษณ์วันที่ 7 พฤษภาคม 2556)</p>

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การใช้ยุทธศาสตร์เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน : กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาอุลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ภราดร ปรารงค์จันทร์ (2544, หน้า 94-95) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อรูปแบบรายการกระจายเสียงตามสาย โดยได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อสภาพการจัดรายการกระจายเสียงตามสาย เพื่อสร้างและพัฒนา รูปแบบการกระจายเสียงตามสาย ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบรายการกระจายเสียงตามสาย และศึกษาความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อสภาพการจัดรายการกระจายเสียงตามสาย ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบรายการกระจายเสียงตามสายของมหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบ รายการเสียงตามสายขึ้น 3 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบข่าว เป็นรูปแบบที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีเนื้อหาชัดเจนในเวลาที่เหมาะสม มีเพลงเปิดและเพลงปิดรายการที่ใช้เพลงมหาวิทยาลัย 2) รูปแบบสาระความรู้ เป็นรูปแบบที่นักศึกษาพึงพอใจสูงสุดในข้อการได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ส่วนเพลงเปิดและเพลงปิดรายการซึ่งเป็นเพลงมหาวิทยาลัยเป็นข้อที่นักศึกษาพึงพอใจน้อยที่สุด และ 3) รูปแบบบันเทิง เป็นรูปแบบที่นักศึกษาพอใจเพลงที่เปิดในรายการมากที่สุด เนื่องจากเป็นเพลง ยอดนิยม ส่วนเวลาที่ใช้ 10 นาทีนั้น นักศึกษามีความพึงพอใจน้อยที่สุด ส่วนข้อเท็จจริงที่สำคัญ ในการจัดรายการที่นักศึกษาต้องการคือ นักศึกษาต้องการมีส่วนร่วมในการจัดรายการ โดยรายการ เสียงตามสายที่นักศึกษาเลือกจะรับฟังคือรูปแบบรายการที่รวมทั้งข่าวสาร สาระความรู้และบันเทิง เข้าด้วยกัน โดยที่ไม่ว่าจะจัดรูปแบบรายการใด ความพึงพอใจของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ภราดร ปรารงค์จันทร์ (2544, หน้า 57-59) ยังได้ศึกษาศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อเสียง ตามสายที่มีต่อความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติการเกี่ยวกับการสุข ภิบาลอาหารของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี ผลการวิจัยพบว่าหลักการได้รับได้รับรายการความรู้ด้านการสุขาภิบาล อาหารทางสื่อเสียงตามสายแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีการเพิ่มความรู้ เปลี่ยนแปลงทัศนคติและการปฏิบัติ ตนไปในทางที่ถูกลักษณะยิ่งขึ้นอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อายุและการศึกษามีความสำคัญกับ ระดับความรู้และปฏิบัติด้านการปฏิบัติตนด้านการสุขาภิบาลอาหารแต่ฐานะทางเศรษฐกิจและจำนวน สมาชิกภายในครอบครัวไม่มีความสำคัญสัมพันธ์กับระดับความรู้และการปฏิบัติตนด้านการสุขาภิบาล นอกจากนี้ยังพบว่าด้านอายุ การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและจำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้านการสุข ภิบาลด้านอาหาร อายุการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารทางสื่อเสียงตามสาย ระดับความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และการปฏิบัติการด้านสุขาภิบาลอาหาร

รัตนาภรณ์ สุวคนธ์ (2544, หน้า 68-71) ได้ศึกษาความพึงพอใจและความต้องการรายการ วิทยุกระจายเสียงของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศ ชายชอบฟังรายการมากกว่าเพศหญิง โดยรับฟังขณะขับรถยนต์และโดยสารรถยนต์มากที่สุด ส่วนใหญ่ ชอบรับฟังรายการเพลง เพราะสร้างความบันเทิงและผ่อนคลายอารมณ์

ลาวัลย์ ศรีรัตน์ (2544, หน้า 85-88) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของสื่อเสียงตามสาย ที่มีต่อความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติกับสุข วิทยาลัยอาชีวศึกษาของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี ผลการวิจัย พบว่า หลักการได้รับฟังรายการความรู้ด้านสุข วิทยาลัยอาชีวศึกษาทางสื่อ เสียงตามสายแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีการเพิ่มความรู้ เปลี่ยนแปลงทัศนคติและการปฏิบัติตนไปในทางที่ถูกต้องยิ่งขึ้นอยู่ทางสถิติการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ และการปฏิบัติตนด้านสุข วิทยาลัยอาชีวศึกษา แต่ฐานะทางเศรษฐกิจและจำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ และการปฏิบัติตน ด้านการสุข วิทยาลัย นอกจาก นี้ยังพบว่า อายุการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่มีความสำคัญระดับการเปิดรับข่าวสารทางสื่อเสียงตามสาย ระดับความรู้ มีความสำคัญกับทัศนคติ และการปฏิบัติตน ด้านการอาหาร นอกจากนี้ ลาวัลย์ ศรีรัตน์ (2544, หน้า 75-79) ยังได้ สำนวจ ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริการเสียงตามสายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านเทคนิคของระบบ เสียงตามสายด้านเนื้อหาสาระของข่าวสาร ด้านความสามารถของผู้ประกาศข่าวสาร ด้านประสิทธิภาพ เสียงตามสาย ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริการเสียงตามสายมหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก ด้านเทคนิคระบบเสียงตามสาย อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.602) การบริการเสียงตามสาย ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก ด้านเนื้อหา สาระของข่าวสารอยู่ในระดับพอใช้ 3) การบริการ เสียงตามสายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก ด้านความสามารถของผู้ประกาศข่าวสาร อยู่ในระดับพอใช้ได้ มีค่าเฉลี่ย 3.34) การบริการเสียงตามสายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก ด้านประสิทธิภาพของรายการเสียงตามสายดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 5) การบริการเสียง ตามสายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา ด้านระบบเสียงตามสายอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 6) การบริการเสียงตามสายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา ด้านเนื้อหาสาระของข่าว อยู่ในระดับพอใช้ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 7) การบริการเสียงตามสาย ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา อยู่ในระดับพอใช้ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 8) การบริการเสียงตามสายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา ด้านประสิทธิภาพ ของรายการเสียงตามสายอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

ดวงพร คำคุณวัฒน์ (2547, หน้า 72-74) ได้ศึกษาการดำเนินงานหอกระจายข่าวสาร ที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า วิธีการดำเนินงานหอกระจาย ข่าวสารที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างยั่งยืนสามารถจำแนกการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานหอกระจายข่าวสาร ผลที่เกิดกับการดำเนินงานหอกระจาย ข่าวสารประจำหมู่บ้าน และผลที่เกิดกับเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานหอกระจายข่าวสาร โดยทุกส่วนต้องใช้ หลักการมีส่วนร่วมในทุกๆระดับและทุกขั้นตอนการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของโครงสร้างงาน การบริหาร การจัดการกระจายเสียง เนื้อหาสาระ การนำเสนอ ผู้ฟัง การจัดกิจกรรมเสริม ทั้งนี้ ดำเนินงานภายใต้เงื่อนไขสำคัญคือการพึ่งพาตนเอง ทั้งในการผลิต ผู้ดำเนินงาน และด้านการรับ การสนับสนุน กล่าวคือ ไม่ควรยึดติดกับหน่วยงานใดเพียงหน่วยงานเดียว สำหรับปัจจัยที่ทำให้ การดำเนินงานหอกระจายข่าวสารมีความยั่งยืน คือ ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจวิธีการทำงาน อย่างมีส่วนร่วม มีความมั่นใจ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้คนรุ่นใหม่ ชุมชนเข้ามาร่วมงาน มีเครือข่าย ที่เข้มแข็ง และได้รับการสนับสนุนจากภายนอก

ดนูชา สลีวงศ์ (2549, หน้า 72-75) ได้ศึกษา ความคาดหวังและความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนมูลนิธิบุญญานาถ (FM90.75 MHz) วัดโสมนาราม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนมูลนิธิบุญญานาถในระดับที่มาก โดยคาดหวังที่จะได้รับฟังรายการประเภทข่าวสารหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกชุมชน คาดหวังที่จะได้รับฟังรายการที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้การศึกษาในด้านต่างๆ ให้มีการนำเสนอเนื้อหารายการที่หลากหลาย ไม่น่าเบื่อ ให้ผู้จัดรายการใช้ภาษาถิ่นในรายการ และคาดหวังที่จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับฟังมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนได้รับความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์ ในส่วนของความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนมูลนิธิบุญญานาถมาก ในประเด็นที่นำเสนอเนื้อหารายการทันสมัย มีสารความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนมูลนิธิบุญญานาถ มีความสัมพันธ์ในทางบวก กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังจากการรับฟังรายการมากก็จะมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการมากตามไปด้วย

กิติวาสัน เจริญวัฒน์ชัย (2550, หน้า 109-111) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของสื่อโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย เพื่อศึกษาลักษณะประชากรผู้รับสารที่มีต่อการรับฟังสื่อโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย เพื่อศึกษารูปแบบการผลิตสื่อโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย เพื่อศึกษาเนื้อหาการนำเสนอเนื้อหาโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย และเพื่อศึกษาประเภทสินค้าที่โฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างวัยทำงานที่มีอายุ 20-45 ปี จำนวน 400 คน ผลการศึกษา รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการฟังสื่อโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสายที่แตกต่างกัน ส่วนรูปแบบการผลิตสื่อโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาภายใน 1 เดือน ส่วนใหญ่เดินมา 1-2 ครั้ง ช่วงเวลาในการเดินคือ เวลา 20.00 น. ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่ามีการจัดรายการโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย และชอบฟังการจัดรายการสดมากที่สุด ใช้ระยะเวลาในการฟังน้อยกว่า 1 ชั่วโมง โดยเห็นว่าระบบเสียงตามสายมีความดังปานกลาง และคิดว่าอุปกรณ์ในการได้ยินเสียงตามสาย คือ เสียงสื่ออื่นๆ กลุ่มผู้ฟังรู้สึกชอบฟังเพลงมากเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือชอบฟังโฆษณา ส่วนผลการวิเคราะห์การนำเสนอเนื้อหาโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่รู้สึกรังเกียจหรือฟังเนื้อหาโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย เพราะเนื้อหาที่นำเสนอเป็นเนื้อหาที่ธรรมดาและรู้สึกไม่แตกต่างกับสื่ออื่นๆ ส่วนใหญ่ชอบลักษณะเนื้อหาโฆษณาที่มีเพลงประกอบคำโฆษณา เพราะสามารถจดจำสินค้าได้ง่ายและเพลิดเพลิน ในขณะที่ฟัง กลุ่มผู้ฟังคิดว่าฟังเนื้อหาโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสายทำให้รู้จักสินค้ามาก และเห็นว่าเสียงประกอบในเนื้อหาโฆษณามีเสียงชัดปานกลางสาย และผลการวิเคราะห์ประเภทสินค้าที่โฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างคิดว่าโฆษณาสินค้ามีความจำเป็นต่อสื่อเสียงตามสาย และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำสินค้าที่โฆษณาผ่านระบบเสียงตามสายได้ 2-3 ชนิด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาในการเดินน้อย และจำเฉพาะโฆษณาสินค้าที่ตนเองสนใจเท่านั้น ทำให้จำสินค้าได้ไม่มากเท่าที่ควร โดยกลุ่มตัวอย่างคิดว่าสินค้าที่โฆษณาผ่านระบบเสียงตามสายเป็นสินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่มมาก เพราะสินค้าประเภทนี้เป็นสินค้าที่หาซื้อได้ง่าย มีวางขายในห้างสรรพสินค้า เมื่อฟังโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสายคิดว่าสินค้า น่าสนใจมีประโยชน์ ทำให้รู้จัก

สินค้าเพิ่มมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของฟังโฆษณาสินค้าลดราคา แต่มีความคิดเห็นที่ไม่สมควรมากนักที่จะนำสินค้ามาโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย

ชาตรี กัณหา (2551, หน้า 2-3) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของการบริการเสียงตามสาย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า การประชาสัมพันธ์โดยระบบเสียงตามสาย ในมหาวิทยาลัย เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นการประเมินโครงการในองค์กรมีความสำคัญมาก ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะทำการศึกษา “ประสิทธิภาพของการบริการเสียงตามสายมหาวิทยาลัยรามคำแหง” เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การปฏิบัติงานด้านเสียงตามสาย ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น โดยให้ความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

- 1) ด้านเนื้อหาของสาระของข่าวสาร
- 2) ด้านความสามารถของผู้ประกาศข่าวสาร
- 3) ด้านการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้และมีเหตุผล
- 4) ด้านเทคนิคของระบบเสียงตามสาย
- 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง นักศึกษากับมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ธวัช สีนโพลย์ผล (2551, หน้า 84-87) ได้ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อบริการ เสียงตามสายของเทศบาลตำบลสระกระโจม อำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยได้ศึกษา ความคาดหวังและข้อเสนอแนะบริการเสียงตามสายในด้านเนื้อหาสาระ ด้านการให้ข่าวสาร ด้านโฆษก และด้านการมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคาดหวังการให้บริการ เสียงตามสาย ของเทศบาลตำบลสระกระโจม อำเภอตอนเจดีย์ อำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีรูปแบบเนื้อหารายการที่เป็นประโยชน์สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อ เหตุการณ์ทั้งข่าวสารภายในชุมชน ข่าวสารทั่วไปและภายนอกชุมชนช่วงเวลาเช้า (05.30-08.30 น.) เวลากลางวัน (12.00-13.00 น.) และเวลาเย็น (17.00-18.00 น.) ส่วนโฆษกจะต้องมีเสียงดี ออกเสียง ได้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี ใช้ภาษาง่ายๆ สื่อความหมายชัดเจน และมีเทคนิคในการดึงดูดใจผู้ฟัง โดยอาจจะเปลี่ยนเสียงผู้พูดบ้าง เช่น หญิงชายสลับกัน สำหรับด้านการมีส่วนร่วมส่วนใหญ่ มีความคาดหวังในการสามารถส่งข่าวสารมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มากที่สุด นอกจากนี้ประชาชน ยังได้เสนอแนะการดำเนินการบริการเสียงตามสายของเทศบาลตำบลสระกระโจมว่า ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ ประเมินผลการดำเนินการบริการเสียงตามสาย โดยประเมินการรับฟังและความนิยมของประชาชน และประเมินการเปลี่ยนแปลงของประชาชน ในด้านการพัฒนาอาชีพ สุขภาพ คุณธรรม จริยธรรมโดยรวม อีกทั้งควรมีการปรับปรุงมาตรฐาน ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะทางเทคนิค เพื่อให้การใช้งานมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเทคโนโลยี ทางด้านเครื่องเสียงอย่างทันสมัยด้วย

ทรงยศ แสนทวีสุข (2552, หน้า 76-79) ได้ศึกษาการปรับปรุงสื่อเสียงตามสายของเทศบาล เมืองท่าข้าม อำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อทราบสถานะของการดำเนินงานเสียงตามสาย และหาแนวทางการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาสื่อเสียงตามสายให้ตรงกับความต้องการ ของประชาชนและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานสื่อเสียงตามสายของเทศบาล เมืองท่าข้าม ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารและประชาชนพอใจกับการดำเนินงาน โดยแสดงความต้องการฟังข้อมูลข่าวสารในท้องถิ่นมากที่สุด และต้องการให้เพิ่มเวลาการกระจายเสียง

ในช่วงเย็น (17.00-18.00 น.) แต่ยังไม่สามารถกระจายเสียงครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด อีกทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมของผู้รับฟังสื่อเสียงตามสาย ขาดระบบสนับสนุนด้านข้อมูลสารสนเทศ และการประเมินผลเพื่อการพัฒนา ดังนั้นแนวทางการปรับปรุงสื่อเสียงตามสายจึงควรมี คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานสื่อเสียงตามสายแบบจตุภาคี คือ ส่วนฝ่ายผู้บริหาร ข้าราชการประจำ สมาชิกสภาเทศบาล และส่วนของประชาชน พร้อมทั้งปรับทิศทางการผลิตรายการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจัดตั้งชมรมสื่อเสียงตามสายส่งตัวแทนเข้าร่วมจัดรายการ ปรับผังรายการให้มีรายการกระจายเสียงที่เป็นเวทีประชาชน เวทีสมาชิกเทศบาล มีระบบโทรศัพท์ เข้าร่วมรายการ จัดหารายได้เพื่อสร้างแรงจูงใจเป็นค่าตอบแทนผู้จัดรายการ เพิ่มจุดติดตั้งตัวรับสัญญาณกระจายเสียง เชื้อสัญญาณกระจายเสียงเข้ากับวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น และกระจายเสียงออนไลน์ในเว็บไซต์ของเทศบาลเมืองท่าช้าง เพื่อให้ผลการกระจายเสียงรายการของสื่อเสียงตามสายมีความครอบคลุมพื้นที่ ให้ผู้จัดรายการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศทั้งก่อนและหลังกระจายเสียง ประการสำคัญ ต้องมีระบบการประเมินผลการดำเนินงานในทุกๆ 3 เดือน โดยหน่วยงานด้านการวางแผนวิเคราะห์นโยบายของเทศบาล เพื่อให้การดำเนินงานสื่อเสียงตามสายมีแนวทางการปรับปรุงพัฒนาสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้รับฟังและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในด้านการสื่อสารเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

จากการการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้เห็นถึงความสำคัญของสื่อเสียงตามสาย ที่มีหน้าที่ในการถ่ายทอดข่าวสาร ให้ความบันเทิง และเป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างผู้รับสาร และ ผู้ส่งสาร และปัจจุบันยังพบว่าสื่อเสียงตามสายยังคงมีบทบาทและความสำคัญในการถ่ายทอดข้อมูลของสินค้า เพื่อให้ผู้รับสารรับรู้และตัดสินใจซื้อสินค้า สื่อเสียงตามสายจึงมีลักษณะเหมือนกับสื่อชนิดอื่นๆ แตกต่างกันตรงที่สื่อเสียงตามสายมีลักษณะพิเศษในการเข้าถึงคนฟังได้เป็นจำนวนมากในพื้นที่เฉพาะ และนอกจากนี้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ยังทำให้เห็นถึงความสำคัญของสื่อเสียงตามสายที่มีผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ที่ได้รับฟัง โดยการรับข่าวสารนั้นจะมีปัจจัยต่างๆ ที่แตกต่างกันของการจัดรายการและผู้รับฟังรายการเสียงตามสาย ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของเสียงตามสายที่มีต่อชุมชน ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยเป็นทั้งสมาชิกและเป็นสัปบุรุษ จึงมีความสนใจที่จะศึกษา ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน : กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงสามแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชนมากที่สุด

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชน
สุเหร่าทรายกองดิน : กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กاملู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ
เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและการพัฒนา (research and development)
ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวทางการดำเนินการตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีสร้างเครื่องมือ
- 3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน
(กاملู้ลอิสลาม) ตั้งอยู่แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 845 คน นักจัดรายการ
เสียงตามสายจำนวน 18 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน
(กاملู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 230 คน นักจัดรายการ
เสียงตามสายจำนวน 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 240 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีสร้างเครื่องมือ

การวิจัย ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่า
ทรายกองดิน: กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กاملู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี
กรุงเทพมหานครผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

3.2.1 แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง (unstructured in-depth interview)

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อสัมภาษณ์นักจัดรายการ สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม/วิทยุ/วิทยุ
ชุมชน/เสียงตามสาย จำนวน 10 คน ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดี (best practice) ของการจัดรายการ
ที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างในการส่งเสริมและพัฒนานักจัดรายการของ เสียงตามสายของสุเหร่า
ทรายกองดิน(กاملู้ลอิสลาม)

3.2.2 แบบสอบถาม การดำเนินงานเสียงตามสายของ ชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน
(กاملู้ลอิสลาม)

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามประชาชนในชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) เกี่ยวกับการดำเนินรายการเสียงตามสายของชุมชน โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการรับฟังและพฤติกรรมการรับฟังรายการเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(กามาลูลอิสลาม)

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม)

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงาน ระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม)

โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) สร้างแบบสอบถาม และเสนออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปขอรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงต่อเนื้อหา (content validity) ความครอบคลุมของเนื้อหา สำนวนภาษา และความถูกต้อง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำเสนอแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูล
- 3) ภายหลังจากได้ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบ (try-out) กับประชากรชุมชนเกาะใหญ่ มีใช้ชุมชนตัวอย่าง โดยคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 ชุด แล้วมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารอนบาค (cronbach's coefficient alpha) เพื่อทดสอบค่าความเชื่อมั่น (reliability)
- 4) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างประชาชนในชุมชนสามัคคีพัฒนา (กามาลูลอิสลาม) ที่กำหนดไว้จำนวน 240 คน
- 5) นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินรายการเสียงตามสายของชุมชนต่อไป

3.2.3 แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย

เป็นแบบบันทึก การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพัฒนาระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้บันทึกข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(กามาลูลอิสลาม) ในด้านรูปแบบของรายการที่ควรพัฒนา การนำเสนอข่าว โฆษก/ผู้ประกาศ ลักษณะการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ช่วงเวลาในการนำเสนอข่าว การมีส่วนร่วมของชุมชน

3.2.4 โครงการ ฝึกอบรม การส่งเสริมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม)

เป็นโครงการ ฝึกอบรม ที่ผู้วิจัยร่วมกับผู้จัดรายการ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) ร่วมกันจัดขึ้นเพื่อ ฝึกอบรม เรื่อง เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

1) จัดทำ โครงการ ฝึกอบรม การส่งเสริมการ ดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่า ทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) และเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอข้อแนะนำและแนวทางการดำเนินงานในการอบรม

2) จัดทำแบบประเมินผลการอบรมก่อนหลังการอบรม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3) จัดทำ โครงการ ฝึกอบรม การส่งเสริมการ ดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่า ทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) และนำไปใช้ในการอบรมและประเมินผลการอบรม

3.2.5 โครงการศึกษาดูงานเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)

เป็นโครงการ ศึกษาดูงานที่ผู้วิจัยร่วมกับผู้จัดรายการ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) ร่วมกันจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

1) จัดทำโครงการ ศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่า ทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) และเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอข้อแนะนำและแนวทางการดำเนินงาน

2) จัดทำแบบประเมินผลการศึกษาดูงาน และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3) จัดทำโครงการ ศึกษาดูงาน ที่ผู้วิจัยร่วมกับผู้จัดรายการ เสียงตามสายของสุเหร่า ทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) และนำไปใช้ในการศึกษาดูงานและประเมินผลการศึกษาดูงาน

3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.3.1 การศึกษาบริบท สภาพการใช้ประโยชน์เสียงตามสายและแนวทาง เพื่อนำข้อมูล มาใช้เป็นแนวทางในการ ปรับปรุงและพัฒนาการ จัดรายการ เสียงตามสาย ได้ตรงกับความต้องการ ของชุมชน โดยขอความร่วมมือจากนักจัดรายการเสียงตามสาย ในการจัดเก็บข้อมูลตามแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน โดยได้สำรวจข้อมูลในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556

3.3.2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ข้อมูลจากแบบสอบถาม และนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ มาเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)

3.3.3 กำหนด แนวทาง การพัฒนา การดำเนินงาน ระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่า ทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม) ตามผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

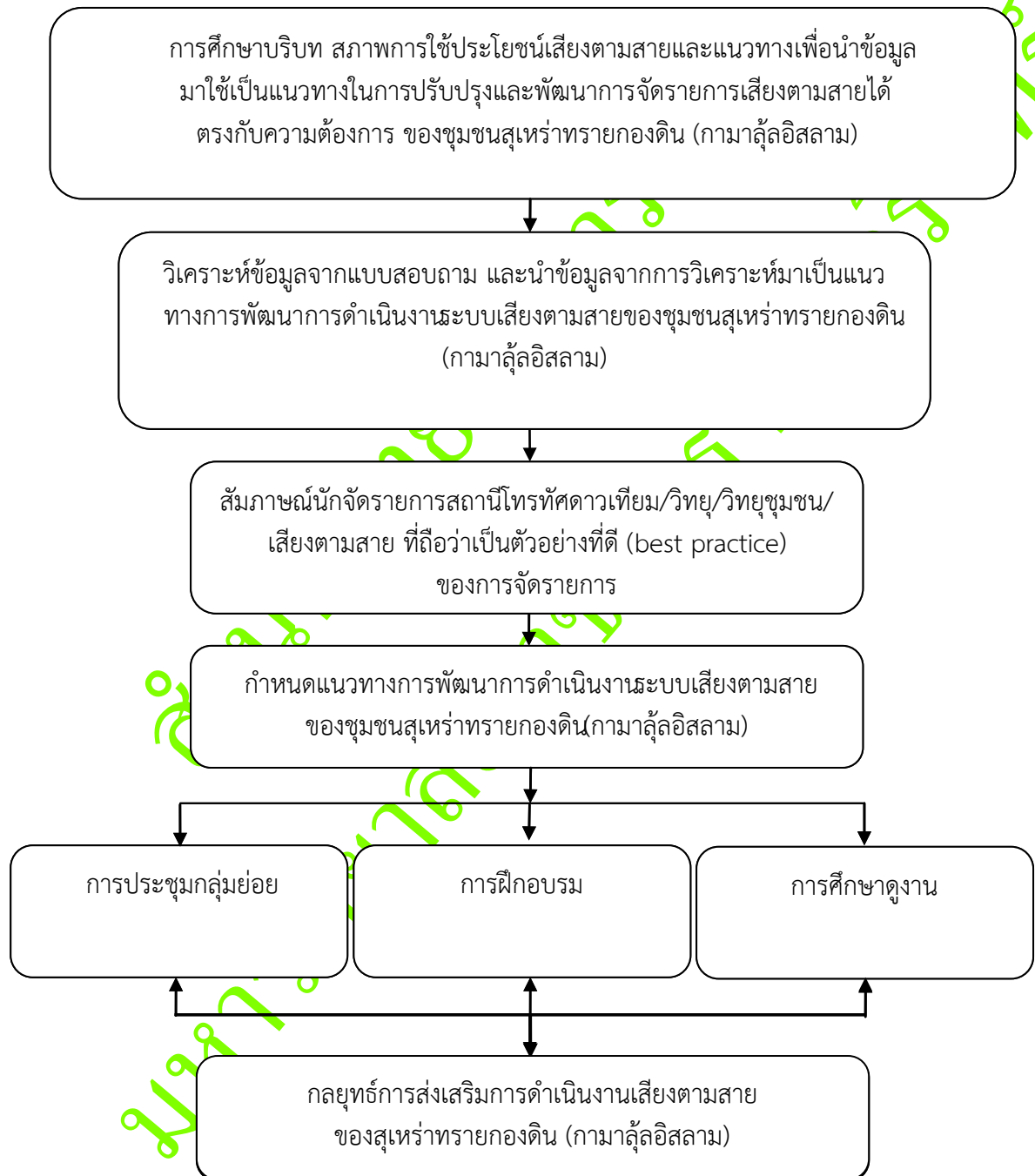
3.3.4 สัมภาษณ์นักจัดรายการ สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม/วิทยุ/วิทยุชุมชน/เสียงตามสาย จำนวน 10 คน ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดี (best practice) ของการจัดรายการที่สามารถ ใช้เป็นแบบอย่างในการส่งเสริมและพัฒนาักจัดรายการของ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)

3.3.5 จัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อ พัฒนาการดำเนินงาน ระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่า ทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม)

3.3.6 จัดโครงการ ฝึกอบรม เพื่อพัฒนาการดำเนินงานระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่า ทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม)

3.3.7 จัดโครงการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาการดำเนินงานระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม)

3.3.8 ประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงานระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) โดยการเปรียบเทียบผู้รับฟังเสียงตามสายก่อนหลังและความพึงพอใจก่อนและหลังการพัฒนา

ภาพ 5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ถอดบทสัมภาษณ์นักจัดรายการ สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม/วิทยุ/วิทยุชุมชน/ เสียงตามสาย จำนวน 10 คน ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดี (best practice) ของการจัดรายการที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดรายการของ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาล์อ์อิสลาม) และนำมาบรรยายในรูปตาราง

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดย ข้อมูลเชิงปริมาณดำเนินการโดยนำแบบสอบถาม มาตรวจสอบความสมบูรณ์ หลังจากนั้นลงรหัสข้อมูล และป้อนข้อมูลที่แปลงรหัสข้อมูล ลงคอมพิวเตอร์ นำมาประมวลทางสถิติ จากนั้นนำผลไปวิเคราะห์หาค่า เฉลี่ย และค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน

3.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินการโดยวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ทำให้ได้แนวทางในการปรับปรุงการจัดรายการ เสียงตามสาย

3.4.4 ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ \bar{X} และ S.D.

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชน
สุเหร่าทรายกองดิน : กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ
เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการดำเนินงานเสียงตามสาย ของสุเหร่าทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม)
แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับผลการรับฟังและพฤติกรรมการรับฟังรายการเสียงตามสายของชุมชน
สุเหร่าทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม)
- 3) ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ล
อิสลาม)

4) ข้อเสนอแนะต่อระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม)
ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่า
ทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร)

1) ผลการสัมภาษณ์นักจัดรายการ สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม/วิทยุ/วิทยุชุมชน/
เสียงตามสาย

2) ผลการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพัฒนาระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่า
ทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)

3) ผลการฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน
(กามาลู้ลอิสลาม)

4) ผลการศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเสียงตามสายของ สุเหร่าทรายกองดิน
(กามาลู้ลอิสลาม)

ตอนที่ 3 ผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน
(กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาปรากฏรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษา การดำเนินงานเสี่ยงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)
ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=240)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	126	52.50
หญิง	114	47.50
สถานภาพสมรส		
โสด	57	23.75
สมรส	173	72.08
หม้าย/หย่าร้าง	10	4.17
อายุ		
11-15 ปี	8	3.33
16-25 ปี	17	7.08
26-35 ปี	36	15.00
36-45 ปี	138	57.51
ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป	41	17.08
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	104	43.33
มัธยมศึกษาตอนต้น	45	18.76
อนุปริญญา/ปวส.	36	15.00
ปริญญาตรี	41	17.08
สูงกว่าปริญญาตรี	14	5.83

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=240)	ร้อยละ
นับถือศาสนา		
พุทธ	55	22.92
คริสต์	5	2.08
อิสลาม	180	75.00
อาชีพหลัก		
รับราชการ/พนักงานวิสาหกิจ	61	25.42
พนักงานหน่วยงานเอกชน	105	43.75
นักเรียน/นักศึกษา	18	7.50
ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง	42	17.50
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	14	5.83
รายได้ต่อเดือน		
ไม่มีรายได้	37	15.42
ต่ำกว่า 5,000 บาท	12	5.00
5,001 - 10,000 บาท	81	33.75
10,001 - 20,000 บาท	95	39.58
20,001 บาทขึ้นไป	15	6.25

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 52.50 เป็นเพศหญิงร้อยละ 47.50

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานภาพครอบครัวสมรส แล้วร้อยละ 72.08 รองลงมา มีสถานภาพโสดร้อยละ 23.75 และมีสถานะหม้าย/หย่าร้างร้อยละ 4.17

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 57.51 รองลงมา มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 17.08 มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 15 มีอายุระหว่าง 16-25 ปี ร้อยละ 7.08 และมีอายุระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 3.33

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือระดับประถมศึกษา ร้อยละ 43.33 รองลงมา มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 18.76 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 17.08 มีระดับการศึกษานุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 15 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.83

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 75 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 22.92 และนับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 2.08

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี อาชีพหลักเป็นพนักงานหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 43.75 รองลงมาคืออาชีพรับราชการ/พนักงานวิสาหกิจ ร้อยละ 25.42 ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้างร้อยละ 17.50 เป็นนักเรียน/นักศึกษาร้อยละ 7.50 และเป็นแม่บ้าน/พ่อบ้านร้อยละ 5.83

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 39.58 รองลงมาคือมีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 33.75 มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไปร้อยละ 6.25 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 5 และไม่มีรายได้ร้อยละ 15.42

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการรับฟังและพฤติกรรมการรับฟังรายการเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน

จากการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผลการรับฟังและพฤติกรรมการรับฟังรายการเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดินปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 4 ผลการรับฟังและพฤติกรรมการรับฟังรายการเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน

ข้อมูล	จำนวน (n=240)	ร้อยละ
การรับฟังเสียงตามสาย		
ฟังเป็นประจำ	125	52.08
ฟังบ้างนานๆ ครั้ง	102	42.50
ไม่เคยฟัง	13	5.42
ความชัดเจนของการรับฟังเสียงตามสาย		
ชัดเจน	100	41.66
ชัดเจนปานกลาง	135	56.26
ไม่ชัดเจน	5	2.08
ช่วงเวลาในการรับฟังเสียงตามสาย		
06.00-08.00 น.	47	19.59
06.30-08.00 น.	68	28.33
08.00-08.15 น.	102	42.50
07.00-08.30 น.	23	9.58
ช่วงเวลาของวันเสาร์อาทิตย์ที่ชอบรับฟังเสียงตามสาย		
16.45-18.00 น.	73	30.42
17.00-18.00 น.	94	39.17
17.15-18.00 น.	48	20.00
17.30-18.30 น.	25	10.41

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (n=240)	ร้อยละ
หัวข้อที่ชอบฟังเสียงตามสาย		
ข่าวท้องถิ่น	93	38.75
รายการว่ากล่าวตักเตือน	72	30.00
ความรู้ศาสนา	51	21.25
อาชญากรรมท้องถิ่น	24	10.00
รูปแบบรายการเสียงตามสายที่ชอบมากที่สุด		
ข่าว	98	40.83
วิเคราะห์สถานการณ์	68	28.33
บทความสารคดี	40	16.67
การสัมภาษณ์	34	14.17
กิจกรรมที่ทำขณะรับฟังเสียงตามสาย		
ฟังยามว่าง	105	43.75
ปรุงอาหาร	64	26.67
ขณะทำงาน	21	8.75
กำลังจะไปทำงาน	39	16.25
กำลังนอน	11	4.58
ข่าวสารที่ท่านได้รับจากการรับฟังเสียงตามสาย		
ข่าวสารสุขภาพ	122	50.83
สาระความรู้	82	34.17
ความเข้าใจเรื่องที่ฟังมากยิ่งขึ้น	36	15.00
ท่านได้รับประโยชน์จากการรับฟังเสียงตามสาย		
ได้ประโยชน์	228	95.00
ไม่ได้ประโยชน์	12	5.00
การนำประโยชน์ที่ได้รับจากการฟังเสียงตามสายไปใช้		
ชีวิตประจำวัน	162	67.50
การตัดสินใจ	48	20.00
การทำงาน	22	9.17
การเรียน	8	3.33
ท่านสนใจที่จะร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการเสียงตามสาย		

สนใจ	198	82.50
ไม่สนใจ	42	17.50

จากตาราง 4 พบว่า ในเรื่องการรับฟังเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ รับฟังเสียงตามสายเป็นประจำ ร้อยละ 52.38 รองลงมาฟังบ้างนานๆ ครั้ง ร้อยละ 42.50 และมีผู้ไม่เคยฟังเลย ร้อยละ 5.42

ความชัดเจนของการรับฟังเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่ามีความชัดเจนปานกลาง ร้อยละ 56.26 รองลงมาตอบว่าชัดเจนร้อยละ 14.66 และมีผู้ตอบว่าไม่ชัดเจนร้อยละ 2.08

ช่วงเวลาในการรับฟังเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่ารับฟังเสียงตามสายในช่วงเวลา 08.00-08.15 น. ร้อยละ 42.50 รองลงมาฟังเสียงตามสายในช่วงเวลา 06.30-08.00 น. ร้อยละ 28.33 รับฟังเสียงตามสายในช่วงเวลา 06.00-08.00 น. ร้อยละ 19.59 และรับฟังเสียงตามสายในช่วงเวลา 07.00-08.30 น. ร้อยละ 9.58

ช่วงเวลาของวันเสาร์อาทิตย์ ที่ชอบรับฟังเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าชอบรับฟังเสียงตามสายในช่วงเวลา 17.00-18.00 น. ร้อยละ 39.17 รองลงมาชอบรับฟังเสียงตามสายในช่วงเวลา 16.45-18.00 น. ร้อยละ 30.42 ชอบรับฟังเสียงตามสายในช่วงเวลา 17.15-18.00 น. ร้อยละ 20 และชอบรับฟังเสียงตามสายในช่วงเวลา 17.30-18.30 น. ร้อยละ 10.41

หัวข้อที่ชอบฟังเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า หัวข้อที่ชอบฟังเสียงตามสายคือข่าวท้องถิ่น ร้อยละ 38.75 รองลงมาคือรายการข่าวกล่าวตักเตือนร้อยละ 30 ความรู้ศาสนา ร้อยละ 21.25 และอาชญากรรมท้องถิ่นร้อยละ 10

รูปแบบรายการเสียงตามสายที่ชอบมากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่ารูปแบบรายการเสียงตามสายที่ชอบมากที่สุด คือข่าว ร้อยละ 40.83 รองลงมาคือวิเคราะห์สถานการณ์ ร้อยละ 28.33 บทความสารคดีร้อยละ 16.67 และกาสัมภาษณ์ร้อยละ 14.17

กิจกรรมที่ทำขณะรับฟังเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า กิจกรรมที่ทำขณะรับฟังเสียงตามสายคือฟังยามว่าง ร้อยละ 43.75 รองลงมาคือฟังขณะปรุงอาหารร้อยละ 26.6 ฟังขณะกำลังจะไปทำงานร้อยละ 16.2 ฟังขณะทำงานร้อยละ 8.75 และฟังขณะนอนร้อยละ 4.58

ข่าวสารที่ได้รับจากการรับฟังเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าข่าวสารที่ได้รับจากการรับฟังเสียงตามสายคือข่าวสารสุขภาพ ร้อยละ 50.83 รองลงมาคือสาระความรู้ร้อยละ 34.17 และความเข้าใจเรื่องที่ฟังมากยิ่งขึ้นร้อยละ 15

ได้รับประโยชน์จากการรับฟังเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า ได้รับประโยชน์จากการรับฟังเสียงตามสายร้อยละ 95.00 และตอบว่าไม่ได้ประโยชน์ร้อยละ 5

การนำประโยชน์ที่ได้รับจากการฟังเสียงตามสาย ไปใช้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า นำประโยชน์ที่ได้รับจากการฟังเสียงตามสาย ไปใช้ในชีวิตประจำวันร้อยละ 67.50 รองลงมานำไปใช้ในการตัดสินใจร้อยละ 20 นำไปใช้ในการทำงานร้อยละ 9.17 และนำไปใช้ในการเรียนร้อยละ 3.33

สนใจที่จะร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการเสียงตามสาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าสนใจที่จะร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการเสียงตามสาย ร้อยละ 82.50 และไม่สนใจที่จะร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการเสียงตามสายร้อยละ 17.50

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน
(กามาลู้อิสลาม)

จากการสอบถามความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 5 ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ความพึงพอใจด้านเทคนิค			
1. เทคนิคการจัดรายการเสียงตามสาย	3.12	0.49	ปานกลาง
2. ความชัดเจนของเสียงตามสาย	3.01	0.54	ปานกลาง
3. เทคนิคการนำเสนอข่าวน่าสนใจ	3.22	0.42	ปานกลาง
4. ความทั่วถึงของข่าวที่นำเสนอต่อชุมชน	3.32	0.64	ปานกลาง
5. วิธีการนำเสนอรายการนำติดตาม	3.41	0.50	ปานกลาง
6. ระบบเสียงตามสายมีความเหมาะสม	3.11	0.61	ปานกลาง
ความพึงพอใจด้านเนื้อหา			
7. เนื้อหาของรายการเสียงตามสาย	3.16	0.56	ปานกลาง
8. กิจกรรมที่ประกาศผ่านตามสายน่าสนใจ	3.03	0.64	ปานกลาง
9. ระยะเวลาในการออกรายการเหมาะสม	3.07	0.65	ปานกลาง
10. เนื้อหาข่าวและสาระเป็นประโยชน์ต่อท่าน	3.32	0.48	ปานกลาง
11. เนื้อหาข่าวและสาระเป็นประโยชน์ต่อชุมชน	3.24	0.65	ปานกลาง
12. เนื้อหาสาระของรายการเสียงตามสายมีความ สั้น-ยาวเหมาะสม	3.15	0.67	ปานกลาง
13. เนื้อหาสาระของรายการมีความน่าสนใจ	3.08	0.53	ปานกลาง
14. ท่านเข้าใจเนื้อหาสาระของรายการเสียงตามสาย	3.15	0.49	ปานกลาง
15. เนื้อหาของข่าวเยาวชนในวันเสาร์-อาทิตย์	3.21	0.48	ปานกลาง
16. ความทั่วถึงของการประกาศข่าวเมื่อมี ผู้เสียชีวิต	3.07	0.68	ปานกลาง
17. มีการจัดรายการตรงต่อเวลา	3.32	0.48	ปานกลาง
18. การใช้น้ำเสียง สำเนียง และถ้อยคำ	3.24	0.65	ปานกลาง
19. การมีวิจารณ์ญาณในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ	3.15	0.67	ปานกลาง
20. น้ำเสียงสำเนียงและถ้อยคำแสดงออกถึง ความเป็นกันเอง	3.17	0.49	ปานกลาง

21. ใช้ภาษาสุภาพ มีมารยาทในการพูด	3.21	0.48	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.18	0.56	ปานกลาง

53

จากตาราง 5 พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสาย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.17 (S.D.= 0.56) และเมื่อพิจารณาตามข้อพบว่าทุกข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่องโดยความพึงพอใจด้านเทคนิคในเรื่อง เทคนิคการจัดรายการเสียงตามสายมีค่าเฉลี่ย 3.12 (S.D.= 0.49) ความชัดเจนของเสียงตามสาย มีค่าเฉลี่ย 3.01 (S.D.= 0.54) เทคนิคการนำเสนอข่าวน่าสนใจมีค่าเฉลี่ย 3.22 (S.D.= 0.42) ความทั่วถึงของข่าวที่น่าสนใจต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.32 (S.D.=0.64) วิธีการนำเสนอรายการนำติดตามมีค่าเฉลี่ย 3.41 (S.D.=0.50) ระบบเสียง ตามสายมีความดังเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.11 (S.D.=0.61) ความพึงพอใจด้านเนื้อหาในเรื่องเนื้อหาของรายการเสียงตามสายมีค่าเฉลี่ย 3.16 (S.D.= 0.56) กิจกรรมที่ประกาศผ่านตามสายน่าสนใจมีค่าเฉลี่ย 3.03 (S.D.= 0.64) ระยะเวลาในการออกรายการเสียงตามสายเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.07 (S.D.= 0.65) เนื้อหาข่าวและสาระเป็นประโยชน์ต่อท่านมีค่าเฉลี่ย 3.32 (S.D.= 0.48) เนื้อหาข่าวและสาระเป็นประโยชน์ต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.24 (S.D.= 0.65) เนื้อหาสาระของรายการเสียงตามสายมีความสั้น -ยาวเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.15 (S.D.= 0.67) เนื้อหาสาระของรายการมีความน่าสนใจมีค่าเฉลี่ย 3.08 (S.D.= 0.53) ท่านเข้าใจเนื้อหาสาระของรายการเสียงตามสายมีค่าเฉลี่ย 3.15 (S.D.= 0.49) เนื้อหาของข่าวเยาวชนในวันเสาร์-อาทิตย์มีค่าเฉลี่ย 3.21 (S.D.= 0.48) และความทั่วถึงของการประกาศข่าวเมื่อมีผู้เสียชีวิตมีค่าเฉลี่ย 3.07 (S.D.= 0.68) ความพึงพอใจด้านโฆษกในเรื่องมีการจัดรายการ ตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ย 3.32 (S.D.= 0.48) การใช้น้ำเสียง สำเนียง และถ้อยคำมีค่าเฉลี่ย 3.24 (S.D.= 0.65) การมีวิจารณ์ญาณในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.15 (S.D.= 0.67) น้ำเสียงสำเนียงและถ้อยคำแสดงออก ถึงความเป็นกันเองมีค่าเฉลี่ย 3.17 (S.D.= 0.49) และใช้ภาษาสุภาพมีมารยาทในการพูดมีค่าเฉลี่ย 3.21 (S.D.= 0.48)

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)

จากการศึกษา การดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานเสียงตามสาย ดังนี้

- 1) ควรมีการเปลี่ยนผู้ดำเนินรายการ เช่นหญิง-ชาย สลับกัน
- 2) ใช้เพลงในการนำเข้รายการหรือการปิดรายการ จะทำให้น่าสนใจมากขึ้น
- 3) ให้คนสำคัญในชุมชนเข้ามาดำเนินรายการร่วมบ้างเป็นบางครั้ง
- 4) สอดแทรกรายการที่เป็นเกร็ดสาระความรู้ / บันเทิงบ้าง

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์นักจัดรายการสถานีโทรทัศน์ดาวเทียมวิทยุวิทยุชุมชนเสียงตามสาย

จากการศึกษา การดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) ในตอนที่ 1 ได้ข้อมูลและผลการศึกษาดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของ ชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) โดยในขั้นแรก ได้ดำเนินการ สัมภาษณ์ นักจัดรายการสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม /วิทยุ/วิทยุชุมชน/

54

เสียงตามสาย จำนวน 10 คน ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดี (best practice) ของการจัดรายการที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างในการส่งเสริมและพัฒนานักจัดรายการของ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) ผลการสัมภาษณ์ปรากฏ ดังนี้

ตาราง 6 ผลการสัมภาษณ์นักจัดรายการสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม /วิทยุ/วิทยุชุมชน/เสียงตามสาย

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสายของชุมชน
นายสุรียั วันหวัง ได้รับใบ ประกาศนียบัตร ผู้ประกาศของกรม ประชาสัมพันธ์ ปี 2538 (จัดรายการ ปี 2538-ปัจจุบัน)	ทีวีมุสลิม อดีตผู้จัด รายการสถานีวิทยุ AM 999 ตอนเมือง เวลา 12.00-05.00 น. และ สถานีวิทยุ 1233 ตอนเมือง	แนวกรจัดรายการ ควรใช้ภาษาที่เรียบง่าย ใช้ภาษาที่ไม่หยาบโหล มีจังหวะมีเสียงสูงต่ำ โฆษณาใช้เวลาเนื้อหา สาะ 15 นาทีต่อกรโฆษณา ประชาสัมพันธ์ นาที ประกาศคนตาชามชื่อ ชื่อสกุล อายุ เป็นญาติใคร เวลาละหมาตคนตายที่ไหน หมายเลขโทรศัพท์ ของผู้แจ้ง ประกาศ 2 ชม. ต่อ 1 ครั้ง ประกาศ 3 ครั้ง (สัมภาษณ์วันที่ 6 เมษายน 2556) นักจัดรายการแนวกร ใช้คำพูดกับผู้ฟังใช้ถ้อยคำ พูดอย่างเรียบง่าย สุภาพ ไปในทางบวการออกคำพูด ไม่เร็วเกินไป ออกเสียง อักขระให้ชัดเจน	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน การเป็นนักจัดรายการ ที่ดีจะต้องเรียนรู้ถึง ความต้องการของผู้ฟัง ว่าเขาต้องการอะไร โดยจะต้องเน้นว่าผู้ฟัง ส่วนใหญ่ต้องการอะไร รวมถึงการใช้ภาษาในการ ของนักจัดรายการ ก็ถือว่าเป็น เป็นเรื่องที่สำคัญ ที่จะต้องฝึกจนเป็นนิสัย ในการใช้ภาษาให้ถูกต้องหลัก
นายบุบาร็อก	สถานีโทรทัศน์เอ็มทีวี	การประกาศข่าวคน	การเป็นนักจัดรายการ ที่ดี

ปานนภา รับใบผู้ประกาศ ปี 2548	ชื่อรายการรวมใจสู่ที่เฝ้า ทีวีรายการสถานีวิทยุ ทหารอากาศ AM 01 ตอนเมื่อชื่อรายการ	เสียชีวิต บุคคลที่ให้ข้อมูล ต้อง พุด ชัดเจน การใช้น้ำเสียงต้องโทนเสียง ต่ำ ช่วงแรกออกประกาศ	ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุหรือ ทางเสียงตามสายมีการ หรือโฆษก จะต้องเน้นเรื่อง ของเสียงเป็นหลักเพราะผู้
-------------------------------------	--	--	--

55

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
	ศาสนสัมพันธ์	รายการ1 ครั้ง ช่วงกลาง รายการ1 ครั้ง และช่วงท้าย รายการ1 ครั้ง เอยคุณค่า ของผู้ตายให้ข้อคิดผู้คนที่ มีชีวิตอยู่ กลยุทธ์ในการ จัดรายการ ในรายการ ของโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม มีรายการอะไรต้องเสนอ รายการที่แตกต่างรายการ เหล่านั้น ต้องการทราบ Freed Black ของรายการ โดย ถามคำถามที่ง่ายให้ตอบ และจะมีของสมนาคุณ ในการจัดรายการ ต้องมีการจริงจังต่อผู้ฟัง	จะได้ยินแต่เสียงของผู้พูด ไม่สามารถที่จะเป็นตัวตน หรืออากัปกริยาของ ผู้พูดได้ การใช้เสียงจึง เป็นเครื่องหมายของ การสื่อสารกับผู้ฟังทางเดีย ฉะนั้นการใช้เสียง จะต้องถูกต้อง ถูกหลัก และถูกใจผู้ฟัง ในขณะเดียวกัน เพื่อให้ผู้ฟัง ตั้งใจ และติดตาม นักจัดรายการตลอด
นายสาม มานแม	สถานีวิทยุ ระบบ AM ความถี่ 1251 khz วัน จันทร์-ศุกร์ เวลา 11.00- 12.00 รายการหน้าต่าง สุภาพ	คติ ชื่อหัวใจคนได้ หนึ่งครั้ง เขาพร้อมที่จะให้ คุณถึงสิบครั้งถ้าคุณทำผิด สักหนึ่งครั้งจะมีสักครั้งครึ่ง ให้ตอบแทนนำเสนอรูปแบบ รายการ 1. เตรียมข้อมูลและรู้ กลุ่มเป้าหมายที่รับฟังเสียง ตามสาย	การจัดรายการที่ดีจะต้อง มีการเตรียมตัวก่อน การจัดรายการ โดยจะต้อง การเตรียมความพร้อม ด้านข้อมูล ด้านการพูด การหาเกล็ดเล็กเกล็ดน้อย มานำเสนอต่อผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังตั้งใจ และ ติดตามผลงาน ในช่วงเวลา

		2. ภาษาหรือสำเนียงในการพูดอักขระชัดเจน มีจังหวะในการพูดไม่พูดเร็ว มีเสียงสูงเสียงต่ำเข้าใจง่าย เพื่อช่วยให้นำมาตีความ	ที่ตนเองจัดรายการตลอด โดยเฉพาะเรื่องการใช้ภาษาในการพูด ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะนักจัดรายการจะนำเสนอ
--	--	---	--

56

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสายของชุมชน
		<p>3. เน้นเรื่องความสำคัญในการพูดและชวนให้ตีความเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>4. ควรมีการเตรียมความรู้ต่างๆ สอดแทรกส่วนท้ายในรายการหรือข่าวสารที่น่าสนใจพูดในเชิงล้อเล่นกับผู้ฟังเพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองในรายการ</p> <p>5. ไม่มีคำว่า เอ๋ อ้าหรือมีช่องไฟล้นนานๆ ไม่พูดพาดพิงสถาบันชาติ มหาชาติ ศาสนา และบุคคลที่ไม่มีส่วนได้เสีย ไม่ วิพากษ์วิจารณ์การเมือง</p> <p>6. ไม่เล่าข่าวเกินจริงหรือให้ข้อมูลที่ไม่มีข้อเท็จจริง ไม่ใช้ภาษาวิบัติ</p> <p>7. ไม่ควรดูถูกผู้ฟัง</p> <p>รูปแบบรายการที่ผลิตมี 5 รูปแบบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เพลงลูกทุ่ง 2) รูปแบบสาระทั่วไป 	<p>ข้อมูลต่างๆ ผ่านไปถึงผู้ฟังโดยการใช้เสียงในการสื่อสาร ข้อมูลความบันเทิงผู้ฟังที่จะต้องผ่านการพูดทั้งสิ้น ฉะนั้นการใช้ภาษาที่ถูกต้องตามอักขระและหลักของภาษาถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องเรียนรู้และฝึกจนเป็นกิจนิสัย</p>

		3) รายการเยาวชน 4) รายการข่าว 5) รูปแบบสารคดี ทั่วไป	
57			

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อผู้จัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
		<p>การจัดรายการเพลง</p> <p>1) ขึ้นอยู่ผู้ผลิตรายการ</p> <p>1.1) รู้กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>1.2) มีผู้สนับสนุนรายการ</p> <p>การดำเนินรายการ ทำให้ยอดขายดีขึ้น สอดแทรกสารประโยชน์ สลับกับเสียงเพลง</p> <p>วิธีดำเนินรายการ เปิดเพลงประมาณ 2 เพลง ควรพูดในรายการ และโฆษณา 3-5 นาที จะทำให้ผู้รับฟังไม่เบื่อ ในรายการชวนๆ ให้ติดตามตลอดจนหมด เวลา</p> <p>การจัด รายการสาระ ทั่วไป</p> <p>เวลาพูดเสนอรายกา เตรียมข้อมูลพูดแต่ละวัน ให้ตรงกับกลุ่มผู้ฟัง เช่น โรคระบาดปัจจุบันต้องหา ข้อมูลมาพูดการป้องกัน</p>	

		การดูแลสุภาพ และ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ใช้เวลาในการพูดประมาณ 15 นาทีต่อ 1 ครั้ง ในรายการครึ่งชั่วโมงหรือ ปล่อยเพลงบรรเลงนาที่	
--	--	---	--

58

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
นายดำรงศักดิ์ มานแม ผ่านการทดสอบ โรงเรียน ประชาสัมพันธ์ ปี 2522 ฝ่ายผลิต	สถานีวิทยุเพื่อ การเกษตร 1386 เมกกะเฮิรท์ (อดีตชื่อ รายการชุมนุมเพลงตั้ง) วันจันทร์-วันเสาร์ เวลา 13.00-14.00 น.	ถ้ามี โฆษณา 2-3 นาที เพื่อผู้ฟัง เกิดความเครียด สลับเช่นนี้ตลอดรายการ การจัดรายการข่าว ผู้จัดต้องแจ้ง ข้อมูลของข่าว เช่น หนังสือพิมพ์ฉบับวันที่ บทความอะไร ที่มาของ ข่าว ควรพูดแหล่งที่มา ของข่าวจำนวน 2 ครั้ง เพื่อให้ผู้ฟังได้ตรวจสอบ การจัดรายการเยาวชน ในยุคปัจจุบันรัฐ สนับสนุนให้เยาวชนใช้สื่อ เช่นกรมประชาสัมพันธ์ ในการแสดงออกของเยาวชน การจัดรายการสารคดี	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
		การดำเนินการจัดรายการ กลุ่มเป้าหมายที่เป็น นักศึกษาให้ความสำคัญ เพลงเก่าหลากหลาย แนวเพลงเสนอทุกรูปแบบ เพลงสากล ไทย จีน ฝรั่งเศส	การจัดรายการที่ดี นั้นผู้ที่เป็นโฆษกหรือนัก จัดรายการจะต้องรู้จัก กลุ่มเป้าหมายที่จะรับฟัง ข้อมูลของผู้จัด เพื่อที่จะ สามารถถ่ายทอด

รายการ		อาหารับ มาเลย์ และไทย ลุกทุ่ง แทรกสาระที่เป็นประโยชน์ ทั่วทุกมุมโลก เกี่ยวกับกรใช้ประโยชน์จาก สมุนไพร การ นำมาใช้ เกี่ยวกับ บชีวัตประจำวัน สามารถใช้ได้ทุกกลุ่มวัย	ข้อมูล ข่าวสาร สาระ ความบันเทิง ความรู้ รวมถึงช่วงเวลาของผู้ฟัง ชอบฟัง
--------	--	--	--

59

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
- จัดรายการ ปี 2528-2546 - ปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาให้ รุ่นน้อง		สำนวนภาษาในการจัด รายการ สื่อภาษาไทยให้ ผู้ต้องอักษรวิธี ตัวส ใช้ ภาษาสุภาพอ่อนโยนเหมือน พี่เหมือนน้องใช้ภาษาง่ายๆ เสนอข่าวทันต่อเหตุการณ์ เกิดขึ้นทั่วทุกมุมโลก สิ่งที่ไม่ควรมีพูดใน รายการ ใช้ภาษาสามหาว กระทบกระเทียบแตกตื้นตื้น ตีวีวกระทบคาด วิธีพูดให้น่ารับฟังไม่เบื่อ จะเน้นสาระประโยชน์ โดย พูดเก รินรายการ ก่อน ประมาณ 60 วินาที ก่อน และให้ผู้ฟังแนะนำ เข้าสู่ รายการก่อนทางจดหมาย โทรศัพท(สัมภาษณ์วันที่6 เมษายน2556)	
ห่างหุ้นส่วน พระอาจารย์จำกัถ คลองทวา ตำบล บึงน้ารักษ์ จังหวัด	สถานีวิทยุ AM 1200 HNKz และสถานีวิทยุ ชุมชนคลองทวา มีนบุรี รายการคุยเฟื่องเรื่องสุภา	การดำเนินรายการเตรียม ข้อมูลรายละเอียดก่อน ดำเนินรายการ ใช้คำพูด ที่ชัดเจนชัดคำมีจังหวะใน	การจะเป็นผู้จัดรายการที่ดี ได้จะต้องเป็นคนที่มึระเบียบ และหมั่นศึกษาหาความรู้ รอบตัว และสนใจสิ่งรอบบ้

ฉะเชิงเทรา	เวลา 10.00-12.00 น. จันทร์-ศุกร์	การพูด การใช้ถ้อยคำ ต้องมีเสียงสูงเสียงต่ำมี मुख เล็กน้อย ไม่ใช่คำหยาบคาย ใช้คำพูดคำเรียบบ้าง ไม่พูดทำให้เกิด ความแตกแยกในหมู่คณะ	อยู่ตลอดเวลา เพราะถือว่าเป็น สิ่งที่สำคัญที่ผู้จัด รายการจะได้นำไปนำเสนอ และสอดแทรกให้ผู้ฟังได้รับ ทราบข้อมูลต่างๆ ได้ โดย เหล่านี้ถือว่าเป็นปัจจัย
------------	-------------------------------------	--	--

60

ตาราง 4 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
นาวาเอกนายแพทย์ อำนาจชูโต		การอ้างอิง เช่น พูดว่าไป ทุ่ง จะต้องอธิบายว่าไป อุจจระ ลักษณะของรายการเพลง ตามแบบของผู้ฟัง 1) เปิดเพลงอย่างเดียว ไม่มีผู้ฟัง 2) ประกาศชื่อเพลงด้วย 3) บรรยายเรื่องราวของ เพลงหรือศิลปินด้วย 4) บรรยายเรื่องอื่นๆ ด้วย ลักษณะของรายการเพลง ตามแบบของผู้จัด 1) รายการเพลงที่แบบ แผนที่มีแบบแผน- formal program ทำบทไว้เรียบร้อย และจัดรายการตามบท 2) รายการที่ไม่มีแบบแผน รายการเพลงที่จัดไม่มีบท หรือมีเพียงสั้นๆ เพื่อ กันลิม การพูดไม่มีบท เรียกว่า ad -lid	ข้อเสนอนี้จะช่วยให้ผู้ฟัง สนใจรายการของผู้จัดได้ การจัดรายการ ทางวิทยุห เสียงตามสายถือว่าเป็นการ ทำงานที่อยู่ข้างหลังภาพ เพราะเป็นการทำงาน ที่จะต้องเรียนรู้ต้องทำความ เข้าใจ ต้องมีใจ คือมีใจรัก ฝึกฝน และใจดี เพราะสิ่ง เหล่านี้เมื่ออยู่ในภาพรวม ของโฆษกแล้วจะแสดง มาถึงผู้ฟังได้ทางเสียงทั้งสี่ ผู้ฟัง ไม่สามารถที่จะเห็น ตัวตนของโฆษกได้ แต่จะสัมผัสได้จากเสียง สี การพูด ซึ่งการที่จะเป็น นักจัดรายการที่ดีได้นั้น ผู้ที่จะจัดรายการจะต้อง เรียนรู้เรื่องราวของการเป็น โฆษกที่ดีเสียก่อน จากนั้น จะต้องมีการฝึกการเป็น โฆษก และหาเอกลักษณ์

		<p>ของตนเองที่จะนำเสนอต่อผู้ฟัง โดยเฉพาะการเป็นผู้จัดรายการเพลงจะต้องสร้างเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองให้เกิดให้ได้ เพราะปัจจุบันมีนักจัดรายการจำนวนมาก การที่</p>
--	--	--

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสายของชุมชน
		<p>ข้อพิจารณาในการจัดรายการเพลงสากล</p> <p>1) ผู้ฟัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - คนไทยฟังเพลงสากลไม่มากนัก - นักศึกษา นิสิต นักเรียนอาชีวและนักเรียนมัธยมฟังมากกว่าพวกอื่น - อายุ 15-35 ปี ฟังมากกว่าอายุอื่น - ส่วนมากชอบฟังpopular song Cotemporary music มักจะฟังกันเมื่อเวลาว่างหรือดูหนังสือในเวลาว่าง - เวลาเข้าควรให้เป็นเพลงที่ทำให้รู้สึกเบิกบาน สดชื่น เวลาอ่อน นอน ก็ควร เป็นเพลงเบาๆ ชวนให้หลับ <p>2) ผู้จัดรายการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องชอบเพลงมีความรู้และสนใจที่จะหา 	<p>ให้ผู้ฟังได้ฟังรายการของเราจัดจะต้องมีจุดเด่นหรือเอกลักษณ์ที่จะสื่อออกไปแทนตัวคนของโฆษกให้ได้ จึงจะถือว่าประสบความสำเร็จในการจัดรายการ</p>

		<p>ความรู้ภาษาอังกฤษ อ่านออก เขียนได้ และ เข้าใจ และสนใจที่จะหา ความรู้ภาษาอังกฤษ เพิ่มเติม</p>	
--	--	---	--

62

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
		<p>เสียง-ต้องเข้าไมโครโฟน เสียงผู้หญิงน่าฟัง มากกว่าเสียงผู้ชาย - เสียงผู้ชายที่ทุ้ม น่าฟังกว่า วิธีพูด - อย่าพูดให้ เหมือนอ่าน แต่จงอ่านให้ เหมือนพูด - พูดให้เหมือนคุย กับผู้ฟัง - พูดให้มีความรู้สึก ไปกับเรื่องที่พูดกับผู้ฟัง คำพูด -พูดให้ชัดถ้อยชัดคำ - ออกเสียงให้ ถูกต้องโดยเฉพาะ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ก็ควรพยายามให้ถูกต้อง เช่นกัน - ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ - พูดประโยคสั้นๆ ให้ได้ความดีและชัดเจน - ใช้ภาษาไทยมากที่สุด - คำพูดที่ต้องการให้ เพราะหรือต้องการเน้น</p>	

		ควรเตรียมไว้ก่อน รายการ - ชื่อรายการให้ เหมาะกับเพลงที่นำเสนอ - เพลงนำรายการ (signature or theme song) ก็เช่นเดียวกับชื่อ	
--	--	--	--

63

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อผู้จัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
		<p>- ความยาวของรายการ ถ้ามีบรรยายควรสักครึ่ง ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย</p> <p>- เริ่มรายการควร แนะนำตัวและแนะนำ รายการ</p> <p>- จบรายการควรลา หรือพูดให้ผู้ฟังรู้ตัวก่อน การเตรียมทำรายการ</p> <p>1) เพลง เตรียม แผนเสียงหรือเทปไว้ให้ พร้อม ควรลองฟังด้วย เพื่อให้แน่ใจว่าเพลงเหล่านี้ เรียบร้อย มีคุณภาพ เตรียม ไว้พอกับเวลาของรายการ และ ควรมีเผื่อไว้บ้าง</p> <p>2) เรื่องที่จะพูด ควรทำเตรียมไว้หรือทำ เตรียมให้พร้อม เตรียม คำพูดที่ต้องการเน้น หรือต้องการให้เพราะให้ เรียบร้อย</p> <p>3) แผนผังของรายการ ควรทำไว้ 2 ชุด ให้ช่าง</p>	

		<p>คุมเสียงไว้ 1 ชุด</p> <p>4) บทสำหรับ formal programmer ควรทำให้ละเอียด ถ้าจะจัดเองอาจเขียนได้แต่ถ้าให้ผู้อื่นจัดควรพิมพ์ (เอกสารรายการเพลง)</p> <p>64</p>
--	--	--

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อผู้จัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสายของชุมชน
		<p>การจัดรายการเพลงมีเป็นการเปิดแผ่นเสียงเพื่อค้นเวลาว่างระหว่าง</p> <p>2 รายการ จำเป็นต้องมีวางแผนและเตรียมการแล้ว ต้องใช้ความคิดและไหวพริบรวมทั้งเทคนิคในการเสนอรายการให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง</p> <p>การเตรียมรายการเพลงการเลือกเพลงตอนแรก จะต้องนึกถึงแนวของเพลง (theme) ซึ่งผู้ฟังอาจจะขอฟังมา แต่ส่วนใหญ่แล้ว ได้จากความคิดและมโนภาพของผู้จัด</p> <p>เลือกเพลงที่มีลีลาและทำนองเชื่อมโยงสอดคล้องกัน (tempo) และเลือกแผ่นเสียงต่างๆ ด้วยความรอบครอบและเอาใจใส่ ผู้จัดรายการเลือกเพลงเพื่อไว้ในกรณี</p>	

		<p>ลูกเดินหรือในกรณีมีเวลาเหลือสักหนึ่งหรือสองเพลงจากการฟังเพลงที่มีเนื้อร้องทำให้ผู้จัดเกิดความคิดในการหาคำพูดค้น (link) ระหว่างเพลงให้ต่อเนื่องกัน</p>
		65

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อผู้จัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสายของชุมชน												
อาจารย์อัจฉรา หัศบำเรอ		<p>เลือกเพลงนำรายการ ซึ่งควรจะเป็นเพลงล้วนและเป็นเพลงเดียวกับเพลงเปิดรายการด้วย ผู้จัดรายการต้องเลือกอย่างพิถีพิถันจะต้องใช้เพลงเดียวกันนั้นตลอดไป</p> <p>การบันทึกเวลาฟังเพลงและบันทึกเวลารวมของเพลงและบันทึกเวลารวมของแต่ละเพลง ต้องจับเวลาให้แน่นอน จะยกตัวอย่างเราจะจัดรายการเพลง 15 นาทีเลือกเพลงไว้ 5 เพลง จับเวลาแต่ละเพลงแต่ละแผ่น ได้ดังนี้</p> <table border="1"> <tr> <td>วินาที</td> <td>นาที</td> </tr> <tr> <td>แผ่นแรก</td> <td></td> </tr> <tr> <td>12</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>แผ่นที่สอง</td> <td></td> </tr> <tr> <td>40</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>แผ่นที่สาม</td> <td></td> </tr> </table>	วินาที	นาที	แผ่นแรก		12	2	แผ่นที่สอง		40	2	แผ่นที่สาม		
วินาที	นาที														
แผ่นแรก															
12	2														
แผ่นที่สอง															
40	2														
แผ่นที่สาม															

		/20	2
		แผ่นที่สี่	
		55	3
		แผ่นที่ห้า	
		1	59
		66	

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสายของชุมชน
		<p>เวลา รวมแผ่นเสียงทั้งหมด</p> <p>07 13</p> <p>รวมเวลาของบทค้นเพลง</p> <p>53 1</p> <p>รวมรายการทั้งหมด 15.00</p> <p>การเขียนบทจะใช้พุดคั่น (link)</p> <p>- ฟังเพลงที่เลือกมา ทำให้ได้ความคิดหรือได้แนวในการเขียนบทชน เพลงปี่พาทย์มอญก็เขียนบทเกี่ยวกับความลงเป็นมาของเครื่องดนตรีปี่พาทย์นำเพลงนั้น</p> <p>- เขียนบทใช้สำหรับพุดคั่น ระหว่างเพลงแต่ละเพลง โดยใช้ภาษาสนทนา ประโยคง่ายๆ คำนึงง่าย ๆ บทประเภทนี้ มีการประกาศชื่อเพลง นักร้อง ผู้ประพันธ์เพลง วงบรรเลง รวมทั้งการบรรเลงเพลงด้วย</p>	

		- เขียนบทสำหรับใช้คั่นระหว่างดนตรีนำกับเนื้อร้อง (voice-over) ในช่วงโอกาสที่เหมาะสม ควรกล่าวถึงเพลงก่อนนี้อย่างย่อๆ และพูดถึงเพลงต่อไปอย่างเร้าใจเร้าใจ
--	--	---

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อผู้จัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสายของชุมชน
		<p>- ถ้าจัดรายการเพลงอื่นๆ เช่น เพลงสากล ที่มีเนื้อร้องและชื่อเพลงเป็นภาษาอังกฤษ ควรจะช่วยให้ผู้ฟังเป็นภาษาอังกฤษอย่างสั้นๆ และแปลชื่อเพลงด้วย ทำให้สนุกสนานทำให้ไม่น่าเบื่อ</p> <p>- เตรียมเผื่อเวลาประกาศเวลา ประกาศชื่อสถานี และข่าวเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น ข่าวการจราจร ข่าวไฟไหม้ กรณีนี้ผู้ดำเนินรายการต้องใช้สามัญสำนึกของตนตัดบทที่เตรียมมา เพื่อประกาศเรื่องดังกล่าวข้างต้น</p> <p>- เขียนหรือพิมพ์บทให้สะอาด และอ่านง่าย</p> <p>- อ่านบทให้เหมือนพูดคุยกับผู้ฟัง และแสดง</p>	

		<p>ความเป็นกันเองให้มากที่สุด</p> <p>เทคนิคในการเสนอรายการเพลง</p> <p>ส่วนใหญ่รายการเพลงที่จัดกันตามสถานีวิทยุกระจายเสียงต่างๆ โดยเฉพาะภาค เอฟเอ็ม</p>	
--	--	--	--

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมประสิทธิภาพเสียงตามสายของชุมชน
		<p>มักจัดเพลงติดต่อกัน โดยไม่มีการพูดคั่น ส่วนการจัดรายการเพลงแบบมีการพูดคั่น ส่วนใหญ่เป็นแบบประกาศคั่นเพลง แต่ละเพลงมีการเปิดและปิดรายการด้วย</p> <p>ในการนี้เราจะพูดถึงเสนอรายการเพลงที่มีความหลากหลาย (variety) อยู่ในตัวของรายการ เทคนิคการเสนอประเภทใหม่นี้ อาจดึงดูดความสนใจของผู้รับฟังรายการเพลงในรายการมากขึ้น เพราะผู้ฟังเมื่อฟังอะไรที่ซ้ำซากไปจะเบื่อได้ง่าย</p> <p>นักจัดรายการเพลงควรรหาเทคนิคหลายสิ่งหลายอย่างมาประกอบจัดรายการของตน ไม่ว่าจะ</p>	

		จะเป็นเพลง (ไทยเดิม ไทยสากล ลูกทุ่ง) เพลงสากล เพลงอื่นๆ ตัวอย่างการดำเนิน รายการเพลงที่มีเทคนิคหล ต่างๆ หรือมีความ หลากหลาย ตัวอย่างจัด รายการ 15 นาที	
--	--	---	--

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
นายประดิษฐ์ เกิดอยู่ จัดรายการมา 5 ปี ผ่านการอบรมการ พูด	จัดรายสถานีวิทยุ ชุมชนมุขนิมิตรดก อิสลาม พิธีกรบนเวที อภิปรายกลางแจ้ง	เวลารวมรายการ 15 - ใช้เสียงปานกลาง ในการจัดรายการหรือ เป็นพิธีกร ต้องให้ผู้ฟัง เข้าใจในคำพูด ไม่มี ปัญหาเรื่องอักขระในการ พูดไทย อังกฤษ อาหาร การประกาศข่าว ต่างๆ ต้องมีข้อมูลอย่าง ถูกต้องและต้อง ตรวจสอบข้อมูลก่อน ประกาศ เช่น ไปที่ ขอนแก่น ประกาศว่า ขอขอบคุณพี่น้องชาว ขอนแก่นทุกครอบครัวที่ จริง 3 ครอบครัว ผู้พูดไม่ควรพูดเกิน หน้าที่หรือไม่ควรพูดไว ถ้าโฆษกเป็นอาจารย์ต้อง ให้เกียรติให้เหมาะสม	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน การจัดรายการนั้น การใช้เสียงถือว่าเป็น เรื่องสำคัญ เพราะผู้พูด นั้นไม่สามารถจะ นำเสนอตัวเองให้ผู้ฟัง เห็นได้ การนำเสนอด้วย เสียงจึงมีความสำคัญ อย่างยิ่ง โดยเฉพาะการ ใช้ภาษาไทย อักขระ สำเนียง การออกเสียง ถือว่าเป็นเรื่องที่จะต้อง ฝึกฝนก่อนการ ออกอากาศ นอกจากนี้ โฆษกจะต้องศึกษาข้อมูล ในเรื่องราวที่ตนเอง จะต้องนำเสนอให้ดีกว่า การนำเสนอ เพื่อกรอง เรื่องให้ชัดเจนก่อนการ นำเสนอ

		<p>กับผู้ฟัง</p> <p>ไม่พูดกะแนะ</p> <p>กะแหนสังคม ว่าตรงๆ</p> <p>อย่าเลือกข้างเลือกฝ่าย</p> <p>การทำรายการมีสาระ</p> <p>หรือบทความเนื้อเรื่อง</p> <p>จะต้องตื่นเต้นเร้าใจ</p> <p>รู้เนื้อเรื่องต้นกลาง ปลาย</p> <p>พูดถึงเนื้อได้ตรง สรุปให้ได้</p>	
--	--	---	--

70

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อนักจัดรายการ	รายการ	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม ประสิทธิภาพ เสียงตามสายของชุมชน
		<p>ประกาศคนตายหรือ</p> <p>ผู้เสียชีวิต ต้องใช้ชื่อที่</p> <p>เรียกขานอยู่ประจำ</p> <p>ถ้าใช้ฉายาที่ผู้ตายพอใจ</p> <p>ข่าวต้องชัดเจน</p> <p>(สัมภาษณ์ วันที่ 8</p> <p>เมษายน 2556)</p>	
นายไพเราะ จิตรหมวด	สถานีวิทยุชุมชน หนองจอกคลื่นสั้นดีสุข	<p>- เป็นรายการเพื่อ</p> <p>สุขภาพ จะพูดเกี่ยวกับ</p> <p>สุขภาพ ชื่อรายการสุขภาพ</p> <p>ดีกับเอ็นไซ มี เป็นการ</p> <p>เสนอรายที่สอดแทรก</p> <p>ข่าวทั่วไป และ</p> <p>ประชาสัมพันธ์งานการ</p> <p>กุศลต่างๆ มา</p> <p>- การใช้น้ำเสียงเรียบง่า</p> <p>คำสุขภาพ ไม่หยาบโลน</p> <p>จะมีมุขตลกเล็กน้อย</p> <p>ทำให้รายการน่ารับฟัง</p> <p>ไม่น่าเบื่อ จะไม่พูดเรื่อง</p> <p>การเมือง พูดอีกขระชัดเจน</p>	<p>การจัดรายการเพื่อ</p> <p>สุขภาพที่เหมาะสมกับ</p> <p>ช่วงเวลาและกลุ่มผู้ฟังจะ</p> <p>ได้รับความสนใจจาก</p> <p>ผู้ฟังมากในปัจจุบัน โดย</p> <p>ผู้นำเสนอรายการจะต้อง</p> <p>เป็นผู้ที่มีใจฝักใฝ่ในเรื่อง</p> <p>สุขภาพด้วย ซึ่งจะทำให้</p> <p>การนำเสนอเนื้อหาที่สื่อ</p> <p>ออกมาสมจริง</p>

		มีจังหวะในการพูด ไม่ควรพูดเร็วเกินไป ชอบให้ผู้ฟังฟังดี ดิ่งมากกว่าชม (สัมภาษณ์วันที่ 10 เมษายน 2556)	
--	--	--	--

ส่วนที่ 2 ผลการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)

จากการศึกษาการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ในตอนที่ ได้ข้อมูล และผลการศึกษาดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ได้ดำเนินการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพัฒนาระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน ซึ่งผู้ร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้จัดรายการเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดินจำนวน 10 คน ประชาชนในชุมชนจำนวน 10 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ผลการประชุมกลุ่มย่อยปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 7 ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)

ความคิดเห็นต่อการส่งเสริม	ลำดับที่ของการพัฒนา
ประเด็น/หัวข้อที่ต้องการให้นำเสนอ	
ปัญหา/เรื่องทุกข์ของชุมชน	1
เป็นประโยชน์กับชุมชน	2
การประกอบอาชีพ	3
เกร็ดความรู้ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4
สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข	5
การสัมภาษณ์	6
การศึกษา	7
รายการสำหรับเด็ก	8
บันเทิง	9
ธรรมะ	10
การเกษตร	11
ศิลปวัฒนธรรม	12

กฎหมาย	13
หัวข้อการนำเสนอข่าว	
นำเสนอกิจกรรม/โครงการต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชน	1
นำเสนอประกาศของทางราชการ/หน่วยงานและภาคเอกชน	2
ต่างๆ	
เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3
สามารถแจ้งเตือนเรื่องต่างๆ ในชุมชนได้อย่างรวดเร็ว	4
ได้ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ	5
เพื่อสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น	6
ข่าวความรู้ใหม่ๆ และทันสมัย	7
นำข้อมูล/ความรู้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ	8

72

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการส่งเสริม	ลำดับที่ของการพัฒนา
โฆษก/ผู้ประกาศ	
ออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขระวิธี	1
ตรงต่อเวลา	2
อารมณ์ร่าเริง แจ่มใส	3
เชื่อมั่นในตนเอง	4
มีมารยาทในการพูด ใช้ภาษาสุภาพ	5
น้ำเสียงสำเนียงและถ้อยคำแสดงออกถึงความเป็นกันเอง	6
มีวิจรรย์ญาณในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ	7
ขยันค้นคว้า ขยันอ่าน ใฝ่รู้	8
ลักษณะการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร	
ทันต่อเหตุการณ์	1
สั้น กระชับรัด	2
ใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อหา	3
ชัดเจน ไม่กำกวม	4
ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5
ช่วงเวลาในการนำเสนอข่าว	
เวลาเช้า 05.30-8.00 น.	1
เวลาเย็น 17.00-18.00	2
เวลากลางวัน 12.00-13.00 น.	3
เวลาเช้า 05.30-8.00 น. และ เวลาเย็น 17.00-18.00 น.	4
การมีส่วนร่วมของชุมชน	

คนในชุมชนสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา	1
มีโอกาสดูความคิดเห็นในผ่านเสียงตามสาย	2
เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินรายการ	3

จากตาราง 7 จากการแสดงความคิดเห็นต่อการส่งเสริมระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาหลูอิสลาม) พบว่า การแสดงความคิดเห็น ต่อรูปแบบของรายการที่ควร ส่งเสริม ลำดับแรก คือ รายการปัญหา/เรื่องทุกข์ของชุมชน ลำดับที่ 2 คือ รายการเป็นประโยชน์กับชุมชน ลำดับที่ 3 คือ รายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ลำดับที่ 4 คือ รายการเกร็ดความรู้ที่จะนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ลำดับที่ 5 คือ รายการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข ลำดับที่ 6 คือ รายการสารสัมพันธ์ ลำดับที่ 7 คือ รายการการศึกษา ลำดับที่ 8 คือ รายการสำหรับเด็ก ลำดับที่ 9 คือ รายการบันเทิง

73

ลำดับที่ 10 คือ รายการธรรมะ ลำดับที่ 11 คือ รายการเกษตร และลำดับที่ 12 คือ รายการ ศิลปวัฒนธรรม

ความคิดเห็น ต่อการส่งเสริม เรื่องหัวข้อการนำเสนอข่าว ลำดับแรก คือ นำเสนอกิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ลำดับที่ 2 คือ นำเสนอประกาศของทางราชการ/หน่วยงานและภาคเอกชนต่างๆ ลำดับที่ 3 คือ เพื่อนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ลำดับที่ 4 คือ สามารถแจ้งเตือนเรื่องต่างๆ ในชุมชนได้อย่างรวดเร็ว ลำดับที่ 5 คือ ได้ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ ลำดับที่ 6 คือ เพื่อสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ลำดับที่ 7 คือ ข่าวความรู้ใหม่ๆ และทันสมัย และลำดับที่ 8 คือ นำข้อมูล/ความรู้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ

การแสดงความคิดเห็นต่อการ ส่งเสริมการดำเนินงานของ โฆษก/ผู้ประกาศ ลำดับแรก คือ ออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขระวิธี ลำดับที่ 2 คือ ตรงต่อเวลา ลำดับที่ 3 คือ อารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ลำดับที่ 4 คือ เชื่อมั่นในตนเอง ลำดับที่ 5 คือ มีมารยาทในการพูด ใช้ภาษาสุภาพ ลำดับที่ 6 คือ น้ำเสียงสำเนียงและถ้อยคำแสดงออกถึงความ เป็นกันเอง ลำดับที่ 7 คือ มีวิจารณ์ญาณในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ และลำดับที่ 8 คือ ขยันค้นคว้า ขยันอ่าน ใฝ่รู้

การแสดงความคิดเห็นต่อการ ส่งเสริม การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ลำดับแรก คือ ทันทต่อเหตุการณ์ ลำดับที่ 2 คือ สั้น กระชับ ลำดับที่ 3 คือ ใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อหา ลำดับที่ 4 คือ ชัดเจน ไม่วกวน และลำดับที่ 5 คือ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

การแสดงความคิดเห็นต่อ ช่วงการนำเสนอข่าว ลำดับแรก คือ เวลาเช้า 05.30-8.00 น. ลำดับที่ 2 คือ เวลาเย็น 17.00-18.00 น. ลำดับที่ 3 คือ เวลากลางวัน 12.00-13.00 น. และลำดับที่ 4 คือ เวลาเช้า 05.30-8.00 น. และ เวลาเย็น 17.00-18.00 น.

การแสดงความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ลำดับแรก คือ คนในชุมชนสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา ลำดับที่ 2 คือ มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในผ่านเสียงตามสาย และลำดับที่ 3 คือเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินรายการ

ส่วนที่ 3 ผลการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่า
ทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)

ผลการฝึกอบรม เพื่อ ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่า
ทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) โดยผู้เข้าร่วมอบรมประกอบด้วย ผู้ตรวจการเสียงตามสายของชุมชน
สุเหร่าทรายกองดิน จำนวน 10 คน ประชาชนในชุมชนจำนวน 10 คน และผู้นำชุมชนจำนวน 3 คน
ผลการฝึกอบรม ปรากฏผลดังตาราง 7

74

ตาราง 8 ผลการประเมิน การให้ความสำคัญของผู้เข้าร่วมอบรมในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสาย
ก่อนและหลังการฝึกอบรม

การให้ความสำคัญในเรื่อง การดำเนินงานเสียงตามสาย	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม			
	\bar{x}	S.D.	การแปล ผล	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
โฆษก/ผู้ประกาศ						
1) การพูดต้องออกเสียงได้ ชัดเจน ถูกต้องตามอักขระวิธี	3.12	0.75	ปานกลาง	4.65	0.48	มากที่สุด
2) เป็นผู้ที่ขยันค้นคว้า ขยัน อ่าน ใฝ่รู้	3.03	0.77	ปานกลาง	4.31	0.68	มาก
3) เป็นผู้ที่มีวิจาร์ณญาณในการ นำเสนอเรื่องราวต่างๆ	3.09	0.74	ปานกลาง	4.68	0.47	มากที่สุด
4) เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา	3.12	0.68	ปานกลาง	4.57	0.56	มากที่สุด
5) เป็นผู้ที่มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส	3.21	0.85	มาก	4.48	0.56	มาก
6) เป็นผู้ที่เชื่อมั่นในตนเอง	3.09	0.78	ปานกลาง	4.68	0.53	มากที่สุด
ในภาพรวม	3.11	0.76	ปานกลาง	4.56	0.54	มากที่สุด
หลักในการพูด						
1) ใช้ภาษาางสื่อ ความหมาย ชัดเจน	2.98	0.84	ปานกลาง	4.38	0.49	มาก

3) การใช้น้ำเสียงสำเนียงและ ถ้อยคำแสดงออก ถึงความเป็นกันเอง	3.18	0.72	ปานกลาง	4.29	0.82	มาก
4) ใช้ภาษาเหมาะสมกับ เนื้อหาและระดับของผู้ฟัง	3.09	0.81	ปานกลาง	4.23	0.84	มาก
ในภาพรวม	3.10	0.79	ปานกลาง	4.28	0.75	มาก
การดึงดูดใจผู้ฟัง						
1) มีบทพูดสละสลวย ฟังรื่นหู	3.13	0.76	ปานกลาง	4.19	0.72	มาก
2) มีการใช้ดนตรีคั่นการบรรยาย	2.98	0.91	ปานกลาง	4.25	0.88	มาก
3) การใช้เพลงประกอบ รายการ	3.18	0.87	ปานกลาง	4.27	0.85	มาก
4) การใช้เพลงเปิด- ปิดรายการ	3.07	0.80	ปานกลาง	4.3	10.78	มาก
ในภาพรวม	3.09	0.83	ปานกลาง	4.25	0.80	มาก

75

จากตาราง 8 พบว่า ผู้เข้าร่วมอบรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูอิสลาม) ให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสาย ดังนี้ ด้านโฆษก/ผู้ประกาศ

ก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.11 (S.D. = 0.76) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายเรื่อง พบเรื่องการพูดต้องออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขระวิธีมีค่าเฉลี่ย 3.1 (S.D. = 0.75) อยู่ในระดับปานกลาง เรื่องเป็นผู้ที่ขยันค้นคว้าขยันอ่าน ใฝ่รู้มีค่าเฉลี่ย 3.03 (S.D. = 0.77) อยู่ในระดับปานกลาง เรื่องเป็นผู้มีวิจรรย์ญาณในการนำเสนอเรื่องราวต่างมีค่าเฉลี่ย 3.09 (S.D. = 0.74) อยู่ในระดับปานกลาง เรื่องเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลามีค่าเฉลี่ย 3.1 (S.D. = 0.68) อยู่ในระดับปานกลาง เรื่องเป็นผู้ที่มีอารมณ์ร่าเริง แจ่มใสมีค่าเฉลี่ย 3.21 (S.D. = 0.85) อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องผู้ที่เชื่อมั่นในตนเองมีค่าเฉลี่ย 3.0 (S.D. = 0.78) อยู่ในระดับปานกลาง

หลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.56 (S.D. = 0.54) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายเรื่องพบว่าเรื่องการพูดต้องออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขระวิธีมีค่าเฉลี่ย 4.65 (S.D. = 0.48) อยู่ในระดับมากที่สุด เรื่องเป็นผู้ที่ขยันค้นคว้าขยันอ่าน ใฝ่รู้ มีค่าเฉลี่ย 4.34 (S.D. = 0.68) อยู่ในระดับมากที่สุด เรื่องเป็นผู้มีวิจรรย์ญาณในการนำเสนอเรื่องราวต่างมีค่าเฉลี่ย 4.68 (S.D. = 0.47) อยู่ในระดับมากที่สุด เรื่องเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลามีค่าเฉลี่ย 4.57 (S.D. = 0.56) อยู่ในระดับมากที่สุด เรื่องเป็นผู้ที่มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใสมีค่าเฉลี่ย 4.48 (S.D. = 0.56) อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องผู้ที่เชื่อมั่นในตนเองมีค่าเฉลี่ย 4.68 (S.D. = 0.53) อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านหลักในการพูด

ก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรม ให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.10 (S.D. = 0.79) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายเรื่อง พบว่า เรื่องใช้ภาษาง่าย สื่อ

ความหมายชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 2.98 (S.D. = 0.84) อยู่ในระดับปานกลาง เรื่องเป็นผู้ที่มีมารยาทในการพูด ใช้ภาษาสุภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.16 (S.D. = 0.79) อยู่ในระดับปานกลาง เรื่องการใช้น้ำเสียงสำเนียงและ ถ้อยคำ แสดงออกถึงความเป็นกันเองมีค่าเฉลี่ย 3.18 (S.D. = 0.72) อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่อง ใช้ภาษา เหมาะสมกับเนื้อหาและระดับของผู้ฟัง มีค่าเฉลี่ย 3.09 (S.D. = 0.81) อยู่ในระดับปานกลาง

หลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.28 (S.D. = 0.75) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายเรื่องพบว่าเรื่องใช้ภาษาง่ายต่อความหมายชัดเจนมีค่าเฉลี่ย 4.38 (S.D. = 0.49) อยู่ในระดับมากที่สุดเรื่องเป็นผู้ที่มีมารยาทในการพูดใช้ภาษาสุภาพมีค่าเฉลี่ย 4.2 (S.D. = 0.86) อยู่ในระดับมากเรื่องการใช้น้ำเสียงสำเนียงและถ้อยคำแสดงออกถึงความเป็นกันเองมีค่าเฉลี่ย 4.29 (S.D. = 0.82) อยู่ในระดับมาก และเรื่อง ใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อหาและระดับของผู้ฟัง มีค่าเฉลี่ย 4.23 (S.D. = 0.84) อยู่ในระดับมาก

ด้าน การดึงดูดใจผู้ฟัง

ก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.07 (S.D. = 0.80) อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายเรื่องพบว่าเรื่องมีบทพูดสละสลวย ฟังรื่นหูมีค่าเฉลี่ย 3.13 (S.D. = 0.76) อยู่ในระดับปานกลางเรื่องมีการใช้ดนตรีคั่นการบรรยายมีค่าเฉลี่ย 2.98 (S.D. = 0.91) อยู่ในระดับปานกลางเรื่องการใช้เพลงประกอบรายการมีค่าเฉลี่ย 3.18 (S.D. = 0.87) อยู่ในระดับปานกลางและเรื่องการใช้เพลง เปิด-ปิดรายการ มีค่าเฉลี่ย 3.07 (S.D. = 0.80) อยู่ในระดับปานกลาง

76

หลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.25 (S.D. = 0.80) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายเรื่องพบว่าเรื่องมีบทพูดสละสลวย ฟังรื่นหู มีค่าเฉลี่ย 4.19 (S.D. = 0.72) อยู่ในระดับมาก เรื่องมีการใช้ดนตรีคั่นการบรรยายมีค่าเฉลี่ย 4.25 (S.D. = 0.88) อยู่ในระดับมาก เรื่องการใช้เพลงประกอบรายการ มีค่าเฉลี่ย 4.27 (S.D. = 0.85) อยู่ในระดับมาก และ เรื่องการใช้เพลงเปิด-ปิดรายการ มีค่าเฉลี่ย 4.31 (S.D. = 0.78) อยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย ของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)

หลังการศึกษาดูงาน ณ ประชาสัมพันธ์จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้ร่วมศึกษาดูงานได้ประเมินความพึงพอใจ ต่อโครงการศึกษาดูงานเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 9 ความพึงพอใจต่อโครงการศึกษาดูงานเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่า ทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการศึกษาดูงาน	4.36	0.65	มาก
2. สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ การอำนวยความสะดวก และ ความพร้อมในการศึกษาดูงาน	4.55	0.58	มากที่สุด

3. วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่เกิดประโยชน์ที่สามารถนำมาใช้ได้	4.64	0.69	มากที่สุด
4. สามารถเพิ่มความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานเสี่ยงตามสาย	4.52	0.72	มากที่สุด
5. สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานเสี่ยงตามสายได้	4.64	0.68	มากที่สุด
6. ความรู้ความเข้าใจที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานเสี่ยงตามสาย	4.42	0.78	มาก
7. สามารถเพิ่มประสบการณ์ตรงในเรื่องการดำเนินงานเสี่ยงตามสาย	4.63	0.57	มากที่สุด
8. สถานที่ศึกษาดูงานมีกิจกรรมที่เป็นตัวอย่างใกล้เคียงกับการดำเนินงานเสี่ยงตามสายของชุมชน	4.56	0.72	มากที่สุด
9. การศึกษาดูงานเป็นวิธีการเพิ่มความรู้และประสบการณ์ตรงในการดำเนินงานเสี่ยงตามสายได้	4.44	0.75	มาก
10. ความพึงพอใจต่อความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานในภาพเฉลี่ย	4.63	0.64	มากที่สุด
	4.53	0.67	มากที่สุด

77

จากตาราง 9 พบว่า ความพึงพอใจ ต่อโครงการศึกษาดูงานเพื่อ ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสี่ยงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาตุ้ลอิสลาม) โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.53 (S.D. = 0.67) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้เข้าร่วมการศึกษาดูงานมีความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงานระดับมากที่สุดในเรื่องสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ การอำนวยความสะดวก มีความพร้อมในการศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 4.55$; S.D. = 0.58) วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่เกิดประโยชน์ที่สามารถนำมาใช้ได้ ($\bar{X} = 4.64$; S.D. = 0.69) สามารถเพิ่มความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การดำเนินงานเสี่ยงตามสาย ($\bar{X} = 4.52$; S.D. = 0.72) สามารถนำความรู้ประสบการณ์มาใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานเสี่ยงตามสายได้ ($\bar{X} = 4.64$; S.D. = 0.68) สามารถเพิ่มประสบการณ์ตรงในเรื่องการดำเนินงานเสี่ยงตามสาย ($\bar{X} = 4.63$; S.D. = 0.57) สถานที่ศึกษาดูงานมีกิจกรรมที่เป็นตัวอย่างใกล้เคียงกับการดำเนินงานเสี่ยงตามสายของชุมชน ($\bar{X} = 4.56$; S.D. = 0.72) และความพึงพอใจต่อความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานในภาพรวม ($\bar{X} = 4.63$; S.D. = 0.64) และผู้เข้าร่วมการศึกษาดูงานมีความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงานระดับมากในเรื่องความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 4.36$; S.D. = 0.65) ความรู้ความเข้าใจที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานเสี่ยงตาม สาย ($\bar{X} = 4.42$; S.D. = 0.78) และการศึกษาดูงานเป็นวิธีการเพิ่มความรู้และประสบการณ์ตรงในการดำเนินงานเสี่ยงตามสายได้ ($\bar{X} = 4.44$; S.D. = 0.75)

ตอนที่ 3 ผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสี่ยงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาตุ้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

หลังการสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสี่ยงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาตุ้ลอิสลาม) โดยการกำสัฒนภาพชนกัจัดรายการ การประชุมกลุ่มย่อยการฝึกอบรม

และการศึกษาดูงาน ณ สถานีวิทยุชุมชนบ้านเกาะ (เราะห์มะตุลสลามียะห์) เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) ผู้เข้าร่วม กิจกรรมที่ประกอบด้วยผู้จัดรายการเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน จำนวน 10 คน ประชาชนในชุมชนจำนวน 10 คน และผู้นำชุมชนจำนวน 3 คน ได้นำความรู้ ประสบการณ์ และเทคนิคที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย โดยได้ร่วมกันพัฒนาดังนี้

- 1) การปรับผังรายการ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม)
- 2) การจัดรายการ เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม)

ผลการพัฒนาปรากฏดังนี้

ผลการปรับผังรายการ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) จากการที่สมาชิกได้ร่วมกันสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) ได้ร่วมกันปรับผังรายการในการนำเสนอ โดยได้นำข้อมูลจากการศึกษาในตอนต้นที่ 1 มาเป็นข้อมูลหลักในการพัฒนา เช่น เรื่องโฆษก เรื่องช่วงเวลาในการจัดรายการโดยผลการปรับผังรายการเสียงตามสาย ปรากฏ ดังนี้

ตาราง 10 ผังรายการเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม)

ผังรายการเดิม		ผังรายการใหม่		หมายเหตุ
รายการ	ช่วงเวลา การนำเสนอ	รายการ	ช่วงเวลา การนำเสนอ	
โดยผู้นำชุมชน 1) ศาสนา 2) ข่าวสารในชุมชน 3) แนะนำตักเตือน 4) สภาพงานประชุม งานอภิปราย 5) ประกาศข่าว คนตาย	ทุกวัน เวลา 17.00- 18.00 น	โดยผู้นำชุมชน 1) ศาสนา 2) ข่าวสาร ในชุมชน 3) แนะนำตักเตือน 4) สภาพงาน ประชุมงาน อภิปราย 5) ประกาศข่าว คนตาย	ทุกวัน เวลา 17.00- 18.00 น	คงรายการใน ช่วงเวลาเดิม เพื่อให้ประชาชน ได้ฟังผู้นำชุมชน
เยาวชนชาย	ทุกวัน เวลา 17.00- 18.00 น	เยาวชนชาย	ทุกวัน เวลา 17.00- 18.00 น	คงรายการใน ช่วงเวลาเดิมเพราะ
เยาวชนหญิง	วันอาทิตย์เวลา 17.00-18.00 น.	เยาวชนหญิง	วันอาทิตย์เวลา 17.00-18.00 น.	จากผลการ สอบถามข้อมูล ผู้ฟังยังนิยม

				รายการใน ช่วงเวลานี้
รายการพิเศษ 1) วาดภัย 2) อุทกภัย 3) การเมืองท้องถิ่น 4) การเมือง ระดับประเทศ	ทุกวัน เวลา 15.00-16.00 น.	ข่าวสารสุขภาพ	ทุกวันเวลา 08.00- 09.00 น.	เพิ่มรายการ เพราะจากผลการ สอบถามข้อมูล ผู้ฟังต้องการฟัง รายการในลักษณะ ดังกล่าว และ ในช่วงเวลา ดังกล่าว
		ข่าวและข่าว ท้องถิ่นท้องถิ่น	ทุกวันเวลา 16.00- 17.50 น.	ดังกล่าว

79

ผลการจัดรายการเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(ภาคมาลุลอิสลาม)
หลังการปรับผังรายการ และได้ทดลองจัดรายการเป็นเวลา 1 เดือน ได้ให้ประชาชนประเมิน
ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(ภาคมาลุลอิสลาม)และให้ข้อเสนอแนะ
ต่อระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(ภาคมาลุลอิสลาม)โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจในการรับฟัง
เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(ภาคมาลุลอิสลาม)เพิ่มเติมก่อนการพัฒนา ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 11 ความพึงพอใจต่อการรับฟังเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน(ภาคมาลุลอิสลาม)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ความพึงพอใจด้านเทคนิค			
1. เทคนิคการจัดรายการเสียงตามสาย	3.95	0.69	มาก
2. ความชัดเจนของเสียงตามสาย	3.73	0.64	มาก
3. เทคนิคการนำเสนอข่าวน่าสนใจ	4.15	0.72	มาก
4. ความทั่วถึงของข่าวที่นำเสนอต่อชุมชน	3.98	0.66	มาก
5. วิธีการนำเสนอรายการน่าติดตาม	3.84	0.71	มาก
6. ระบบเสียงตามสายมีความดังเหมาะสม	3.79	0.61	มาก
ในภาพรวม	3.90	0.67	มาก
ความพึงพอใจด้านเนื้อหา			
7. เนื้อหาของรายการเสียงตามสาย	4.07	0.56	มาก

8. กิจกรรมที่ประกาศผ่านตามสายนำสนใจ	4.10	0.84	มาก
9. ระยะเวลาในการออกรายการเหมาะสม	3.77	0.74	มาก
10. เนื้อหาข่าวและสาระเป็นประโยชน์ต่อท่าน	3.85	0.72	มาก
11. เนื้อหาข่าวและสาระเป็นประโยชน์ต่อชุมชน	4.04	0.69	มาก
12. เนื้อหาสาระของรายการเสียงตามสายมีความสั้น-ยาวเหมาะสม	3.82	0.67	มาก
13. เนื้อหาสาระของรายการมีความน่าสนใจ	3.91	0.73	มาก
14. ท่านเข้าใจเนื้อหาสาระของรายการเสียงตามสาย	4.05	0.67	มาก
15. เนื้อหาของข่าวเยาวชนในวันเสาร์-อาทิตย์	3.83	0.75	มาก
16. ความทั่วถึงของการประกาศข่าวเมื่อมีผู้เสียชีวิต	4.15	0.69	มาก
ในภาพรวม	3.95	0.68	มาก
ความพึงพอใจด้านโฆษณา			
17. มีการจัดรายการตรงต่อเวลา	3.86	0.65	มาก
18. การใช้น้ำเสียง สำเนียง และถ้อยคำ	3.76	0.65	มาก
19. การมีวิจารณ์รายการในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ	3.75	0.67	มาก
20. น้ำเสียงสำเนียง/ถ้อยคำแสดงถึงความเป็นกันเอง	3.80	0.59	มา

80

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
21. ใช้ภาษาสุภาพ มีมารยาทในการพูด	4.03	0.68	มาก
ในภาพรวม	3.84	0.64	มาก
เฉลี่ย	3.91	0.67	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดินงาม (คู่มือสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์) ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.= 0.67) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ย 3.90 (S.D.= 0.67) ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.= 0.68) และด้านโฆษณา มีค่าเฉลี่ย 3.84 (S.D.= 0.64) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ความพึงพอใจด้านเทคนิค เรื่อง เทคนิคการจัดรายการเสียงตามสาย มีค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.= 0.69) ความชัดเจนของเสียงตามสาย มีค่าเฉลี่ย 3.73 (S.D.= 0.64) เทคนิคการนำเสนอข่าวที่น่าสนใจมีค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D.= 0.72) ความทั่วถึงของข่าวที่นำเสนอต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.98 (S.D.= 0.66) วิธีการนำเสนอรายการนำติดตามมีค่าเฉลี่ย 3.84 (S.D.= 0.71) ระบบเสียงตามสายมีความดังเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.79 (S.D.= 0.61) ความพึงพอใจด้านเนื้อหา เรื่อง เนื้อหาของรายการเสียงตามสายมีค่าเฉลี่ย 4.07 (S.D.= 0.56) กิจกรรมที่ประกาศผ่านตามสาย

น่าสนใจมีค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D.= 0.84) ระยะเวลาในการออกรายการเสียงตามสายเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.77 (S.D.= 0.74) เนื้อหาข่าวและสาระเป็นประโยชน์ต่อท่านมีค่าเฉลี่ย 3.85 (S.D.= 0.82) เนื้อหาข่าวและสาระเป็นประโยชน์ต่อชุมชนมีค่าเฉลี่ย 4.04 (S.D.= 0.69) เนื้อหาสาระของรายการเสียงตามสายมีความสั้น-ยาวเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.82 (S.D.= 0.67) เนื้อหาสาระของรายการมีความน่าสนใจมีค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.= 0.73) ท่านเข้าใจเนื้อหาสาระของรายการ เสียงตามสายมีค่าเฉลี่ย 4.05 (S.D.= 0.67) เนื้อหาของข่าวเยาวชนในวันเสาร์-อาทิตย์มีค่าเฉลี่ย 3.83 (S.D.= 0.75) และความทั่วถึงของการประกาศข่าวเมื่อมีผู้เสียชีวิตมีค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D.= 0.69) ความพึงพอใจด้านโฆษณา มีการจัดรายการตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D.= 0.65) การใช้น้ำเสียง สำเนียง และถ้อยคำ มีค่าเฉลี่ย 3.76 (S.D.= 0.65) การมีวิจารณ์ญาติในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.75 (S.D.= 0.67) น้ำเสียงสำเนียง/ ถ้อยคำแสดงถึงความเป็นกันเอง มีค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.= 0.59) และใช้ภาษาสุภาพ มีมารยาทในการพูดมีค่าเฉลี่ย 4.03 (S.D.= 0.68)

สำนักวิทยบริการฯ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒินครินทร์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน: กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพการดำเนินงาน เสียงตามสาย เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสาย และ เพื่อ ประเมินผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1. ผลการศึกษาการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชายร้อยละ 52.50 มีสถานภาพครอบครัวสมรส แล้วร้อยละ 72.08 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 57.51 มีระดับการศึกษาสูงสุดคือระดับประถมศึกษา ร้อยละ 43.33 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 75 มีอาชีพหลักเป็นพนักงานหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 43.75 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 39.58

ผลการรับฟังและพฤติกรรมการรับฟังรายการเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ รับฟังเสียงตามสายเป็นประจำ ร้อยละ 52.38 โดยมีความชัดเจนของการรับฟังเสียงตามสาย ปานกลาง ร้อยละ 56.26 ช่วงเวลาในการรับฟังเสียงตามสาย คือ 08.00-08.15 น. ร้อยละ 42.50 ช่วงเวลาของวันเสาร์อาทิตย์ ที่ชอบรับฟังเสียงตามสาย ช่วงเวลา 17.00-18.00 น. ร้อยละ 39.17 หัวข้อที่ชอบฟังเสียงตามสาย คือข่าวท้องถิ่น ร้อยละ 38.75 รูปแบบรายการเสียงตามสายที่ชอบมากที่สุด คือข่าว ร้อยละ 40.83 กิจกรรมที่ทำขณะรับฟังเสียงตามสายคือ ฟังยามว่าง ร้อยละ 43.75 ข่าวสารที่ได้รับจากการรับฟังเสียงตามสายคือข่าวสารสุขภาพ ร้อยละ 50.83 โดยได้รับประโยชน์จากการรับฟังเสียงตามสาย ร้อยละ 95.00นำประโยชน์ที่ได้รับจากการฟังเสียงตามสาย ไปใช้ในชีวิตประจำวันร้อยละ 67.50 และสนใจที่จะร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการเสียงตามสายร้อยละ 82.50

ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายก่อนการให้ยุทธศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.17 (S.D.= 0.56) และเมื่อพิจารณาตามข้อพบว่าทุกข้อผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง

5.1.2 สรุปแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) จนได้
ข้อมูล การดำเนินงานเสียงตามสาย ที่ควรได้รับการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน ผู้วิจัยจึง
ดำเนินการสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่า
ทรายกองดินกามาลู้ลอิสลามโดยสามารถสรุปแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้จัดรายการ สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม /วิทยุ/วิทยุชุมชน/เสียงตามสาย
ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดี (best practice) ของการจัดรายการที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างในการส่งเสริม
และพัฒนาผู้จัดรายการของ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) สรุปได้ว่า
ในการจัดรายการเสียงตามสายที่ดีจะต้องมีลักษณะ ดังนี้

- 1) การใช้ภาษาในการพูด การใช้เสียงจะต้องถูกต้อง ถูกหลัก และถูกใจผู้ฟัง
ในขณะเดียวกัน เพื่อให้ผู้ฟังตั้งใจ และติดตามนักจัดรายการตลอด
- 2) นักจัดรายการที่ดีจะต้องเรียนรู้ถึงความต้องการของผู้ฟังส่วนใหญ่ว่า ต้องการฟัง
รายการแบบใด
- 3) จะต้องมีเตรียมความพร้อมด้านข้อมูล ด้านการพูด การศึกษาหาความรู้
ในข้อมูลที่กว้างขวางมานำเสนอต่อผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังตั้งใจและติดตามผลงาน
- 4) จะต้องรู้จักกลุ่มเป้าหมายที่รับฟัง เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร สาร
ความบันเทิง ความรู้ รวมถึงช่วงเวลาของผู้ฟังชอบฟัง
- 5) จะต้องเป็นคนที่มีระเบียบและหมั่นศึกษาหาความรู้รอบตัว และสนใจสิ่งรอบข้าง
อยู่ตลอดเวลา
- 6) ต้องมีใจ คือ มีใจรัก ใจฝึกฝน และใจดี และจะต้องสร้างเอกลักษณ์ที่เป็นของ
ตนเองให้เกิดให้ได้

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย ของชุมชน
สุเหร่าทรายกองดิน(กามาลู้ลอิสลาม)

สรุปความคิดเห็นต่อโอกาสส่งเสริมระบบเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม)
พบว่า ประเด็น/หัวข้อที่ต้องการให้นำเสนอ ลำดับแรกคือ รายการปัญหา/เรื่องทุกข์ของชุมชน ลำดับที่
2 คือ รายการบันเทิงประโยชน์กับชุมชน ลำดับที่ 3 คือ รายการเกี่ยวกับข่าวประกอบอาชีพ

ส่วนหัวข้อการนำเสนอข่าว ที่ควรส่งเสริม ลำดับแรก คือ นำเสนอกิจกรรม/โครงการต่างๆ
ที่เกิดขึ้นในชุมชน ลำดับที่ 2 คือ นำเสนอประกาศของทางราชการ/หน่วยงานและภาคเอกชนต่างๆ
ลำดับที่ 3 คือ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ความคิดเห็นต่อโฆษก/ผู้ประกาศ ที่ควรส่งเสริม ลำดับแรก คือ ออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้อง
ตามอักขระวิธี ลำดับที่ 2 คือ ตรงต่อเวลา ลำดับที่ 3 คืออารมณ์ร่าเริง แจ่มใส

ความคิดเห็นต่อการ ส่งเสริมเรื่อง ลักษณะการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ลำดับแรก คือ
ทันต่อเหตุการณ์ ลำดับที่ 2 คือ สั้น กระชับรัด ลำดับที่ 3 คือ ใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อหา

ความคิดเห็นต่อการ ส่งเสริมเรื่อง ช่วงเวลาในการนำเสนอข่าว ลำดับแรก คือ เวลาเช้า
05.30-8.00 น. ลำดับที่ 2 คือ เวลาเย็น 17.00-18.00 น. ลำดับที่ 3 คือ เวลากลางวัน 12.00-13.00 น.

ความคิดเห็นต่อการ ส่งเสริมเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชน ลำดับแรก คือ คนในชุมชน สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา ลำดับที่ 2 คือ มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในผ่านเสียงตามสาย และลำดับที่ 3 คือ เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินรายการ

สรุปผลการฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)

ด้านโฆษก/ผู้ประกาศ

ก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมการ ดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.11 (S.D. = 0.76) อยู่ในระดับปานกลาง หลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมการดำเนินงานเสียงตามสายของ สุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.56 (S.D. = 0.54) อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านหลักในการพูด

ก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมการ ดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.10 (S.D. = 0.79) อยู่ในระดับปานกลาง หลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.28 (S.D. = 0.75) อยู่ในระดับมาก

ด้าน การดึงดูดใจผู้ฟัง

ก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมการ ดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.07 (S.D. = 0.80) อยู่ในระดับปานกลาง หลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ให้ความสำคัญในเรื่องการ ดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.25 (S.D. = 0.80) อยู่ในระดับมาก

สรุปผลการศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม)

ความพึงพอใจ ต่อโครงการศึกษาดูงานเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.53 (S.D. = 0.67) อยู่ในระดับมากที่สุด

5.1.3 สรุปผลการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

หลังการสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) โดยการสัมภาษณ์นักจัดรายการ การประชุมกลุ่มย่อย การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย ได้มีการส่งเสริมการดำเนินงานในเรื่อง การปรับผังรายการ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) มีการปรับผังรายการจากเดิม โดยเพิ่มรายการข่าวสาร สุขภาพใน ช่วงเวลา เวลา 08.00-09.00 น.

ของทุกวัน และรายการ ข่าว และข่าวท้องถิ่น ท้องถิ่น ในช่วงเวลา เวลา 16.00-17.50 น. ของทุกวัน ตามข้อเสนอแนะของผู้ฟังหลังการปรับผังรายการ และได้ทดลอง จัดรายการเป็นเวลา 1 เดือน และ ให้ประชาชนในชุมชนประเมิน ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสาย สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนความพึงพอใจรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ย 3.90 (S.D.= 0.67)ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 3.95 และด้านโฆษณามีค่าเฉลี่ย 3.84

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน: กรณีศึกษา ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้อภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังนี้

5.2.1 การดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกอง ดิน (กามาลู้ลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษา บริบทการใช้เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) พบว่า ผลการรับฟังและพฤติกรรมการรับฟังรายการเสียงตามสายของ ประชาชนใน ชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน เห็นได้ว่าประชาชน ส่วนใหญ่ รับฟังเสียงตามสายเป็นประจำ โดยมีความชัดเจนของการรับฟังเสียงตามสาย ปานกลาง ช่วงเวลาในการรับฟัง เสียงตามสาย คือ 08.00-08.15 น. ช่วงเวลาของวันเสาร์อาทิตย์ ที่ชอบรับฟัง เสียงตามสาย ช่วงเวลา 17.00-18.00 น. หัวข้อที่ชอบฟังเสียงตามสาย คือข่าวท้องถิ่น รูปแบบรายการเสียงตามสายที่ชอบมากที่สุด คือข่าว กิจกรรมที่ทำขณะรับฟังเสียงตามสายคือฟังยามว่าง ข่าวสารที่ได้รับจากการรับฟัง เสียงตามสาย คือข่าวสารสุขภาพ ซึ่งประชาชนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการ รับฟังเสียงตาม โดยนำประโยชน์ที่ได้รับจากการฟังเสียงตามสายไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสนใจที่จะร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการเสียงตามสาย โดยที่ประชาชนในชุมชนมี ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายก่อนการ พัฒนาแนวทางการดำเนินรายการเสียงตามสาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการศึกษาดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่าเสียงตามสาย เป็นสื่อที่มีความสำคัญต่อประชาชนในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดข้อมูลที่เป็นข่าวสาร ความบันเทิง เนื่องจากเสียงตามสายเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่สามารถใช้ได้ดีในชุมชน และเป็นสื่อเฉพาะกิจที่ใช้ได้ในชุมชนขนาดกลางจนถึงขนาดเล็ก สามารถเข้าถึงประชาชนในชุมชน ในท้องถิ่นได้ทั่วถึง ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนในพื้นที่นอกจากนี้จากการศึกษาความพึงพอใจของประชาชน ทำให้ทราบว่า รายการเสียงตามสายมีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชนในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ แต่ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานรายการเสียงตามสาย เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงได้มากที่สุด โดยอาจจะแทรกเรื่องราว ข่าวสาร ที่กำลังเป็นที่สนใจ เพื่อให้ประชาชนรับทราบ ข่าวสารที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ จัดรายการให้มีความแปลกใหม่ โดยอาจจะรวมรูปแบบรายการต่างๆ เข้าด้วยกัน เป็นลักษณะที่มีทั้งข่าว สารความรู้ และความบันเทิงเข้าด้วยกัน ตามความต้องการของประชชน เพื่อให้ประชาชนพอใจที่จะรับฟังรายการเสียงตามสาย สอดคล้องกับแนวคิดของปราณี ไทยวัฒนานนท์ (2527, หน้า 9)ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลัก ของสื่อเสียงตามสาย

คือ เพื่อต้องการให้ข้อมูลข่าวสารและความบันเทิง โดยการแจ้งข้อมูลผ่านช่องทางสื่อในรูปแบบเสียง เสียงผ่านไปตามสาย เพื่อตอบสนองการรับรู้ของผู้ฟังเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น สื่อเสียงตามสาย จากอดีตอยู่ในรูปแบบของการเป็นสื่อเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณชนโดยไม่ได้หวังผลกำไรจากการผลิต เป็นสื่อที่นิยมกันแพร่หลายในหมู่บ้าน ชุมชนตามต่างจังหวัดที่ห่างไกลความเจริญ เนื่องจากผลิตขึ้น เพื่อแจ้งข่าวสารข้อมูลความรู้ต่างๆ ของคนภายในชุมชน เหมาะสมกับกลุ่มคนในชุมชนที่ด้อยการศึกษา ต่อมาสื่อเสียงตามสายเริ่มเข้ามามีบทบาทในหน่วยงานราชการ บริษัทเอกชน กลุ่มโรงงาน มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นสื่อเฉพาะภายในเพื่อการกระจายข่าวสาร แจ้งข้อมูลภายในองค์กรนั้นๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ คมสัน หุตะแพ้ย (2535, หน้า 87-88) ที่กล่าวว่า เสียงตามสายสามารถที่จะ ตอบสนองความต้องการของผู้ส่งข่าว ผ่านเครื่องกระจายเสียงได้ทั่วทั้งชุมชน หรือหมู่บ้าน และทันกับ ความต้องการที่ต้องการสื่อสารประชาสัมพันธ์แบบเร่งด่วน ครอบคลุมพื้นที่ แต่ปัญหาของเสียงตามสาย ระบบนี้คือ การบำรุงรักษาค่อนข้างยาก เพราะการต่อสายจากเครื่องขยาย เสียงไปยังลำโพงที่อยู่ไกลๆ เกิดชำรุดเสียหายง่าย ความดันของเครื่องขยายเสียงก็เป็นอุปสรรคทำให้ความชัดของเสียงแต่ละชุดไม่ เท่ากัน จึงมีการนำเทคโนโลยีการสื่อสารแบบใช้คลื่นวิทยุมาใช้แทนสายส่งสัญญาณเสียง แต่แวดวงของผู้เกี่ยวข้อง ยังคงเรียก “เสียงตามสาย” อยู่เหมือนเดิม ทั้งที่ไม่มีสายแล้ว แต่มีสถานี เครื่องส่งสัญญาณแล้วแปลงคลื่นเป็นเสียงกระจายไปตามจุดที่กำหนดไว้

5.2.2 แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่า ทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

จากข้อมูลของกรดำเนินงานเสียงตามสายที่ผู้วิจัยได้จากการศึกษาในตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำมา เป็นข้อมูลในการดำเนินการสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสาย ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) โดยสามารถสรุปแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพ การดำเนินงานเสียงตามสายได้คือ

ผลการสัมภาษณ์ผู้จัดรายการ สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม /วิทยุ/วิทยุชุมชน/เสียงตามสาย ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดี (best practice) ของการจัดรายการที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างในการส่งเสริม และพัฒนาผู้จัดรายการของ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) พบว่า ในการจัดรายการเสียงตามสาย ที่ดีจะต้องมีลักษณะ คือ 1) การใช้ภาษาในการพูด การใช้เสียง จะต้องถูกต้อง ถูกหลัก และถูกใจผู้ฟังในขณะเดียวกัน เพื่อให้ผู้ฟังตั้งใจ และติดตามนักจัดรายการตลอด 2) นักจัดรายการที่ดีจะต้องเรียนรู้ถึงความต้องการของผู้ฟังส่วนใหญ่ว่า ต้องการฟังรายการแบบใด 3) จะต้องมีเตรียมความพร้อมด้านข้อมูล ด้านการพูด การศึกษาหาความรู้ในข้อมูลที่กว้างขวางมา นำเสนอต่อผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังตั้งใจและติดตามผลงาน 4) จะต้องรู้จักกลุ่มเป้าหมายที่รับฟัง เพื่อที่จะ สามารถถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร สาระ ความบันเทิง ความรู้ รวมถึงช่วงเวลาของผู้ฟังชอบฟัง 5) จะต้องเป็นคนที่มีระเบียบและหมั่นศึกษาหาความรู้รอบตัว และสนใจสิ่งรอบข้างอยู่ตลอดเวลา และ 6) ต้องมีใจ คือ มีใจรัก ใจฝึกฝน และใจดี และจะต้องสร้างเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองให้เกิดให้ได้

ผลการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อ ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย ของชุมชน สุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) พบว่า ประเด็น/หัวข้อที่ต้องการให้นำเสนอ ลำดับแรก คือ รายการปัญหา/เรื่องทุกข์ของชุมชน ลำดับที่ 2 คือ รายการเป็นประโยชน์กับชุมชน ลำดับที่ 3 คือ รายการเกี่ยวกับกาประกอบอาชีพ ความคิดเห็นส่วนต่อรูปแบบของรายการที่ควรพัฒนา ลำดับแรก

คือ รายการปัญหา/เรื่องทุกข์ของชุมชน ลำดับที่ 2 คือ รายการเป็นประโยชน์กับชุมชน ลำดับที่ 3 คือ รายการเกี่ยวกับทราบประกอบอาชีพ ความคิดเห็นต่อการนำเสนอข่าว ลำดับแรก คือ นำเสนอกิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ลำดับที่ 2 คือ นำเสนอประกาศของทางราชการ/หน่วยงานและภาคเอกชนต่างๆ ลำดับที่ 3 คือ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของโฆษก/ผู้ประกาศ ลำดับแรก คือ ออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขระวิธี ลำดับที่ 2 คือ ตรงต่อเวลา ลำดับที่ 3 คือ อารมณ์ร่าเริง แจ่มใส ความคิดเห็นต่อการพัฒนาส่วนของลักษณะการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ลำดับแรกคือ ทันทต่อเหตุการณ์ ลำดับที่ 2 คือ สั้น กระชับ ลำดับที่ 3 คือ ใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อหา ความคิดเห็นต่อช่วงเวลาในการนำเสนอข่าว ลำดับแรก คือ เวลาเช้า 05.30-8.00 น. ลำดับที่ 2 คือ เวลาเย็น 17.00-18.00 น. ลำดับที่ 3 คือ เวลากลางวัน 12.00-13.00 น. และความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ลำดับแรก คือ คนในชุมชนสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา ลำดับที่ 2 คือ มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในผ่านเสียงตามสาย และลำดับที่ 3 คือ เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินรายการ ส่วนผลการฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) พบว่า ด้านโฆษก/ผู้ประกาศ ก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรม ให้ความสำคัญในเรื่องการ ดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.11 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.56 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านหลักในการพูด ก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.10 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.28 อยู่ในระดับ มาก ด้านการดึงดูดใจผู้ฟัง ก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.07 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรม ให้ความสำคัญในเรื่องการ ดำเนินงานเสียงตามสายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.25 อยู่ในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจต่อโครงการศึกษาดูงานเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.53 (S.D. = 0.67) อยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการศึกษาทำให้เห็นว่าการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดรายการเสียงตามสายก็มีความสำคัญ เพราะเป็นผู้ที่ต้องนำเสนอเรื่องราว ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนในพื้นที่ได้ทราบ ฉะนั้นการพัฒนาตัวเองถือว่ามีความสำคัญ สอดคล้องกับข้อมูลของ ลาวัลย์ ศรีรัตน์ (2544) ที่กล่าวว่า ในด้านการดำเนินรายการสื่อเสียงตามสาย และความสามารถของผู้ประกาศรายการนั้น เป็นหัวใจสำคัญของสื่อเสียงตามสายที่จะทำให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ โดยได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรายการสื่อเสียงตามสายว่า จะต้องประกอบด้วย 1) ผู้ฟัง (audience) ถือเป็นเป้าหมายของการสื่อสาร ผู้ฟังจะเป็นผู้ตัดสินว่ารายการที่จัดอยู่ประสพผลสำเร็จหรือไม่ โดยผู้จัดรายการต้องวิเคราะห์ว่า ผู้ฟังเป็นใคร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ วิธีการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อช่วยให้สามารถจัดรายการให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และช่วงเวลาที่ยากฟัง 2) เนื้อหา (content) หมายถึงเรื่องราวต่างๆ ที่ผู้จัดรายการให้ผู้ฟังเป้าหมายรับฟัง การบรรจุเนื้อหาในรายการควรจะต้องสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับผู้ฟังเป้าหมาย ดังนั้นการที่ผู้จัดรายการรู้ผู้ฟังเป้าหมายอย่างละเอียดเพียงใดย่อมจะช่วยให้สามารถรู้แนวของการจัดรายการได้ ตัว่า เนื้อหาอย่างไรจึงเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย 3) วิธี นำเสนอ

(programme presentation) เป็นกระบวนการที่จะนำเนื้อหาสาระหรือเรื่องต่างๆ ไปสู่ผู้ฟังอย่างมีศิลปะ ซึ่งจะต้องมีทักษะ และเทคนิคในการสร้างจุดสนใจให้ผู้ฟัง เพราะสื่อเสียงตามสายนั้น ผู้ฟังส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งใจฟังโดยตรง แต่ผู้ฟังอาจจะทำภารกิจอย่างอื่นไปด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเกื้อ ครอบหาเวช (2539 หน้า 71-72) ที่กล่าวถึง องค์ประกอบที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความสนใจว่าควรประกอบด้วย 1) รายการมีส่วนสัมพันธ์ในบางลักษณะกับผู้ฟัง จนกระทั่งผู้ฟัง รู้สึกว่าตนเองได้มีส่วนร่วมในรายการ โดยอาจจะบรรลุบางอย่างที่มีผลต่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมและกิจกรรมอื่นๆ ของผู้ฟัง และอาจมีการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์หรือความรู้สึกบางอย่าง ตัวบุคคลเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ส่วนข้อเท็จจริงและเรื่องราวเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ 2) ความขัดแย้งกันอยู่ภายในรายการ อาจเป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ระหว่างมนุษย์เอง หรือระหว่าง ทรรศนะที่แตกต่างกัน หรืออาจจะมีประเด็นคำถามที่น่าโต้แย้ง การตอบโต้ทางความคิดหรือประเด็นคำถามที่ท้าทาย ความขัดแย้งในรายการมักจะกระตุ้นความสนใจของผู้ฟัง (เสมอ และธ) รายการสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ผู้ผลิตรายการที่มีประสบการณ์จะปรับระดับของความยากง่ายให้เหมาะสมกับระดับของผู้ฟัง ความซับซ้อนมักจะก่อให้เกิดความสับสน ไม่ใช่ความน่าสนใจ

5.2.3. การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน เสียงตามสายของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

หลังการสร้างยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) โดยการกำสั่มภาษณ์นักจัดรายการ การประชุมกลุ่มย่อยการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเสียงตามสาย ได้มีการส่งเสริมการดำเนินงานในเรื่อง การปรับผังรายการ เสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลูลอิสลาม) มีการปรับผังรายการจากเดิม โดยเพิ่มรายการข่าวสารสุขภาพในช่วงเวลา เวลา 08.00-09.00 น. ของทุกวัน และรายการ ข่าวและข่าวท้องถิ่น ท้องถิ่น ในช่วงเวลา เวลา 16.00-17.50 น. ของทุกวัน ตามข้อเสนอแนะของผู้ฟังหลังการปรับผังรายการ และได้ทดลอง จัดรายการเป็นเวลา 1 เดือน และให้ประชาชนในชุมชนประเมิน ความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสาย สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการรับฟังเสียงตามสายในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนความพึงพอใจรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ย 3.90 (S.D.= 0.67) ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 3.95 และด้านโฆษก มีค่าเฉลี่ย 3.84 โดยจากผลการศึกษาทำให้เห็นว่า การจัดการทำบทกระจายเสียงนั้น ย่อมต้องคำนึงถึงเนื้อหาและความสนใจของผู้ฟัง จึงได้มีการตัดแปลงปรับปรุงบทกระจายเสียงเป็นแบบต่างๆ โดยผู้เกี่ยวข้องในวงการได้สังเกตพิจารณาแบบอย่างนั้นๆ มีตัวอย่างและแบบเช่นนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ รัชมล ศรีแก่นจันทร์ (2544, หน้า 131) รายการในสื่อเสียงตามสาย มีลักษณะเช่นเดียวกับรายการสื่อเสียง คือ ผู้ฟังรับสารจากทางเสียงได้เพียงอย่างเดียว ซึ่งการพิจารณาว่า รายการใดดีหรือไม่ จำเป็นต้องดูองค์ประกอบทั้ง 3 อย่างคือ 1) รูปแบบรายการทางสื่อเสียงตามสายเป็นสิ่งหนึ่งของผู้ผลิตรายการ ต้องคำนึงถึงเป็นสิ่งแรกในการผลิตรายการ เนื่องจากรูปแบบรายการจะเป็นตัวชี้บอกว่า รายการวิทยุที่จัดขึ้นนั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร รูปแบบรายการวิทยุแต่ละแบบย่อมเหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่แตกต่างกันออกไป สำหรับรายการทางสื่อเสียงตามสายนั้น มุ่งเน้นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ การบอกกล่าว การให้ความรู้ และความบันเทิงควบคู่ผสมผสานกันไป 2) เนื้อหาสาระ คือ ส่วนที่สำคัญ ของรายการ

ซึ่งเนื้อหาของสื่อเสียงตามสายนั้นจะมีความเฉพาะเจาะจงกลุ่มเป้าหมายมากกว่ารายการวิทยุกระจายเสียงหากเป็นสื่อเสียงตามสายตามชนบทก็จะมุ่งเน้นด้านการเกษตร การสาธารณสุข แต่หากเป็นสื่อเสียงตามสายในชุมชนเมืองหรือในเขตชุมชนที่มีความเจริญ เช่น เขตเทศบาล ก็จะมุ่งเน้นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเมือง การเศรษฐกิจ ที่สำคัญ คือข่าวสารประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันก็สะท้อนสภาพปัญหาของพื้นที่ให้ประชาชนในเขตของการกระจายเสียงได้ทราบ เพื่อร่วมแก้ไข หรือระมัดระวัง หรือ ระมัดระวังตัวเอง ทั้งนี้เนื้อหาของสาระของรายการจะต้องไม่น้อยเกินไป หรือมากเกินไป และไม่ใช้เรื่องที่ฟังแล้วเข้าใจยาก 3) วิธีการนำเสนอ เป็นเทคนิคการสื่อสารในรูปแบบของรายการผ่านสื่อเสียงตามสาย ที่จะ ต้องคำนึงถึง

3.1) ภาษา จะต้องเป็นภาษาพูดที่สุภาพ เหมาะแก่กลุ่มผู้ฟังทั้งในแง่ของความยากง่ายของภาษา และผลการติดต่อสื่อสาร อาจเป็นภาษาถิ่น หรือภาษาไทยกลางก็ได้ แต่ต้องมีความถูกต้องตามหลักภาษา

3.2) เพลงและเสียงประกอบ นำมาใช้เมื่อจำเป็นเพื่อช่วยทำให้รายการน่าฟัง เสริมความเข้าใจแก่ผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลาย ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหาของรายการ และ 3.3) วิธีการดำเนินรายการ ซึ่งผู้ประกาศ คือคนสำคัญในการดำเนินรายการ ต้องมีความชำนาญในการสื่อสารโดยการพูด มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะพูด มีน้ำเสียงที่เหมาะสม ไม่นำเด็กมาอ่านข่าวเป็นต้น และสื่อเสียงตามสาย สารข่าวสารที่นำเสนอ ควรเป็นข้อความสั้น กระชับ เรื่องที่เข้าใจง่าย ไม่ยาวเป็นตอนๆ ทั้งนี้เพราะสื่อเสียงตามสายเป็นสื่อที่บังคับฟัง ประชาชนผู้รับฟังสื่อเสียงตามสายไม่สามารถปิดเสียงได้ด้วยตนเอง หากมีประชาชนหรือกลุ่มคนที่ไม่ต้องการฟังเสียงตามสายในช่วงเวลานั้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงไปพื้นที่อื่นๆ ได้ เพราะทั่วเขตพื้นที่ที่ติดตั้งระบบเสียงตามสายจะมีเสียงจากสื่อเสียงตามสายอยู่เสมอ ฉะนั้นการติดตั้งอุปกรณ์และระบบจะต้องพิจารณาติดตั้งในพื้นที่ที่มีประชาชนหนาแน่น เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนส่วนใหญ่ นอกจากนี้การจัดผังรายการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นการส่งเสริมกิจกรรม ควรมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะทำให้ประชาชนติดตามฟังรายการสื่อเสียงตามสายมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสนองตอบข่าวสารประชาชนในพื้นที่ที่อยากรู้ อยากรับเรื่องราวข่าวสารในพื้นที่ หรือข่าวสารการเคลื่อนไหวกิจกรรมต่างๆ ที่ใกล้ชิดมากกว่าเรื่องไกลตัว และอาจจะมีระบบโทรศัพท์ ร่วมรายการ (โฟนอิน) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ฟังหรือประชาชน ได้โทรศัพท์เข้ามาพูดคุย เสนอแนะ เพื่อให้รายการดูมีชีวิตชีวามากขึ้น ลดความเป็นทางการลง อันจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกเป็นกันเอง ฟังแล้ว ไม่เครียด ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งการประเมินผลก็ถือว่ามีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะ การประเมินผลจะช่วยให้ผู้จัดรายการได้ตัดสินใจจัดทำรายการใด ได้ใกล้เคียงกับความต้องการของผู้ฟังเป้าหมายมากที่สุด ซึ่งหมายถึงการจัดรายการได้รับผลเป็นอย่างดี แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ผู้จัดรายการควรระวังระลึกละเลยก็คือ ความสำเร็จในการจัดรายการ ถ้าต้องการนั้นไม่เกิดขึ้นอยู่กับการประเมินผลเพียงครั้งเดียวหรือสองครั้งเท่านั้น แต่จำเป็นต้องมีการประเมินเป็นประจำ โดยกระทำเป็นประจำๆ ไป ซึ่งอาจจะทำสลับกันไประหว่างวิธีประเมินผลอย่างมีระบบและไม่มีระบบ

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

5.3.1. ควรมีการส่งเสริมให้มีการเปิดเวทีให้บุคคลในท้องถิ่น เช่น ประชาชนต่างๆ ชาวบ้าน ศิลปิน ฯลฯ ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนทรรศนะ หรือให้ความรู้แก่ประชาชนที่รับฟังเสียงตามสาย

5.3.2 การจัตรายการเสียงตามสาย ของชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) ควรมีการสร้างสรรคกิจกรรม รูปแบบรายการ หรือแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น และให้ถูกใจกลุ่มประชาชนที่รับฟัง เพื่อที่กลุ่มผู้ฟังจะได้รู้สึกมีส่วนร่วม ผูกพัน และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของรายการเสียงตามสายมากขึ้น

5.3.3 ควรสรรหาเจ้าหน้าที่หรือโฆษกให้มีจำนวนมากขึ้น เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ให้มีความหลากหลาย น่าสนใจ ทำให้สามารถดึงดูดผู้ฟังได้มากขึ้น

5.3.4 ควรมีการบันทึกรายละเอียด การแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ฟังหรือประชาชนในการนำเสนอแนวทาง ข้อคิดเห็น เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงรายการ

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1. ควรมีการติดตามผลและการส่งเสริม การดำเนินงานเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้ลอิสลาม) เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินการ

5.4.2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัตรายการเสียงตามสายของประชาชนในพื้นที่

รายงานอ้างอิง
ด้านวิทยบริการฯ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีนครินทร์

รายการอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ และคณะ (2543). *สื่อเพื่อชุมชน การประมวลองค์ความรู้กรุงเทพฯ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย*.
- กิติवासน์ เจริญวัฒน์ชัย. (2550). *ประสิทธิผลของสื่อโฆษณาผ่านระบบเสียงตามสาย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน.
- กองสุศึกษา กระทรวงสาธารณสุข (2543). *ข้อมูลหอกระจายข่าวหมู่บ้านเสียงตามสายทั่วทั้งประเทศ*. กรุงเทพฯ ม.ป.พ..
- กรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2550). *มาตรฐานหอกระจายข่าว*. คมสัน หุตะแพย์. (2535). *การสื่อสารเพื่อการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: สยามศิลป์การพิมพ์.
- จิตราภรณ์ สุทธิธรรมเศรษฐ์. (2550). *ยุทธวิธีการประชาสัมพันธ์พิมพ์ครั้งที่ 7*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จุฑาภรณ์ รินทร์ศรี. (2551). *กระบวนการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น*. กรณีศึกษาจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนบ้านลอย อ.เมือง จังหวัดนครสวรรค์ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ชนะ คณารัตนดิถ. (2554). *ต่อรองเวียปขาดรูกษมาตด้วยการเจรจา*. กรุงเทพฯ: ฐานการพิมพ์
- ชาติรี กัณหา. (2551). *ประสิทธิผลของการบริการเสียงตามสายมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงพร คำคุณวัฒน์. (2547). *ศึกษาการดำเนินงานหอกระจายข่าวสารที่ตอบสนองความต้องการของ* *อย่างยั่งยืน*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- ดนูชา สลิวงค์. (2549). *การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชน* *มูลนิธิปัญญาภรณ์ (FM90.75 MHz) วัดโสภณาราม อำเภอแฉิม จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทรงยศ แสนทวีสุข. (2552). *การปรับปรุงสื่อเสียงตามสายของเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน* *จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธวัช สีนโพลย์ผล. (2551). *ความคาดหวังของประชาชนต่อบริการเสียงตามสายของเทศบาลตำบล* *สระกระโจม อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี*. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญารัฐ
- ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธัมม ตรีแก่นจันทร์. (2544). *สื่อสารมวลชนเพื่อการโฆษณา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- นิชาวดี ตานีเห็ง. (2552). *การบริหารจัดการหอกระจายข่าวชุมชนแบบมีส่วนร่วมการศึกษา กรณี ตำบลพร่อน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา*. ปรินญามหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญเกื้อ คอระหาเวช. (2539). *การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง วิทยุศึกษาและวิทยุโรงเรียน. ภาควิชา เทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางชน)*
- ปราณี ไทยวัฒนานนท์(2527). *การแพร่กระจายเสียงชุมชนชนบท (เสียงตามสาย)*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรินทร์ เล็กสวัสดิ์. (2542). *ระบบการกระจายเสียงในกรุงเทพมหานคร: กองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข*.
- พูลสุข สังข์รุ่ง. (2550). *มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร*. พิมพ์ครั้งที่ 10, บริษัท วิรัตน์ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด
- ภาดร ประค์จันทร์. (2544). *ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อรูปแบบการกระจายเสียง ปรินญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- รัชฎา จอปา และปฏิญญา ศรีสุข. (2549). *โครงการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้สนับสนุนตัวชี้วัดหลัก ของศูนย์อนามัยที่ ๕ พิษณุโลก*
- รัตติภรณ์จงวิลาศ (2551). *มนุษย์สัมพันธ์พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กรกรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*
- รัตนภรณ์ สุวคนธ์. (2544). *การศึกษาความพึงพอใจและความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียง ของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่* วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ลาวัลย์ ศรีรัตน์. (2544). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริการด้านเสียงตามสายเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- วนิดา หาญรงค์. (2550). *ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อการให้บริการ ของฝ่ายจัดการหนังสือพิมพ์ข่าวรามคำแหง วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- วไลพร สวัสดิ์มงคล . (2538). *การศึกษาพฤติกรรมการรับฟังความต้องการรูปแบบและเนื้อหา รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลของผู้ป่วยในโรงพยาบาล กระทรวงสาธารณสุขใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สากล ไพเราะ. (2545). *ความรู้เบื้องต้นทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุนน โมรากุล. (2539). *การศึกษาแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าวของชุมชน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____ (2539). *การศึกษาแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าวของชุมชน*. วิทยานิพนธ์ นิเทศ - ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักวิทยบริการฯ
ภาคผนวก
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีนครินทร์

ภาคผนวก ก
ภาพประกอบการดำเนินโครงการอบรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินรายการ
เสียงตามสายชุมชนสู่เหล่าทรายกองดิน(กามาลูอิสลาม)

สำนักวิทยบริการฯ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นครินทร์

ภาพที่ 1 โครงการอบรมเพื่อส่งเสริมการจัดรายการเสียงตามสายชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กมลาลูอิสลาม)

ภาพที่ 2 นางณิชานันท์ สุขเกษม วิทยากรให้ความรู้เรื่องการพูดในที่ชุมชนอย่างมืออาชีพให้กับผู้เข้ารับการอบรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินการเสียงตามสายชุมชนสุเหร่าทรายกองดิน (กมลาลูอิสลาม)

ภาพที่ 3 อาจารย์สามารถ มานแม วิทยากรบรรยายให้ผู้เข้ารับการอบรม ฟังในหัวข้อจัดรายการอย่างไรให้น่ารับฟัง

สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข

ภาพประกอบการดำเนินโครงการการศึกษาดูงานสถานีวิทย์ชุมชน
เพื่อส่งเสริมการดำเนินรายการเสียงตามสายชุมชนสู่เหล่าทรายกองดิน
(กามาลู้ลอิสลาม)

สำนักวิทยบริการฯ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นครินทร์

ภาพที่ 4 การศึกษาดูงาน ณ สถานีวิทยุชุมชนบ้านเกาะ (เราะห์มะตุ้ลสลามียะห์)

ภาพที่ 5 นายประสิทธิ์ หวังมีอาจ นางสาวซอบีเยห์ บุญรัตน์ และนายกอเต็ด มั่นคงการศึกษาดูงาน ณ สถานีวิทยุชุมชนบ้านเกาะ (เราะห์มะตุ้ลสลามียะห์)

ภาพที่ 6 นายกอเต็ด หวังเกษม กำลังดำเนินรายการในห้องส่งสถานวิทยุชุมชนบ้านเกาะ (เราะห์มะตุ้ลสลามียะห์)

ภาพที่ 7 การศึกษาดูงาน ณ สถานีวิทยุชุมชนบ้านเกาะ (เราะห์มะตุ้ลสลามียะห์)

ภาพที่ 8 นักจัดรายการเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ทดลองจัดรายการ ณ สถานีวิทยุชุมชนบ้านเกาะ (เราะห์มะตุ้ลสลามียะห์)

ภาพที่ 9 นักจัดรายการเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้อิสลาม) ทดลองจัดรายการ ณ สถานีวิทยุชุมชนบ้านเกาะ (เราะห์มะตุ้ลสลามียะห์)

ภาพที่ 10 นักจัดรายการเสียงตามสายของสุเหร่าทรายกองดิน (กามาลู้คืออิสลาม) ทดลองจัดรายการ ณ สถานีวิทยุชุมชนบ้านเกาะ (เราะห์มะตุลสลามียะห์)

สำนักวิทยุชุมชนบ้านเกาะ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล นายประสิทธิ์ หวังอาจมี

วันเดือนปีเกิด

14 พฤศจิกายน 2503

สถานที่เกิด

แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ที่อยู่

บ้านเลขที่ 11 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

เจ้าหน้าที่งานศาสนศึกษา ปฏิบัติการ

สถานที่ทำงาน

ศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดฉะเชิงเทรา

อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ประวัติการศึกษา

นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ. 2538

สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี